

Miskolci Szakképzési Centrum
Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum,
Szakképző Iskola és Kollégium



Szakmai Program

2023. 09. 01.

**Összeállította: Deák Szabolcs
igazgató**

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS	3
1.1 Az intézmény bemutatása	3
1.2 Az intézmény küldetésnyilatkozata, jövőképe.....	4
2. NEVELÉSI PROGRAM.....	6
2.1 A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	6
2.2 Az oktatók helyi intézményi feladatai	7
2.3 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	8
2.4 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	9
2.5 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	10
2.6 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	12
2.7 Az elérhető pályaorientációs szolgáltatások köre	13
2.8 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	13
2.9 A közösségfejlesztéssel, a szakképző iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok...	19
2.10 A szülő, a tanuló, a pedagógus és a szakképző intézmény partneri kapcsolattartásának formái.....	20
2.11 A tanulmányok alatti vizsgák és a szóbeli felvételi vizsga követelményei	22
2.12 A felvétel és átvétel szabályai.....	24
2.13 Közösségi szolgálat.....	26
3. OKTATÁSI PROGRAM.....	27
3.1 A használt közismereti kerettanterv megnevezése, jellemzői	27
3.2 A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma	27
3.3 A választható tantárgyak, foglalkozások, és ezeket oktató pedagógusok kiválasztásának szabályai	28
3.4 A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	28
3.5 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja.....	29
3.6 A választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése	31
3.7. Érettségi vizsgatantárgyak, amelyekből az intézmény tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az intézmény kötelezően vállalja	31
3.8. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái	85
3.9. Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	87
3.10. Kisérettségi a közismereti tárgyakból	87
3.11. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei.....	88
3.12. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	88
3.13. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	89
3.14. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek	90
3.15. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	92
3.16. A tanulók jutalmazásával összefüggő szabályok	92
3.17. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek	93
4. KÉPZÉSI PROGRAM	95
4.1 Az intézmény képzési szerkezete	95
4.2 A szakképzés tartalma, óratervek	96
4.3 A szakmai gyakorlatok színhelyei	124
4.4 Előzetes tanulmányok beszámíthatósága	126
4.5 Gyakorlati képzésről való mulasztás kezelése	126
4.6 A szakmai vizsgára való egybefüggő felkészítés rendje	127
4.7 A helyi köztes vizsgák szabályai	127
5. A KÖZISMERETI ÉS SZAKMAI OKTATÁSRA EGYARÁNT VONATKOZÓ ELVEK	128
5.1 Az oktatásban alkalmazott tankönyvek, a tanulmányi segédletek a szemléltető és a szakképzés céljait szolgáló pedagógiai szakmai eszközök kiválasztásának elvei	128
5.2 Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	128
5.3 A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei.....	128

5.4 Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek	129
6 EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM	132
6.1 A program célkitűzése	132
6.2 A program megvalósításának feltételei	132
6.3 A program megvalósításának szinterei	133
6.4 A program megvalósítása	134
7 A SZAKMAI PROGRAM MELLÉKLETEINEK ÉS FÜGGELÉKEINEK RENDJE	138

1. BEVEZETÉS

Jelen dokumentum a Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium szakmai programját tartalmazza.

A szakmai programot az intézmény oktatói testülete dolgozza ki, fogadja el és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A szakmai program jogszabályi háttere:

1. a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Szkt.)
2. a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.)
3. a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.)
4. a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Vr.)
5. Kollégiumi nevelés országos alapprogramja (továbbiakban: KNOAP)

1.1 Az intézmény bemutatása

1.1.1 Az intézmény története

Iskolánk közel másfél évszázada áll Miskolc és a megye szakoktatásának szolgálatában. Kun Miklós, a város főbírája 1842-ben megjelent könyvében "Üdvös indítványnak" tartotta a vasárnapi iskola felállítását. Az 1850-es években működött a városban egy ismétlő iparos iskola, de nem fejlődött ipari tanonciskolává.

A város képviselő testülete 1868-ban mozgalmat indított a városban felállítandó iparos tanonciskola ügyében. A Kassai Kereskedelmi és Iparkamara segítségével megteremtődött a tanonciskola beindításának feltétele. Miskolc város Képviselő Közgyűlése 1873. december 5-én elfogadta, Borsod vármegye rendkívüli közgyűlése pedig december 16-án jóváhagyta "Az iparos tanoncok oktatásának berendezésére alkotott szabály-rendelet"-et, amely iskolánk alapító okiratának tekinthető.

Az iskola megnyitására 1874 március 1-jén, az első tanítási napra március 8-án került sor. A tanítás 3 osztályban folyt, vasárnap, szerda és péntek délutánonként, összesen 7 órában.

Az 1884-es ipartörvény megerősítette és kötelezővé tette a tanonciskolák működését. A város közel 1.500 tanulója kombinált osztályokba iskolázták be, tehát sok szakma képviselői jártak egy-egy osztályba. Az új tantárgyak: technológia, szépírás, szakmai szakrajz bevezetése közelebb hozta a "szakirányú" cím elnyerését. Az 1924-es tanévtől lányok is bekapcsolódtak a szakmatanulásba. Az 1934/35-ös tanévben 26 osztályból már 12 volt szakirányú. Így 1936. augusztus 10-én az iskolát besorolták a "szakirányú iparostanonc iskolák" közé sorolta.

Az iskola és a tantestület életében döntő változást hozott az 1943-as év. A Felügyelő Bizottság főhivatású igazgatót és tanárokat választott. Az önálló iskola építése is újra napirendre került, "a Törvényhatósági Bizottság 1944. március 18-án tartott rendes közgyűlésén elhatározta, hogy 1676 négyszögöl nagyságú, 335.200 pengő becsértékű ingatlanok városi iparostanonc iskola részére való díjtalan átengedését".

A háború után újraindított tanoncképzésnek kellett megoldani az állami ipar szakmunkás utánpótlását. Ehhez önálló iskolaépületre volt szükség. Így lett az iskola székhelye a Kun József u. 9. sz. alatt, az I. sz. Polgári Fiúiskola. Iskolánk 1952-ben kapta a 101-es számot, majd 1955-től felvette Szemere Bertalan nevét, aki borsod-megyei alispánból előbb belügyminiszter, majd a második felelős magyar kormány miniszterelnöke lett. Az új iskola és kollégium felépítéséért a közel 80 évig tartó küzdelem 1981-ben meghozta gyümölcsét. Elkészült az Avason az új iskolakomplexum, amely iskolát, tanműhelyt, konyhát és éttermet foglal magában.

Az 1994-2001-ig terjedő években az iskolában gimnáziumi oktatás is folyt, majd az iskolavezetés 1997-ben döntött a szakképzés teljes korszerűsítése és a művészeti képzés bevezetése mellett. A modern Szemere a XXI. század szakmai és pedagógiai kihívásait egyaránt vállaló, sokszínű iskola lett. Ma a Miskolci Szakképzési Centrum legnagyobb intézményeként 2020. szeptember 1-től kezdődően technikai, szakképző iskolai és kollégiumi feladatokat lát el.

1.1.2 Az iskola nevének változásai:

1874. március 8: Alsófokú Iparos Tanonc Iskola

1945: József Attila Tanoncotthon

1948: Állami Szakirányú Iparostanonc Iskola

1949: Munkaerőtartalékok Hivatala (MTH) 169. számú Intézete

1952: 101. számú Szakmunkásképző Intézet

1955: 101. számú Szemere Bertalan Ipari Szakmunkásképző Intézet

1991: Szemere Bertalan Gimnázium, Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet

1998: Szemere Bertalan Szakképző és Művészeti Középiskola

2005: Szemere Bertalan Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium

2013: Miskolci Szemere Bertalan Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium

2015. július 1.: Miskolci SZC Szemere Bertalan Szakközépiskolája, Szakiskolája és Kollégiuma

2016. szeptember 1.: Miskolci SZC Szemere Bertalan Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma

2020. július 1.: Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

A Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégiuma egyidős a szervezett magyarországi szakképzéssel. Az iskola Miskolc legnagyobb iskolája, nagyon sok tanulót fogad a városon kívülről is.

Az iskolakomplexum és a kollégium az avasi lakótelep tözsomszedságában, több hektáros területen helyezkedik el, megfelelő körülményeket biztosítva az ismeretek elméleti és gyakorlati elsajátításához.

Az iskola oktatási kínálatával, szakmastruktúrájával a térségi igényeket szolgálja. A tanulók számára biztosítjuk a minőségileg garantált, a felemelkedés esélyét biztosító nevelést-oktatást, szakmaszerzést. Az iskola képzési kínálata a középfokú iskolarendszerű szakképzés széles spektrumát fedi le.

A Szemere Miskolc legnagyobb szakmunkásképző iskolája volt, a rendszerváltást követően nyitott más iskolatípusok irányába is. Múltjából adódóan megvan a sajátos helye a Miskolci Szakképzési Centrum iskoláinak sorában.

Az elmúlt másfél évszázad alatt számtalan szakma közül választhattak az idejóró tanulóók, a női ruhakészítőn keresztül a könyvkötő, táncos vagy fogtechnikus képzésen át a szociális gondozó vagy villanyszerelő szakmaig, hogy csak egy párat említsünk.

Az érettségít adó képzéseink közül az autószerelő (2020/2021-es tanévtől gépjármű mechatronikai technikus), kozmetikus, fodrász képzés sokéves múltra tekint vissza, majd az utóbbi években a sportedző, illetve a rendészeti ügyintéző képzéseink (2020. szeptember 1-től közszolgálati technikus) egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek. 2022-től a szociális ágazathoz tartozó kisgyermekgondozó,-nevelő képzést hirdettük meg, amelyet sikerült jó beiskolázással beindítani.

Az iskolához tartozó kollégium 1981 óta üzemel, aminek kihasználtsága az elmúlt tanévekre visszamenőleg 80-85% között van, amellyel jelenleg az Észak-magyarországi régió legnagyobb ilyen típusú feladatellátási helye. Miskolc város mintegy 19 középiskolájából (elsősorban a Miskolci Szakképzési Centrum intézményeiből) fogadunk diákokat.

1.2 Az intézmény küldetésnyilatkozata, jövőképe

Iskolánk, a Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium. Szerteágazó és színvonalas képzési kínálatall állunk rendelkezésére a szakmát tanulni vágyók-nak. A Szemerére mindig is jellemző volt, hogy a változó gazdasági igényekhez, demográfiai és szociális helyzethez és a térség elvárásaihoz igazítottuk a széles körű szakmai kínálatot. Je-lenleg a specializált gép- és járműgyártás, széépészet, rendészet és közszolgálat, elektrotechnika és elektronika, sport, szociális, illetve kreatív ágazatok területén kínálunk szakmai képzéseket, a felnőttképzés területén is. Tanműhelyeinkkel (autószerelő, fodrász, kozmetikus, fotográfus) lehetőséget biztosítunk tanulóinknak, hogy az iskolán belül is megismerjék leendő szakmájukat. Közel másfél évszázad során szakemberek sokaságát képeztük a város, a térség üzemei, vállalat-kozásai részére, ahogyan ez a szakmai programunkban is szerepel.

A magasan kvalifikált és a változásokhoz rugalmasan alkalmazkodó kollégák sokéves tapasztalata és a gyermekközpontúság következtében a tanulók előszeretettel választják továbbtanuláskor intézményünket. Ennek következtében vezető pozícióinkat a tanulói létszám tekintetében is meg tudjuk őrizni, így lehetünk a térség legnagyobb szakképző intézménye.

A tanulók számára lehetővé tesszük a minőségileg garantált, a felemelkedés esélyét biztosító nevelésoktatást, szakmaszerzést. Ehhez nagyban hozzájárul az iskolához tartozó kollégium, ami jelenleg is az észak-magyarországi régió legnagyobb ilyen típusú feladatellátási helye. A kollégium lehetővé teszi a Szakképzési Centrum és más fenntartók intézményeiben tanuló diákok számára, hogy bár családjuktól távol, de kulturált környezetben, elhivatottsággal rendelkező és kreatív nevelők támogatásával élje meg a mindennapok nehézségeit és szépségeit.

1.2.1 Az intézmény jövőképe

A Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium jövőképe, hogy a gyorsan változó gazdasági, szociális igényekhez alkalmazkodó, partneri igényeket kielégítő szakmai tudással és kompetenciákkal rendelkező szakembereket képezzen.

A specializált gép- és járműgyártás, szépipészet, rendészet és közszolgálat, elektrotechnika és elektronika, sport, szociális, illetve kreatív ágazatok területén kínált szakmai képzéseket tovább kívánjuk bővíteni a társadalmi, oktatáspolitikai, illetve a partnercégek igényeinek megfelelően, és a jogszabályi környezettel összhangban.

- Szakmai oktatásunk tartalmába beépítjük a legkorszerűbb ismereteket, és tehetségfejlesztő programokkal támogatjuk tanulóink egyéni képességeinek kibontakozását, növeljük eredményességüket a szakmai és egyéb megmérettetéseken.

- Vonzó életpályát kínálunk oktatóinknak, biztosítjuk a folyamatos szakmai megújulás és továbbképzés lehetőségét.

- Felzárkózást támogató programokkal segítjük a kompetenciahiánnyal küzdő fiatalokat, az országos átlagnál alacsonyabb szintre csökkentjük a képzettség nélküli iskolaelhagyást.

- Tudatos minőségfejlesztési tevékenységgel javítjuk működésünk minden területének színvonalát.

- A kollégium fő feladata, hogy szakmai felkészültségben, de főként a diákok jellemének, személyiségének formálásában kiemelkedő szerepet játszva lehetővé tegye, hogy az iskolából ki-kerülő fiatalok a társadalom szociálisan érzékeny, aktív, hasznos tagjai legyenek.

- A kollégium megfelelő működéséhez, fejlesztéséhez szükséges felújításokkal, épületgépészeti rekonstrukciókkal javíthatjuk a diákok elhelyezésének minőségét, illetve a családiasabb környezet megteremtésével növelhetjük a tanulás iránti motiváltságot egy nyugodtabb, biztosabb háttér megteremtésével.

Mottónk: Szemere, a jövőd kezdete!

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1 A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1 Alapelveink

Pedagógiai munkánk alapjának az alábbi elveket tekintjük: komplexitás, szakmaiság, hitelesség, tudatosság és következetesség, esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód, tanulóközpontúság, átjárhatóság, nyitottság, szülőkkel való együttműködés, jogszerűség, erkölcsiség, felelősségvállalás, patriotizmus.

2.1.2 Céljaink, értékeink

- Olyan iskolát szeretnénk, ahol oktató és diák, vezető és beosztott egyaránt biztonságosan és jól érzi magát, ahol egymás tisztelete és segítése jellemzi az emberi kapcsolatokat, ahol kiteljesedhet mind a tanárok, mind pedig a tanítványok személyisége.
- A nevelő-oktató munkánk meghatározója az élet, a műveltség, a szakmai tudás, az emberi méltóság tisztelete.
- Fontosnak tartjuk az ép testben ép lélek megvalósítását.
- Technikumban és szakképző iskolában – a műszaki és a humán szakterület több ágazatában megvalósított minőségi szakmai képzés változatos és széles kínálatának biztosításával – a szakképzés vonzerejének növelését szeretnénk elérni.
- Kiemelt célunknak tekintjük a munkaerő-piac által elvárt alapvető (szövegértés-szövegalkotás, matematikai, szociális, idegen nyelvi, informatikai) valamint a személyes, társas és szakmai kompetenciák fejlesztését.
- Elő kívánjuk segíteni, hogy tanulóink tudatosan használják az infokommunikációs eszközöket, ismerjék azok buktatóit, képesek legyenek a tartalmak, értékek mentén történő szűrésére.
- Az esélyegyenlőség érdekében – ha kell pozitív diszkriminációval is – erősítjük az iskola társadalmi kiegyenlítő szerepét.
- A mobilizálható tudás érdekében az életen át tartó tanulás lehetőségét és képességét kívánjuk biztosítani oktatóink és tanulóink részére.
- Munkánk során fontosnak tartjuk az egyéni és a közösségi érdekek összehangolását, a meglazult társadalmi kötelek újraépítését.
- A különböző gondolati rendszerek összevetésével tanulóinkat megismertetjük a sokszínű tájékozódás szükségességével és képességével, az eltérő gondolkodásmódok elfogadására, önálló vélemény kialakítására ösztönözzük őket.
- Törekszünk tanulóink gazdasági és pénzügyi kompetenciáinak fejlesztésére.
- Több mint száz éves múltunkat, Szemere Bertalan szellemiségét, Magyarország valamint Miskolc és környéke hagyományait is szem előtt tartva törekszünk hazaszerető, a szülőföldhöz ragaszkodó (lokálpatrióta) szemlélet és magatartás kialakítására.
- A fentiek értelmében ezért legfontosabb célunk a szülőföldjéért, közösségéért, családjáért megbízhatóan, pontosan, kitartóan, szakmájában szorgalmasan dolgozni tudó és akaró ember nevelése.

2.1.3 Feladataink, eszközeink, eljárásaink

- a tudásvágy felkeltése, a helyes tanulási módszerek megismertetése
- kompetenciafejlesztés: a kommunikáció és az idegen nyelvek használata, matematikai kompetencia, gazdálkodási (pénzzel, idővel) kompetencia, csapatmunka, együttműködési kompetencia, feladat-orientáltság, alkalmazható szakmai tudás
- felmérések, értékelések, ösztönzések
- a helyes értékrend kialakítása, az erkölcsi értékek, kulturális tradíciók közvetítése
- az oktatók személyes példamutatása

- az önismeret jelentőségének felismerése és felismertetése a pályaaorientációban
- közös nevelési módszerek és gyakorlat kialakítása, tartalmas tanórai foglalkozások
- a beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók kiszűrése
- a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok összehangolása
- az ifjúság egészségével és életvitelével kapcsolatban jelentkező negatív tendenciák megállítása
- felzárkóztató foglalkozások szervezése
- a szociális hátrányok csökkentése, feloldása
- a tehetséggondozó tevékenységi körök működtetése, versenyek, vetélkedők rendezése, egyéb rendezvények, kiállítások, előadások
- az iskolai és a szülők kapcsolatának erősítése
- az oktatást, nevelést szolgáló taneszközök, felszerelések folyamatos korszerűsítése
- élő kapcsolat a helyi vállalkozásokkal, a város közintézményeivel
- a helytörténet, a szűkebb régió történelmének, hagyományainak megismertetése

2.2 Az oktatók helyi intézményi feladatai

Az oktató nem csupán oktat és nevel, de a nevelési-oktatási intézmény alkalmazottja is, aki munkáját az érvényes jogszabályok és tagintézményi szabályzatok szerint látja el.

Ennek megfelelően:

- részt vesz az intézmény szakmai programjának létrehozásában és megvalósításában
- a szakmai program kidolgozása és végrehajtása során együttműködik az intézmény alkalmazottjaival és tanulóival
- részt vesz szakmai munkaközössége tervező munkájában és a feladatok végrehajtásában
- tanmenetében megtervezi éves és tanórai tevékenységét és azok maradéktalan végrehajtására törekszik
- érdemjegyekkel, osztályzatokkal, a követelményekhez igazodóan értékeli a tanulók munkáját
- pontosan és naprakészen ellátja a tanóráival kapcsolatos adminisztratív teendőket: vezeti a napló, elektronikus napló csoportnapló haladási, osztályzási és hiányzási nyilvántartását, adminisztrációja alapján elszámol munkaidőkerete felhasználásával
- minőségi munkát végez, tanítványait, munkatársait is erre ösztönzi, törekszik iskolája jó hírnevének megőrzésére és erősítésére
- szakmai oktató munkája során gondoskodik a tanuló személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról
- a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét rendszeresen tájékoztatja a tanuló szakképző intézményben nyújtott teljesítményéről, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, a szakképző intézmény döntéseiről, a tanuló tanulmányait érintő lehetőségekről
- részt vesz az iskola minőségfejlesztési feladatainak ellátásában, együttműködik az oktatók önértékelését és értékelését támogató munkacsoport tagjaival
- az igazgató megbízásából részt vállal intézményfejlesztési célú pályázatok feladatainak ellátásában
- beosztás szerint ellátja ügyeleti feladatait, védi az intézmény belső rendjét, kollégái és tanulói testi épségét és egészségét
- megbízás alapján szakkört, felzárkóztató foglalkozást vezet, tehetséggondozást végez
- az iskolai ünnepségek és egyéb rendezvények sikeres lebonyolításában közreműködik
- pontosan és aktívan részt vesz az oktatói testület értekezletein
- megbízás alapján részt vesz az intézmény vizsgáztatási feladataiban (felvételi vizsga, belső vizsgák, érettségi és szakmai vizsga, vizsga- és verseny-ügyeletek),
- ha kijelölt mentor, segíti a felelősségére bízott oktatók beilleszkedését, munkavégzését
- jogszabályi előírásoknak megfelelően teljesíti a munkájához szükséges szakmai-pedagógiai továbbképzéseket, önképzéssel is törekszik munkája minél színvonalasabb ellátására

- a tanuló érdekében együttműködik a szakképző intézmény más alkalmazottaival és más intézményekkel
- óvja az iskola épületét és eszközeit, ügyel környezete tisztaságára, a rábízott iskolai eszközök leltározásában közreműködik
- rendszeres feladatait a munkaköri leírás tartalmazza.

2.3 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnökre fokozott felelősség hárul a rábízott osztály erkölcsi-, közösségi-, hazafias-, esztétikai-, érzelmi-, értelmi-, testi- és egészségnevelésében, az osztály, a pedagógusok, a szülők és az intézményvezetés közötti információáramlás megszervezésében. Az osztályfőnök elsődleges feladatai közé tartozik az osztály közösségi életének irányítása, valamint a tanulók személyiségének fejlesztése. Az osztályfőnök személyes felelőssége egy olyan – az iskolai elvárásokhoz igazodó – értékrend kialakítása és elfogadtatása, amely szerint az osztályába járó tanulók egészséges lelki és testi fejlődése megvalósulhat.

Az osztályfőnök feladatai a fentieket is figyelembe véve:

- Az intézmény és az osztályfőnöki munkaközösség munkatervében rögzített szakmai és pedagógiai feladatokat előkészíti és végrehajtja;
- Javaslatot tesz a munkaterv osztályát, évfolyamát érintő pedagógiai, szervezési stb. feladataira;
- Részt vesz az osztályfőnöki szakmai munkaközösség és intézményi alkalmak megbeszélésein és értekezletein;
- Tanmenetében megtervezi és ellátja az osztályfőnöki órákat;
- Szervezési feladatokat lát el, ismerteti osztályával az iskolai házirendet és az aktuális előírásokat, szabályokat;
- Tájékoztatja a tanulókat intézményen belüli feladataikról;
- Vezeti az elektronikus naplót, a törzslapot és kiállítja a bizonyítványt;
- Vezeti a tanulók dicséretével, elmarasztalásával kapcsolatos bejegyzéseket;
- Kapcsolatot tart az osztályába járó tanulók szüleivel;
- Biztosítja az osztály képviselőinek a diákönkormányzati megbeszéléseken való részvételét;
- A képességbontakozó felkészítésben résztvevő tanuló haladását, fejlődését, továbbá az ezeket hátráltató okokat az osztályfőnök és az egyéni fejlesztésben résztvevő oktatók legalább háromhavonta értékelik;
- Folyamatos kapcsolatot tart az osztályában tanító oktatókkal;
- Szülői értekezletek előkészítésében és lebonyolításában részt vesz;
- Részt vesz osztály különböző műsorainak előkészítő munkáiban;
- A hátrányos és halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű és veszélyeztetett tanulók névsorát, az ezzel kapcsolatos adatokat bejegyzik az intézményi dokumentumokba és nyilvántartásokba;
- Folyamatosan nyomon követi és aktualizálja az elektronikus naplóban a tanulók adatainak változását;
- A tanulói adatokat egyezteteti az iskolai adminisztrációs rendszerekkel;
- A tanév elején osztály számára megtartja a tűz-, baleset-, és munkavédelmi tájékoztatót, az oktatásról szóló dokumentumokat aláírta a tanulókkal;
- A közösségi szolgálat megszervezésével kapcsolatos feladatokat ellátja;
- Folyamatosan ellenőrzi az elektronikus naplót a tanulói osztályzatok tekintetében, valamint az ESL-t a hiányzások és veszélyeztetettség mértékének tekintetében és a hiányosságokat jelzi az intézmény vezetése felé;
- Figyelemmel követi a tanulók igazolt és igazolatlan hiányzását, igazolja a hiányzásokat, elvégzi a szükséges értesítéseket;
- Előkészíti és megszervezi az igazgatóval történő folyamatos egyeztetés mellett osztály tanulmányi kirándulását;

- A nevelési problémák megoldására esetenként igénybe veszi az iskolapszichológus, fejlesztő pedagógus segítségét.
- Osztályát irányítva részt vesz osztály, évfolyam és iskolai szintű ünnepségek, rendezvények, kirándulások megszervezésében és lebonyolításában
- A hatáskörét meghaladó problémákat haladéktalanul jelzi az igazgatóhelyettesnek vagy az igazgatónak.

2.4 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Feladat

Eszköz, módszer

Önismeret fejlesztése

Tanórán és tanórán kívül: drámajátékok, beszélgetések, önálló és csoportmunkában önismereti játékok, tréningek. A helyes önismeret kialakítása, és a reális önértékek megalapozása. Az önállóság és felelősségtudat fejlesztése, pályaorientáció.

Az önmegvalósítás színtereinek bővítése a sporton túl a tanulmányi versenyeken, az ének-, zene, irodalmi és képzőművészeti tevékenységekben.

Együttműködési képesség fejlesztése

Az ún. kooperatív tanulás alkalmazása, csoportmunkák szervezése tanítási órán. Tanórán kívül közösségi feladatok megvalósítása, a közösséggé kovácsolódást segítő szokások, hagyományok, alapvető erkölcsi szabályok megteremtése, művelése és továbbfejlesztése, tanulmányi és sport csapatversenyek szervezése. Együttműködési pozitív élmények biztosítása, kellemes csoportlétkör megteremtése.

Szociális képességek fejlesztése úgy, mint a segítség és a konfliktuskezelés

Oktató-diák kapcsolat erősítése a személyes beszélgetések megteremtésével, az egy osztályban tanító tanárok összehangolt tevékenysége révén. A konfliktuskezelés módszereinek elsajátítása. Tanuló párok kialakítása. A segítség gyakorlása az élet különböző területein.

Az élsportolói, a történelmi, az irodalmi személyek segítő cselekedeteinek megismerése. Önirányító- és önkormányzó- képesség kialakítása, tapasztalatszerzés az alá-, fölé-, mellérendelt viszony elfogadásában.

Demokratikus iskolai élet szervezése

A diákönkormányzat működési feltételeinek megteremtése, kompetenciakörbe tartozó közös döntések meghozatala, diákkörök működtetése, a diákjogok érvényesítése. A közösség életét meghatározó szabályok, törvények meghatározása, azokhoz történő igazodás.

Kognitív képességek fejlesztése

Az önálló, illetve aktív tanulást előtérbe helyező tanítási módszerek alkalmazásával: differenciált

	oktatás, projekt módszer, önálló feladatok adása. Önszabályozó-képesség kialakítása, gyakorlatszerzés a megbízatások vállalásában és teljesítésében.
Kommunikációs képességek fejlesztése	Alapképességeinek – beszéd, olvasás, írás – fejlesztése minden órán: az önálló, értelmes beszéd gyakoroltatása; önálló, írásbeli munkák készítése; az olvasási képesség magasabb szintjeinek (kritikai, illetve alkotó olvasás) elérése érdekében végzett tevékenységek. Kommunikációs játékok, gyakorlatok végzése. Vitakultúra kialakítása, mások véleményének meghallgatása. Idegen nyelvi készségek fejlesztése.
Versengés képességének fejlesztése	Versenylehetőségek teremtése – csoportos, egyéni – tanulmányi, sport, játék, előadói, művészeti.
Az egészséges életmód kialakítása	Az egészséges versenyszellem kialakítása. Ismeretterjesztő előadások szervezése, személyes példamutatás, információforrások biztosítása: szakfolyóiratok, CD, videó. Egészségnevelő programok, versenyek szervezése, tanórán kívüli sportolási lehetőségek biztosítása. Megfelelő életritmus, célirányosan, változatos tevékenységformákkal összeállított heti- és napirend kialakítása, amely biztosítja a fejlődő szervezet és idegrendszer regenerálódásához, szellemi, testi felüdüléséhez szükséges aktív és passzív pihenést.

2.5 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az iskolánkba járó tanulók nagy része hordoz hátrányokat e területen is. Sokan közülük szegény környezetből, esetleg megbomlott családi szerkezetből érkeznek, nagy részük a vidékről bejárás problémáival küzd, vagy éppen az anyagi jólét mellett hordoz nevelési, lelki hiányokat, mely gyakran vezet egészségi problémákhoz. Sokoldalú nevelésük, egészségfejlesztő formálásuk, a káros szenvedélyek elleni fellépés, a felvilágosító tevékenység nagy társadalmi fontossággal bír.

Kiemelt feladat a közösségi és a személyi higiénés szokások, járványmegelőzési technikák, előírások készség és jártasság szinten való elsajátítása.

2.5.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai

Az egészségfejlesztés során a tanulók érdekében lehetővé kell tenni:

- a személyi higiénés feltételeket
- a környezeti higiénés feltételeket
- az egészséges környezeti feltételeket
- az információkhoz való hozzáférést (különös tekintettel járványügyi helyzetekre)
- az egészséges választást lehetővé tevő képességek és lehetőségek kialakítását.

Az egészségfejlesztés színterei az iskolában:

- tanórák (biológia, testnevelés, osztályfőnöki, esetenként szakmai)

- tömegsport foglalkozások
- speciális rendezvények (egészséges táplálkozás, környezetvédelem, drogprevenció)
- felvilágosító előadások
- tömegkommunikáció (plakátok, iskolai honlap, közösségi oldalak).

Mindezek érdekében az intézmény biztosítja:

- a rendszeres iskolavédőnői, iskolaorvosi, fogorvosi szűréseket, ellátást
- mindennapos testnevelést
- délutáni sportfoglalkozásokat, sportköri edzéseket, iskolai kirándulásokat, túrákat
- egészséges tanulási környezetet, (pl.: a berendezéseket, a megfelelő világítást, az épület tisztaságát)
- a személyi higiéniához szükséges tárgyi feltételeket
- egészséges ételek, italok választékát az iskolai büfében
- elsősegélynyújtási ismeretek oktatását
- szervezett véradás lehetőségét 18 éven felülieknek.

A diákokban ki kell alakítani az igényt

- az egészséges öltözködésre
- rendszeres testmozgásra
- a személyi higiéniára
- a közösségi higiéniára (járványügyi helyzet, egymás védelme)
- az egészséges táplálkozásra
- a káros szenvedélyektől való tartózkodásra
- a helyes napirend kialakítására, a szabadidő hasznos eltöltésére
- a rendszeres testmozgásra
- a harmonikus családi élet kialakítására és fenntartására
- az egészségkárosító magatartás elkerülésére.

A fenti célok elérése érdekében az iskola – a tanulók szülein kívül – együttműködik a következő szervezetekkel:

- BAZ Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya
- drogambulancia
- iskolafogászat
- iskolaorvos
- védőnő
- véradó központ
- gyámügyi szervezet
- gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálat.

2.5.2 Komplex iskolai mozgásprogram

A mozgásszegény világban fontosnak tartjuk a fizikai, testi aktivitást, ezért az iskola összes tanulója és dolgozója részére biztosítjuk az aktív testmozgás feltételeit.

Felnőtt dolgozóink részére – az intézmény létesítményeit ingyenesen használva – futball, asztalitenisz, jóga, turisztika területén biztosítjuk az egészségmegőrzés, a szabad mozgás lehetőségét.

Törekszünk arra, hogy a mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.

Intézményünk tanulóinak egyre növekvő része választott szakágazati, szakmai képzése során iskolában és iskolán kívüli egyesületi edzéseken mozgásigényes tevékenységet folytat, szakmájában rákényszerül a mozgásra (sport, rendészeti képzések).

A tanulók a mindennapos testnevelés órán túl az iskolai Diáksport Egyesület keretén belül szabadidejükben több sportágban elégíthetik ki mozgásigényüket. (Igyekszünk lehetővé tenni – a DSE pályázataival segítségével – a sporttevékenységhez szükséges eszközök beszerzését.)

Fiúk részére 4 sportágban:

- röplabda,
- atlétika,
- labdarúgás,
- turisztika.

Lányok részére 5 sportágban:

- röplabda,
- atlétika,
- labdarúgás,
- turisztika

biztosítjuk a mozgás lehetőségét tanórán kívül.

Tömegsport foglalkozásokon az iskola valamennyi diákjának rendelkezésére áll a tornaterem és az udvari sportpályák együttese. Szabadidős asztalitenisz lehetőségét udvari épített asztalokkal biztosítjuk.

A diákjaink a honvédségi és városi diáksport versenyekre való felkészülés és részvétel során megtapasztalhatják az aktív fizikai tevékenység teljesítményre is kedvezően ható előnyeit.

Az oktatók és diákok részvételével sportrendezvényeket szervezünk, amelyeknek egyik célja a mozgás igényének felkeltése.

Az egészségileg akadályozott tanulóink gyógytestnevelés, illetve gyógyúszás órán fejleszthetik fizikai adottságaikat, óvhatják meg egészségüket. Sajátos nevelési igényű tanulóink számára biztosítjuk a testnevelés érettségi vizsgára való felkészülést.

A helytörténeti oktatás megszervezése és az iskolai tanulmányi kirándulások szervezése során előnyben részesítjük a mozgással járó tevékenységformákat.

A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatokat beépítjük az intézményi mozgásprogramba.

A városi és egyéb szervezésű egészséges életmód-tréningeken való részvételre ösztönözzük az iskola dolgozóit és diákságát.

2.5.3 Téma napok, témahetek

Az iskola a tanévi munkatervben megtervezi – a tanév rendje rendelettel összhangban – a projektoktatást támogató téma napokat, illetve témaheteket.

Az iskola a munkatervben meghatározott módon részt vesz a téma napokhoz, témahetekhez kapcsolódó programokon, továbbá a tantervben előírt, az adott témával összefüggő tanítási órákat, valamint egyéb foglalkozásokat a témahét keretében szervezi meg.

Az iskola a tanév rendje rendeletben nem szereplő témahetet, illetve téma napot is szervezhet, amennyiben valamelyik szakmai munkaközösség kezdeményezésére a nevelőtestület a munkatervben azt elfogadja.

A témahét, téma nap szervezése és lebonyolítása tanári, tanulói és támogató partneri összefogással történik, a fenntartótól anyagi támogatást nem igényel.

2.6 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása kiemelkedő feladat nemcsak a diákok, hanem az iskola minden dolgozója számára.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

Az elsősegély célja az élet megmentése, megakadályozni a további egészségkárosodást, és elősegíteni a gyógyulást. Eredményes elsősegély csak attól várható el, aki rendelkezik alapvető ismeretekkel.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának formái a tanulók számára:

- a) tanítási órákon belül (erre az osztályfőnöki, a biológia, a testnevelés óra, a rendész, és a szociális gondozó és ápoló szakmai órái a legalkalmasabbak) tanári, védőnői, orvosi oktatás-nevelés
- b) iskolai szervezésű délutáni csoportfoglalkozásokon, ismeretterjesztő előadásokon, bemutatókon (külső előadók segítségével)
- c) szakkörök, versenyekre való felkészülés
- d) önálló ismeretszerzéssel (gépkocsivezetői vizsgára készülve vagy egyéni tájékozódással)

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának formái a dolgozók (oktatók) számára:

- a) elméleti és gyakorlati oktatás évente a mindenkor aktuális protokollnak megfelelően
- b) „Elsősegélynyújtás jegyzet pedagógusok számára” hozzáférhetősége elektronikus és nyomtatott formában.

2.7 Az elérhető pályaorientációs szolgáltatások köre

Iskolánk kiemelt feladatként kezeli a pályaorientációs tevékenységet. A Miskolci Szakképzési Centrummal szorosan együttműködve, az alábbi szolgáltatások és programok keretében végezzük ezt:

1. az iskola nyílt napjai és pályaorientációs napjai
2. szervezett, az iskolát bemutató külső események és általános iskolai előadások, tematikus foglalkozások
3. „Szemere Univerzum” nyári tábor általános iskolásoknak
4. Nyári tábor az Élményközpontban (együttműködve más iskolákkal)
5. az Élményközpont pályaorientációs szolgáltatásai és programjai

2.8 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A nevelő-oktató munka eredményességének biztosítása legfontosabb feladatunk. Intézményünk oktatóinak kiemelt figyelmét igényli a tehetségekkel való foglalkozás mellett, a sajátos nevelési igényük miatt tanulási kudarcnak kitett és beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók segítése.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések:

- BTMN tanulók fejlesztő foglalkozása
- SNI tanulók rehabilitációs foglalkozása
- Tehetségfejlesztő szakkörök, műhelyek
- Lehetőség szerint szülői értekezletekre speciális szakember biztosítása
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók részére igény esetén felzárkóztató foglalkozás biztosítása

További tevékenységek

- olyan tevékenységek, amelyek eredményeként a tanulói közösségekben, illetve az iskolai teljes környezetben csökken az előítéletes magatartási megnyilvánulás,
- korrekciós foglalkozások szervezése iskolai keretek között,
- esetlegesen civil programokhoz történő kapcsolódás,
- Tanoda, ill. Útravaló programba történő bekapcsolódás erősítése,
- együttműködés a különböző partnerekkel,
- egyéni nyomonkövetési program működtetése, egyéni fejlesztési és fejlődési terv működtetése,
- Az elvárt kompetenciák meghatározása a bemeneti mérések és a munkaerőpiaci elvárások alapján:
 - kreativitás, eredetiség és kezdeményezés
 - analitikus gondolkodás az innováció
 - tanulás és tanulási stratégiák, érzelmi intelligencia
 - aktív technológiai tervezés és programozás
 - kritikus gondolkodás és elemzés, vezetés és társadalmi befolyás
 - komplex probléma megoldás
 - rendszerek elemzése és értékelése
 - érvelés, problémamegoldás és ötlet
 - aktív segítőkészség
 - egyszerű szabálykövetés, észlelési pontosság, észlelési sebesség
 - felelősségvállalás
 - fogalmi kreativitás, impulzivitás-gátlás
 - képesség önálló munkavégzésre, komplex problémamegoldás

- konfliktuskezelés
- kreativitás
- monotóniatűrés, motiválhatóság
- problémamegoldó képesség
- rövidtávú emlékeze, stressztűrőképesség
- szerialitás, szociális intelligencia
- tanulásra való motiváció, tanult leleményesség
- társas hatékonyság
- terhelhetőség nagy munkabírás
- vigilancia, vizuális hibakeresés
- alapkompenciák – szövegértés-szövegalkotás, matematika-logika
- kulcskompetenciák
- kompetenciamérés eredményeinek felhasználása

2.8.1 A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Alapvető cél az elmaradók és elmaradásuk okainak, területeinek mielőbbi feltérképezése és szervezett segítségük a felzárkózásban. Támogatni kell a tanulásban elmaradt tanulókat, biztosítani annak esélyét, hogy a választott iskolában eredményesen végezhesék tanulmányaikat. Az iskolai szociálismunkás, gyógypedagógus és pszichológus esetleges bevonása a hátrányos helyzetű tanulók megismerésében, segítségében. Egyénileg, családdal és pedagógusokkal közösen próbáljuk megoldani a hátrányos helyzetből adódó problémákat. Meg kell találni a tanulóknak tehetsége és segíteni képességeik továbbfejlesztésében, tudásuk bővítésében. Lehetővé kell tenni az egyes szakmák, hivatások megismertetését, segíteni a pályaválasztást, illetve a választott életpályára való felkészülést.

Ez irányú tevékenységek:

- egyéni beszélgetések
- csoportos beszélgetések
- kapcsolattartás a szülőkkel, az iskolával, a szaktanárokkal
- az osztályfőnöknek figyelemmel kell kísérnie a tanuló fizikai és pszichés állapotát

A hátrányos helyzetű tanulóknál meg kell szervezni a korrepetálást, segíteni kell őket a felzárkóztatásban.

A felzárkóztatás területei

- a tanuló általános iskolai tudásának felmérése, a hiányok pótlása
- a hosszabb ideig hiányzó tanulók segítése elmaradásuk pótlásában
- a tanév során a tananyaggal kapcsolatos tudáshiány pótlása
- alkalmi felzárkóztatás, pl. nagydolgozat előtt, vagy ha a tanuló bukásra áll

2.8.2 Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

„beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartás-szabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,” (Szt. 7. § 1.)

Az elmúlt években ezeknek a tanulóknak a számaránya a mi iskolánkban is jelentős módon emelkedik.

Minden oktatónak tisztában kell lennie azzal, hogy a beilleszkedési és magatartási nehézségek megjelenése biztos jele annak, hogy tanítványunk valamiféle szociális problémával, családi bizonytalansággal, életviteli nehézséggel küzd, és ez rányomja bélyegét mindennapi viselkedésére. A magatartási és beilleszkedési nehézségekkel küzdő diákok nem tudatosan akarnak nehézségeket okozni maguknak, szüleiknek és tanáraiknak, hanem családi és szociális körülményeik, ebből gyakorta következő szülői elhanyagolásuk vezet azokhoz a személyiségükben bekövetkező változásokhoz, amelyek a jelenségeket előidézik.

Ezért a beilleszkedési és magatartási nehézségeket mutató tanítványokhoz sohasem haraggal, hanem inkább figyelemmel fordulunk. Biztosítanunk kell számukra a kapaszkodót, hogy családi, szociális problémákban, esetleg már a személyiség nem megfelelő fejlettségében, a családi és létbizonytalanságban rejlő gondok megoldási útján megindulhassanak. Ehhez az iskola minden oktatójának érzékeny odafigyelésére, előítélet-mentes pedagógusi személyiségére szükség van, mindenekeelőtt azonban az osztályfőnökök kötelessége a problémákkal küzdő személyiség felismerése, az osztályban tanító pedagógusok diszkrét informálása. Nem mellőzhető a felismert esetekben a problémák négy szemközti megbeszélése, az elvárások és a pedagógusi tanácsok világos megfogalmazása. Igyekszünk igénybe venni ezekben az esetekben segítő mentálhigiénés szakember, valamint – szükség esetén – az osztályfőnök szakmai támogatását. Azokban az esetekben, ahol tanítványunk szociális létbizonytalanságban van, célszerű kérni az illetékes önkormányzat segítségét.

Az iskola minden oktatója, de kiemelten az iskolai mentálhigiénikus, valamint az osztályfőnök végzi ezt a tevékenységet. A nevelés e területének legfontosabb munkaformái és tevékenységei a következők:

- A tanulók családi körülményeinek megismerése szociológiai felmérés, egyéni beszélgetés alkalmával
Felelős: osztályfőnök, pszichológus, iskolai mentálhigiénés szakember
- A jelenség felismerése, diagnosztizálása szakember feladata. A szakintézmények (gyermekpszichiátria, nevelési tanácsadó) segítségét kérni a probléma felmerülése esetén
Felelős: osztályfőnök, pszichológus, iskolai mentálhigiénés szakember
- Szoros kapcsolat a szakintézményekkel
- A pedagógusok, a szülők, a családok nevelési gondjainak segítése
- Egyéni bánásmóddal történő hátránykompenzáció
- Rendszeres esetmegbeszélések
- Pedagógusok, szülők, diákok személyes kapcsolatainak fejlesztése
- Fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások

2.8.3 Sajátos nevelési igényű tanulók

„sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy, aki az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi – látási, hallási –, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral – súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozási zavarral – küzd,” (Szt. 7. § 5.)

Az iskolai képzés teljes időtartama alatt arra kell törekedni, hogy a sajátos nevelési igényű tanuló személyisége a képzés végére minél harmonikusabban és teljesebben kibontakozzon, képes legyen a társadalom által elfogadott normák szerint, saját igényeit megvalósítva, kiegyensúlyozott, boldog életet élni.

Mindehez olyan iskolai légkört kell megteremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a másságot is elfogadva.

Mindezek megvalósulása érdekében a következő pedagógiai elvek megvalósítására törekszünk:

- a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése gyógypedagógiai eszközökkel, különböző terápiás eljárásokkal
- a tanulók egyéni képességeinek eltérő fejlődési ütemének figyelembevétele, az oktatás és nevelés folyamatában
- egységes nevelési elvárásokkal a követelmények biztonságossá tétele
- megfelelő támasz és segítség nyújtása a tanulási folyamatokban
- speciális nevelési szükségletek kielégítése a nevelés-oktatás minden területén

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka legfontosabb céljai:

- a sajátos nevelési igényű tanulók sokoldalú fejlesztése, a hiányosan működő pszichés funkciók terápiás jellegű korrekciójával

- a differenciált egyéni szükségletekhez igazodó felzárkóztatás, a rehabilitációs és rehabilitációs eljárás adta lehetőségekkel
- az általános műveltség megalapozása
- az életkor és az osztályfok figyelembevételével

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka legfontosabb feladatai:

- a képességek fejlesztése, a megismerő funkciók egyénre szabott terápiás jellegű korrekciójával
- az ismeretek tartalmának, mélységének mindenkor aktualizálása, az egyéni haladási tempónak megfelelően
- egyéni fejlesztési tervek készítése, a tanulók fejlődésének folyamatos dokumentálása
- a fejlesztési szakaszoknak megfelelően a diagnosztikus eljárások kidolgozása
- segítenünk kell a diákoknak észrevenni és értékelni a jót, mellőzni, felismerni a rosszat

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a következő pedagógiai eljárásokra és tevékenységekre helyezzük a hangsúlyt:

- az egyéni haladási ütemre építkező és az ahhoz igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a sérülés-specifikus felzárkóztatási lehetőség biztosítása a rehabilitációs, rehabilitációs órák keretében
- az életviteli gondok, nevelési problémák, nehézségek oldásának segítése

A tanulók részképességeinek a fejlődése érdekében fejlesztőpedagógus segíti a tanulók munkáját. Ha szükséges, tanórán kívül is szervezünk számukra fejlesztőfoglalkozásokat, egyéni vagy kiscsoportos formában.

2.8.4 A tanulási kudarcnak kitett tanulók

A tanulási kudarcnak kitett tanulók esetében nagy hangsúlyt fektetünk az inklúzióra. Az inklúzióra vonatkozó elemek így:

- az SNI és a BTMN-es tanulók önmagukhoz mért legoptimálisabb fejlesztése,
- a tanulói közösségekben csökken az előítéletes magatartási megnyilvánulás,
- az iskolai teljes környezetben csökken az előítéletes magatartási megnyilvánulás.

Intézményspecifikusan

- nagyothalló,
- gyengén látó,
- mozgásszervi fogyatékos,
- beszéd-fogyatékos,
- autizmus spektrumzavar,
- súlyos figyelemzavar,
- súlyos magatartászavar,
- súlyos magatartás-szabályozási zavar.

2.8.5 Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Az oktató hivatásából eredő kötelessége a személyre szóló figyelem, a felismert tehetség gondozása, a képességek kibontakoztatása.

Minden oktató ismerje meg azokat a személyiségjegyeket, amelyekről a tehetséges tanuló felismerhető:

- Kiemelkedő szellemi képességek. A tehetséges tanulók sokat tudnak a legkülönbözőbb dolgokról, szókincsük gazdag, szokatlan kifejezéseket használnak, beszédük folyamatos, kifejező.
- Magas szintű általános értelmi képesség: lényegmegragadó képesség, elemző gondolkodás, a szintetizáló képesség jobb az átlagosnál. A tényeket gyorsan megjegyzi, gyorsan felismerik az ok-okozati viszonyokat, keresik a jelenségek hasonlóságait, összefüggéseit.
- A megnyilvánulás eredetisége: a probléma-feldolgozás egyedi módja, a kifejezés tartalmának és formájának újszerűsége, új módszerek alkalmazása. A bonyolult dolgokat a megértés érdekében áttekinthető egységekre bontják szét, kritikusan gondolkodnak, sokat kérdeznek, véleményüket nem rejtik véka alá, felvállalják a konfliktust.

- Mozgáskultúra: fizikai állóképesség, gyorsaság, helyzetfelismerés, kitartás, szabályozott mozdulatok, átlagosnál jobb teljesítmény az adott területen.

A tehetség több területen is megnyilvánulhat:

- Tudományos tehetség: a természettudományi vagy a társadalomtudományi tárgyak elsajátításában, művelésében kiemelkedő teljesítményt nyújt.
- Vezetői tehetség: kiemelkedően képes irányítani csoportokat, közösségeket.
- Pszicho-motorikus tehetség: sportban, táncban, mozgáskultúrában nyújt kiemelkedőt.
- Művészi tehetség: képző- vagy zeneművészet területén, ill. előadóművészként nyújt kiemelkedőt.

Az iskola támogatja a kiemelten tehetséges tanulók tehetséggondozását, az egyéni tanulási utakat, illetve a tanuló megismerés területeinek keresését.

A tehetséggondozás módszerei:

- A tehetségek kiválogatása, külön csoportban való oktatása
- A tanítási órán külön feladatokat kapnak, tanórán kívüli tevékenységbe bevonjuk őket (szakkör)
- Versenyre való felkészítés (OSZTV, SZÉTV, SZKT, városi, megyei, kollégiumi versenyek)
- Versenyek szervezése
- A Miskolci Pedagógiai Oktatási Központ vagy más intézmények, sportegyesületek tehetséggondozó foglalkozásainak támogatása
- Tanórán kisebb csoportokban végezhető differenciált feladatok kiadása.
- Iskolai belső versenyek szervezése
- Szakkörök szervezése, rendszeres irányított munka
- Rendezvények az egyéb képességek bemutatására (pl. színjátszó, tánc, énekkar, hangszer)
- A pályaválasztás kiemelt segítése, a lehetőségek ismertetése
- Pályázati lehetőségek ismertetése a hátrányos anyagi helyzetű diákok segítésére
- A számítógéppark legyen hozzáférhető
- Legyen lehetőség egyéni tanulásra, kutatásra (internet, oktatóprogramok beszerzése)
- A tehetséges gyerek gyenge oldalának fejlesztése. Csaknem minden tehetséges gyereknél van ilyen, és ez akadályozhatja az erős oldal kibontakozását, például alacsony önértékelés, biztonságérzet hiánya stb.
- Megfelelő „léghő” megteremtése: kiegyensúlyozott társas kapcsolatok pedagógusokkal, fejlesztő szakemberekkel és a társakkal
- Tehetségpont lehetőség szerinti minél magasabb színvonalon történő működtetése

A tehetséget gondozó oktatóval szembeni követelmények:

- a tehetséges gyermek természetének és igényeinek ismerete
- az oktatás új fejleményeinek ismerete
- a tanított tantárgy, ismeretanyag magas szintű ismerete
- rugalmas gondolkodás
- elegendő energia, motiváció
- különleges oktatási módszerek ismerete

2.8.6 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 67/A. § (1) az alábbiak szerint határozza meg a hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fogalmát:

„Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján

- megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,”

A veszélyeztetettség a fenti jogszabály 8. §-ának n) pontjában:

„olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.”

Szociális hátrányok felismerésének legfőbb, de nem kizárólagos eszköze a szociológiai felmérés, adatgyűjtés, személyes beszélgetés.

Felelős: valamennyi oktató, iskolapszichológus, iskolai mentálhigiénés szakember, osztályfőnök.

Az iskola jellegéből és működési körülményeiből adódóan sok a hátrányos helyzetű tanuló. A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítése érdekében az alábbi eljárásokat alkalmazza nevelőtestületünk:

- Az osztályfőnökök ismerjék meg a tanulók szociális helyzetét még az első év elején.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetben lévő tanulókra. Helyzetük felismerését a velünk legszorosabb kapcsolatban lévő általános iskolákkal való együttműködéssel segítjük.
- Egyéni elbeszélgetésekkel, a szülőkkel való találkozásokkal segítjük a tanulók beilleszkedését a közösségbe.
- A problematikus esetekben szakember (mentálhigiénés szakember, pszichológus) segítségét vesszük igénybe.
- Az iskolaorvos, a védőnő és az osztályfőnök együttműködnek a problémák megoldásában. Az együttműködés módját az intézmény szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

A segítő programok:

- Oktatók – tanulók – szülők személyes kapcsolatai
- Felzárkóztató és tehetséggondozó programok szervezése
- Esélyteremtő pályázatok
- Egyéni fejlesztés
- Drog- és bűnmegelőzési programok szervezése
- Felvilágosítás a szociális juttatások lehetőségéről
- Pályázatok figyelése, az azokon való részvétel segítése
- Tankönyvtámogatás, tartós tankönyvek, étkezési támogatás lehetőségeinek biztosítása
- Továbbtanulás irányítása, segítése
- Védő közösségi háló kiépítésének segítése (egyesületek, egyházak, civil szervezetek, önképző körök stb.)
- Az iskola és a szülői ház kapcsolatának erősítése
- A veszélyeztetett tanulók kollégiumi elhelyezése

2.9 A közösségfejlesztéssel, a szakképző iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A család, a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata, a barátkozás és a kamaszkori útkeresés, a közösen végzett munka, a közös szórakozás alakítja leginkább diákjaink közösséghez való viszonyát. A középiskolás korosztályhoz tartozó diákokat körülvevő közösségi háló alakításában a pedagógusra, az iskolára fontos, de nem kizárólagos szerep hárul. A közösségi kapcsolatok feltérképezésében és alakításában segítségünkre lehetnek a közös programok és tevékenységek, az oktatási anyag lokálpatrióta szemléletű megközelítése, az ünnepek, a „szemerés” diákok iskolai hagyományai, melyek révén erősíthetik a „mi-tudat” élményét, az osztályközösséghez, iskolához való tartozást. A közösségfejlesztés hozzájárul diákjaink egyéni képességének, tehetségének kibontásához, tanulási és továbbtanulási esélyének növeléséhez. Diákjainknak a közösség aktív és alkotó részeiként kell kiteljesedniük középiskolai éveik alatt. Mindezekhez az egyénnek (diáknak és oktatónak egyaránt) az alábbi nélkülözhetetlen jellemzőkkel kell rendelkeznie:

- az ismereteket alkalmazó tudás, intelligencia tisztelete
- a munka tudatos szervezése, fegyelmezett, kötelességtudó, szorgalmas elvégzése
- a tisztesség, a becsület erkölcsi értékeinek megismerése és a gyakorlati érvényesítése, felelősségvállaló magatartás
- az emberi méltóság tisztelete, önbizalom
- segítőkészség, szolidaritás, közvetlenség, figyelmesség, udvariasság
- az életértékek (testi-, lelki-, szellemi egészség, életöröm, vidámság) megbecsülése, gyakorlati ápolása
- hagyománytisztelő
- toleranciára épülő szeretetteljes viszony kialakítása az iskola minden munkaterületén
- bizalom, őszinteség,
- empátia és rugalmasság
- a mindennapi élet kulturális értékrendjének következetes alakítása (ízlés, beszédmód fejlesztése, a kommunikáció szabályainak betartása)
- sokoldalú esztétikai érdeklődés
- a külső környezet értékeinek megbecsülése, környezettudatos magatartás.

2.9.1 A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos kiemelt feladataink

- A különféle tanulói közösségek megszervezése nevelői irányítása: az iskolai élethez, a tanórákhoz, a tanórán kívüli tevékenységekhez kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek tudatos, tervszerű fejlesztése.
- A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében: a tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a tanulók fejlődéséhez, az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.
- Az önkormányzás képességének kialakítása: a tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a tanulóknak, hogy nevelői segítséggel tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése: a tanulói közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, tanulók aktív részvételre ösztönzése a közösség által szervezett tevékenységekben, a közösségi együttéléshez szükséges magatartás és viselkedési formák elsajátítása.
- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása: a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

2.9.2 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

- A közösségek fejlődésének folyamatos követése

- A meglévő iskolai hagyományok ápolása és kialakítása
- A tanulói együttműködésre épülő feladatok, közös tevékenységek csoporton, osztályon belül
- Projektek, házi versenyek, bajnokságok szervezése
- Sport vagy kulturális kapcsolat kialakítása más iskolák diákjaival
- Külkapcsolatok, partnerkapcsolatok építése, ápolása, kiterjesztése
- A környezetvédelemhez és az egészséges életmódhoz kapcsolódó világnapok alkalmából műsorok, kiállítások szervezése
- Bekapcsolódás környezetvédelmi akciókba
- Szociális és játékonysági akciók felkarolása
- Diákkörök működtetése
- A nemzeti ünnepek méltó, színvonalas, változatos megünneplése
- Zene, képzőművészeti és irodalmi programok szervezése az iskolában és az iskolán kívül
- Csoportos, kiscsoportos tevékenységek, programok, beszélgetések
- Közösségi tulajdonságok (segítőkészség, barátság, bajtársiasság) fejlesztése, a tanulók egymáshoz való viszonyának, a megfelelő tanár-diák kapcsolat kialakulásának elősegítése
- A társadalmi együttélés alapvető szabályainak megismertetése, közösségben való alkalmazása
- Gyermek- és felnőtt példaképek bemutatása, követésre való ösztönzés
- A felnőttek, idősek iránt érzett tisztelet kialakítása és ápolása
- A beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadás és segítőkészség fejlesztése
- Hazánkban és más országokban élő népcsoportok, népek értékeinek, hagyományainak, eredményeinek megismertetése, megbecsülése, tisztelete.

2.9.3 A tanítási órák és egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

- Identitástudat fejlesztése: az iskolai, városi, nemzeti, európai hagyományok ápolása (iskolai, városi, nemzeti ünnepek méltó, színvonalas, változatos megünneplése, követendő példák felmutatása)
- Kapcsolatépítés: közösségi tulajdonságok (az emberi méltóság tisztelete, segítőkészség, barátság, viták kulturált elrendezése) a tanulók egymáshoz való viszonyának, a korrekt emberi (tanár-diák, diák-diák, fiú-lány) kapcsolatok kialakulásának elősegítése, fejlesztése, sport vagy kulturális kapcsolat kialakítása más iskolák diákjaival, külkapcsolatok és partnerkapcsolatok ápolása
- alkalmazkodó készség fejlesztése: felnőttek, idősek iránt érzett tisztelet kialakítása és ápolása, a társadalmi együttélés alapvető szabályainak megismertetése, közösségben való megtapasztaltatása, területein való közreműködés
- a szociális érzékenység fejlesztése: az idős, a beteg, a sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadás és segítőkészség kialakítása az egészséges társadalom egyik fontos feladata. (pl. a közösségi szolgálat, a szociális és játékonysági akciók felkarolása)
- együttműködési gyakorlatok: bekapcsolódás környezetvédelmi akciókba, házi versenyek szervezése, projektek szervezése, csoportos, kiscsoportos beszélgetések, viták, diákkörök működtetése
- a közösségek fejlődésének nyomon követése, az esetleges torzulások korrekciója.

2.10 A szülő, a tanuló, a pedagógus és a szakképző intézmény partneri kapcsolattartásának formái

2.10.1 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az iskola kapcsolatait a szervezeti és működési szabályzat, a házirend és a szakmai program együttesen szabályozza.

Elsődleges felelősei és a kapcsolattartás végrehajtói az igazgató, az igazgatóhelyettesek, a munkaközösség-vezetők és az osztályfőnökök.

2.10.2 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A diákok személyét érintő problémákkal elsődlegesen az osztályfőnök és az oktatók foglalkoznak. Szükség esetén segítséget nyújthat az iskolánkban működő segítői hálózat, az iskolapszichológus, a védőnő, gyógypedagógus illetve az iskolarendőr.

A kapcsolattartás főbb formái:

- mindennapi érintkezés a tanítási órákon, az órák közti szünetekben a tanítás előtt és után
- a diákok oktatójukat személyesen megkereshetik javaslataikkal és egyéni gondjaikkal
- az diákönkormányzat javaslatokkal élhet, véleményt nyilváníthat a diákság ügyeiben
- információkat kérhetnek oktatóiktól és az iskola vezetőitől
- honlapunkon tájékozódhatnak programokról, órarendről, iskolai dokumentumokról
- iskolagyűlésen, kollégiumgyűlésen vehetnek részt
- e-mailben, levélben érdeklődve választ kaphatnak a kérdéseikre.

2.10.3 A szülőket érintő együttműködési formák

Iskolánk a szülővel való együttműködést a nevelésben rendkívül fontosnak tartja. Ennek érdekében változatos formákban és eszközöket alkalmazva törekszik a kapcsolat fenntartására.

Eljárás, eszköz, forma:

- iskolai honlap, ahol a szülő tájékozódhat az órarendről, az iskola működését érintő legfontosabb dokumentumokról és programokról
- ellenőrző könyv, bizonyítvány, amelynek segítségével tájékoztatjuk a szülőt
- alkalmankénti telefonos kapcsolat a szülő és az osztályfőnök között
- a szülői fogadó napok félévente
- jól előkészített szülői értekezlet
- szükség esetén a szülő behívása, vagy családlátogatás szervezése, értesítések kiküldése
- szülői szervezet, a szülők képviselőjének részvétele a képzési tanács munkájában
- a digitális napló, ahonnan a szülő a tanuló előmenetelét, hiányzásait, iskolai munkáját követni tudja valamint a KRÉTA üzenőrendszeren keresztül kaphatnak értesítéseket
- nevelési problémák megoldását segítő szakirodalom ajánlása, átadása.

2.10.4 A partnerekkel való kapcsolattartás

Az iskola változatos formákban (telefonon, levélben, e-mail-ben, személyesen, értekezleteken, konferenciákon, stb.) rendszeresen kapcsolatot tart az alábbi partnereivel:

- Miskolci Szakképzési Centrum
- A Miskolci Szakképzési Centrum intézményei
- Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal
- Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Borsod-Abaúj Zemplén Vármegyei Kormányhivatal
- Oktatási Hivatal
- Miskolci Pedagógiai Oktatási Központ
- külső gyakorlati képzőhelyek
- a megye járási hivatalai, gyámhivatalai, családsegítő szolgálatai
- „A Tanulók Kiemelkedő Munkájáért Alapítvány” Kuratóriuma
- Miskolci Rendvédelmi Technikum
- Miskolci Önkormányzati Rendészet (MiÖR)
- MIREND-SEC
- MESZEGYI
- pedagógiai szakszolgálat
- Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata
- Miskolci Tankerületi Központ.

2.11 A tanulmányok alatti vizsgák és a szóbeli felvételi vizsga követelményei

2.11.1 Tanulmányok alatti vizsgák

A tanulmányok alatti vizsgák a következők:

- osztályozó vizsga,
- különbözeti vizsga,
- valamint az ezekhez kapcsolódó javító- és pótlóvizsga.

A tanuló félévi és év végi osztályzatait

- évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy
- a tanulmányok alatti vizsgán nyújtott teljesítménye

alapján kell megállapítani.

2.11.1.1 Osztályozó vizsga:

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) felmentették a foglalkozáson való részvétele alól,
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 164.§-ban meghatározott időnél többet mulasztott, és az oktatói testület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet (Ha a tanulónak – az ideiglenes vendégtanulói jogviszony időtartamának kivételével – egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven foglalkozást vagy egy adott tantárgyból a foglalkozások harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Az oktatói testület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz foglalkozást, és a szakképző intézmény eleget tett az Szkt. 163. §-ban meghatározott értesítési kötelezettségének),
- d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga – az előző felsorolás b) pontjában meghatározott kivétellel – egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. Osztályozó vizsgát a szakképző intézmény a tanítási év során bármikor szervezhet. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

2.11.1.2 Különbözeti vizsga:

Különbözeti vizsgát a tanuló abban a szakképző intézményben tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja. A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

2.11.1.3 Pótló vizsga:

A vizsgázó pótlóvizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

2.11.1.4 Javítóvizsga:

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a) a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- b) az osztályozó vizsgáról, illetve a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Javítóvizsga letételére az augusztus tizenötödikétől augusztus hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az igazgató által meghatározott időpontban van lehetőség.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgaidőszakát a tanulmányok alatti vizsgát megelőző három hónapon belül kell kijelölni. A tanulmányok alatti vizsga időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

2.11.2 A tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó közös szabályok:

Tanulmányok alatti vizsgát – a Vhr-ben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt vagy abban a szakképző intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A szakképző intézményben tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a szakképzési államigazgatási szerv a vizsgázó – kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő – írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Ha a szakképző intézmény oktatóinak szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan oktatót kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit és az értékelés szabályait a szakképző intézmény szakmai programjában kell meghatározni. A tanulmányok alatti vizsga – ha azt a szakképző intézményben szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a szakképzési államigazgatási szerv bízza meg.

Az olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével a szakképző intézmény szakmai programja alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhethet, a tanulmányok alatti vizsgán minden évfolyamon kötelező követelmény a hatvanperces, az adott vizsgatárgy legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló írásbeli vizsgatevékenység és szóbeli vizsgatevékenység sikeres teljesítése. Ezek a tantárgyak a következők:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, ha a vizsgatevékenység megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató oktató által értékelhetően – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – ha szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató gondoskodik.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több. A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni, vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottságtól segítséget kaphat.

A vizsgabizottság a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehet fel, ha meggyőződött arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni, vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékoztatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felelni, és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Az értékelés szabályai:

- Érettségit adó (technikumi, kifutó szakképző iskolai) osztályok esetében magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, történelem, matematika tantárgyból az írásbeli vizsgát minden esetben szóbeli vizsga követi. Elérhető pontszám: írásbeli 60 pont, szóbeli: 40 pont, összesen: 100 pont. Az elégséges szint: 25%. (közepes: 40%, jó: 60%, jeles: 80%).
- Testnevelés, informatika, digitális kultúra, szakmai, gyakorlati jellegű tantárgyakból a tanuló gyakorlati vizsgát tesz. Elérhető pontszám: 100 pont. Az elégséges szint: 25%. (közepes: 40%, jó: 60%, jeles: 80%).
- Egyéb tantárgyak esetén és szakképző iskolában valamennyi elméleti tantárgyból a tanuló szóban vizsgázik. Elérhető pontszám: 50 pont. Az elégséges szint: 25%. (közepes: 40%, jó: 60%, jeles: 80%).

Tájékoztatás módja a tanulmányok alatti vizsgák eredményéről:

- A háromtagú vizsgabizottság döntése által hozott eredményről a vizsga végeztével a vizsga elnöke tájékoztatja a tanulót.

A tanulmányok alatti vizsgák részletes szabályait a Vhr. 182-190. §-ai tartalmazzák.

A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti és évfolyamonkénti követelményeit az iskola honlapján, az alábbi linken lehet elérni: https://szemere.miskolc.hu/letoltes/osztvizsg_temakor/

2.11.3 A szóbeli felvételi vizsga követelményei

Az iskolánkba bekerülő tanulók részére nem szervezünk szóbeli felvételi vizsgát, felvételük a hozott pontok alapján kialakított rangsor alapján történik.

2.12 A felvétel és átvétel szabályai

Az általános iskolai tanulónak a szakképző intézménybe általános vagy rendkívüli felvételi eljárás keretében történő felvételére a Vt. 26–44. §-át kell alkalmazni (gimnázium és középfokú iskola alatt szakképző intézményt kell érteni) a 149–153. §-ban meghatározott eltérésekkel.

2.12.1 Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei. Általános felvételi eljárás elvei és a felvételi eredmény megállapítása

A 9. évfolyamra jelentkezők rangsorolása az általános iskolai tanulmányi eredmények alapján történik.

Azon tanulók esetében, akik a felvételinél számított tantárgyak valamelyikéből 8. évfolyamon félévkor elégtelen osztályzatot kaptak, az igazgató dönthet úgy is, hogy felvételi kérelmüket elutasítja, vagy az iskolai felvételi rangsor végén szerepelteti őket. Az iskolai felvételtől szóló döntést – a jelentkezők számának figyelembevételével – az igazgató hozza meg. A döntés ellen – az arra jogosult – a Miskolci Szakképzési Centrum főigazgatójához fordulhat jogorvoslati kérelemmel.

Iskolánk összes szakmájára felvételi követelmény az egészségügyi alkalmasság (foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálat megléte). Egyes szakmák esetében további feltétel a pályalkalmassági követelmény. Ezen szakmák esetében a képzési és kimeneti követelményekben (KKK) rögzítettek szerint pályalkalmassági vizsgálatot is tartunk.

Ezek a szakmák az alábbiak:

- Szépészet ágazat: kozmetikus technikus és fodrász technikus: pályaeorientációs-motivációs beszélgetés

- Rendészet és közszolgálat ágazat: közszolgálati technikus: pályaorientációs beszélgetés, fizikai képesség- és készségmérés, amelyen az általános állóképességet, erőnlétet, mozgáskultúrát mérjük fel.
- szociális ágazat kisgyermekgondozó-nevelő: pályaorientációs-motivációs beszélgetés

A "nem megfelelt" minősítést kapó jelentkező felvételi kérelmét elutasítjuk. A "megfelelt" minősítés a továbbiakban nem játszik szerepet a rangsorolásban.

Amennyiben a jelentkező egészségügyileg alkalmatlan, a felvételi kérelmét elutasítjuk.

A pályaalkalmassági vizsgálatokról az adott tanévben kiadott felvételi hirdetményben tájékoztatjuk a jelentkezőket.

Aki a mérésen "nem megfelelt" minősítést kap, annak a felvételi kérelmét elutasítjuk. A „megfelelt” minősítés nem befolyásolja a rangsort. A pályaorientációs-motivációs beszélgetés témaköreit és a fizikai képesség- és készségmérés külön szabályait az érintett munkaközösségek állapítják meg minden tanév október 1-jéig, ezt követően feltesszük az iskola honlapjára.

Akinek nyolcadik félévkor elégtelen osztályzatai vannak, az igazgató a jelentkezését elutasíthatja.

2.12.2 Pontszámítás

Felvételi rangsor kialakítása: a felvételi pontszámot kizárólag az általános iskolai tanulmányi eredmények alapján számítjuk a következőképpen:

7. évfolyamának év végi és a 8. évfolyam félévi osztályzatainak összege a következő tantárgyakból: magyar nyelv, magyar irodalom (vagy magyar nyelv és irodalom 2-szeres súllyal), történelem, idegen nyelv, matematika (2-szeres súllyal). A maximális pontszám 60 pont

Eltérés az általános felvételi eljárástól

Amennyiben az SNI tanulónak valamelyik felvételi tárgyból nincs osztályzata, abban az esetben pontszámát a nem SNI tanulók maximális pontszámához viszonyítva, arányosítás útján állapítjuk meg.

2.12.3 Felvételi rangsor megállapítása:

A rangsort a pontszám alapján állítjuk össze.

A rangsorolás során az azonos pontszámot elérő tanulók közül az alábbi sorrend szerint előnyben kell részesíteni azt a tanulót,

1. akinek halmozottan hátrányos helyzete ismert
2. akinek hátrányos helyzete ismert,
3. azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye Miskolcon található,
4. akinek különleges helyzete ezt indokolja (A különleges helyzetet a tanuló a felvételi jegyzék összeállítását megelőzően igazolhatja.):
5. akinek testvére szintén az iskola tanulója,
6. akinek testvére tanulója volt az iskolának,
7. akinek szülője az iskola dolgozója.

Ha a fentiek alapján sem sikerül a rangsort egyértelműen megállapítani, az azonos pontszámú tanulók sorrendjét sorsolással döntjük el.

2.12.4 Az érettségi utáni szakképzés

Jelentkezési lap az iskola nyilvántartó irodájában szerezhető be vagy letölthető iskolánk honlapjáról. A jelentkezési lap tartalmazza a felvétellel kapcsolatos tájékoztatót is.

2.12.5 Felnőttképzés

Felnőttképzésre – a jogszabályban előírt feltételek megléte esetén – a jelentkezők felvétele a jelentkezés sorrendjében történik.

A tanuló átvételét egyéni kérelem alapján született határozatban bíráljuk el. Az átvétel feltételeként a tanulmányok sikeres folytatásához – szükség esetén – az átvett tanuló részére határozott időpontig teljesítendő osztályozó vagy különbözeti vizsgát írunk elő.

2.12.6 A tanuló átvétele azonos szintű képzés más szakmájára

Iskolánk átjárhatóságának biztosítására lehetőséget adunk a szakmájában sikertelen, vagy más okból váltásra kényszerülő tanulóknak, hogy iskolánk azonos szintű képzésében folytassa tanulmányait. Az ilyen belső átvételt minden konkrét esetben, a tanuló, illetve gondviselője kérésére egyedi határozattal – szükség esetén különbözeti vizsgát és a hiányzó gyakorlat pótlását előírva – az iskola igazgatója engedélyezheti.

2.12.7 A tanuló átvétele a képzés más szintjére

Támogatjuk a tehetséges, jó képességű, szorgalmas tanulók esetében a szakképző iskolából a technikumba, valamint a korhatár betöltése esetén a felnőttképzésbe való átmenetet. A már szakmával rendelkezők a felnőttképzésben újabb szakképesítést szerezhetnek. Segítjük az iskolán belüli tanulmányok folytatását abban az esetben is, ha a tanuló a magasabb követelményeknek nem tud megfelelni, vagy egészségügyi okból kíván más képzést választani. A technikumban eredménytelen tanulók részére felajánljuk a tanulmányok szakképző iskolai folytatásának lehetőségét, vagy a korhatár betöltése után a felnőttképzést. Az ilyen belső átvételt minden konkrét esetben, a tanuló, illetve gondviselője kérésére egyedi határozattal az iskola igazgatója engedélyezi.

2.12.8 A tanév megismétlésének szabályozása

Tantervi változás vagy kifutó szakma esetén, ha a tanuló nem tudja automatikusan megismételni képzési szintjén iskolánkban az eredménytelenül zárt évfolyamot, – az igazgatóhoz benyújtott kérelemre – az új típusú vagy más képzésben történő évismétlésre egyedi elbírálással hozott határozat adhat lehetőséget.

2.13 Közösségi szolgálat

Szkt. 107. § (1) A technikumban a rendes érettségi vizsga megkezdésének feltétele legalább ötven óra közösségi szolgálat teljesítése.

A közösségi szolgálat pedagógiai célja:

- a diákok személyes és szociális kompetenciáinak fejlesztése
- egyéni felelősségérzetük erősítése
- csapatmunkára való felkészítés
- a helyi közösséghez tartozás tudatának, a felelős állampolgári magatartás kialakításának erősítése
- az eltérő élethelyzetű, testi, szellemi adottságú emberek, idősök elfogadásának segítése
- segíti a tudatos tervezés-szervezés és önértékelés megvalósítását
- lelki és szellemi többletet ad
- fejleszti a kommunikációs készségeket.

A közösségi szolgálat keretei között

- az egészségügyi,
- a szociális és karitatív,
- az oktatási,
- a kulturális és közösségi,
- a környezet- és természetvédelmi,
- a katasztrófavédelmi,
- a rendvédelmi szerveknél bűn- és balesetmegelőzési

területen folytatható tevékenység.

A közösségi szolgálat a szakképző intézményben meghatározott munkaköri feladatok ellátására nem irányulhat.

A tanulót fogadó szervezetnek mentort kell biztosítani. A közösségi szolgálatot koordináló oktató az ötven órán belül – szükség szerint a mentorral közösen – legfeljebb ötórás felkészítő, majd legfeljebb ötórás záró foglalkozást tart.

A közösségi szolgálat teljesítése keretében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati időt kell érteni azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

A közösségi szolgálat dokumentálásának kötelező elemeként

- a tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének egyetértő nyilatkozatát,
- a naplóban és a törzslapon a kijelölt oktatónak dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését,
- a szakképző intézmény a közösségi szolgálat teljesítéséről a tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig a szakképző intézménynél marad,
- a szakképző intézmény a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iratkezelési szabályzatában rögzíti,
- a szakképző intézményen kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor a szakképző intézmény és a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a végzett tevékenységeket, a mentor nevét és feladatkörét.

Az iskola feladatai:

- iskolai keretekben történő közösségi munka megszervezése
- fogadószervezet, intézmény felkutatása, együttműködési megállapodás megkötése
- a tanulók tájékoztatása a lehetőségekről
- meggyőzésük a feladat elvégzésének értékes és hasznos voltáról
- felkészítésük a tevékenység elvégzésére, a tanulókat fogadó szervezettel értékeli a tevékenységet
- dokumentálás, azaz jelentkeztetés, ellenőrzés, igazolás kiadása a teljesítésről, megőrzés az iskolai dokumentumokban.

3. OKTATÁSI PROGRAM

3.1 A használt közismereti kerettanterv megnevezése, jellemzői

Technikum: és szakképző iskola:

Felmenő rendszerben (2020. szeptember 1-jétől) az oktatás a Vhr. [75. Az Szkt. 73. §-ához] 221. § által meghatározottak szerint, a tanulói jogviszony keretében a nappali rendszerű szakmai oktatásban részt vevő tanuló számára a technikum kilencedik–tizenharmadik évfolyamán és a szakképző iskola kilencedik–tizenegyedik évfolyamán a közismereti kerettanterv alapján folyik. A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet mellékletének II.2.1.3. táblázat alatti szöveges rész alapján, „A szakgimnáziumok, technikumok esetében a közismereti tárgyra vonatkozó kerettantervek megegyeznek a gimnáziumokra vonatkozókkal.”

A szakképző iskolákra vonatkozóan az EMMI oktatás.hu honlapján közzétett kerettantervek. https://www.oktatás.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_szakkepzes/kozismereti_kerettanterv_szakkepzes .

3.2 A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma

A megtanítandó és elsajátítandó tananyag a 3.1 pontban felsorolt tantervekben rögzítettek.

3.3 A választható tantárgyak, foglalkozások, és ezeket oktató pedagógusok kiválasztásának szabályai

A választható tantárgyak esetében tanulóinknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik oktatonál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt oktatót a foglalkozás vezetésére.

A választásukat a tanulók (és kiskorú tanulók esetén a szülő is) aláírásukkal megerősítik, és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha a választott tantárgy, foglalkozás kötelező tantárgy, foglalkozás lenne.

3.3.1 Hazafias nevelés – a Honvéd Kadét Program (HKP)

A hazafias- és honvédelmi nevelés célja, hogy tudatosítsa a haza szeretetének és a haza védelmének fontosságát, valamint járuljon hozzá a fiatalok felelős állampolgárrá neveléséhez. Intézményünk ezeket kiemelt fontosságúnak tartja, ezért bekapcsolódott a HKP I. szinten a programba. A megvalósítását segíti a Honvédelmi Sportszövetség pályázatán való sikeres részvétel. A honvéd kadét közismereti képzés során a diákok – honvéd kadétként – honvédelmi alapismeretek közismereti tantárgyat tanulnak heti 1-2 órában, amelyen megismerkedhetnek azzal, hogy milyen honvédelmi feladatai vannak a magyar állampolgároknak és azzal is, hogy mit tesz a Magyar Honvédség a haza védelméért. Mindezek közben számos, a mindennapi életben is használható tudásra is szert tesznek, ilyen például az elsősegélynyújtás, a terepen való tájékozódás, a táborozási ismeretek vagy akár az önvédelem. A 9-10. évfolyamon a részvétel szakköri foglalkozás formájában történik. Az ebben a képzési formában tanuló honvéd kadétként honvédelmi alapismeretekből – választható érettségi vizsgatárgyként – érettségizhetnek is, amely felvételi tárgyként szerepel a Nemzeti Közszolgálati Egyetemre történő jelentkezésnél. A tanórai elfoglaltságot – az iskolánként eltérő – szabadidős programok egészítik ki. Ezek egyrészt az elméletben tanultak gyakorlását segítik, másrészt a diákok számos olyan programon vehetnek részt (pl. sportlövészet, küzdősportok, hagyományőrzés, hadisírgondozás, ejtőernyőzés), amelyekre csak a honvéd kadétként járhatnak.

3.4 A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

3.4.1 Pedagógiai feladatok megvalósítása:

- tanulási módszerek kialakítása
- iskolai fegyelem és figyelem
- köteleességérzet kialakítása
- motiváció megteremtése
- tanulásszervezés
- teljesítmények növelése
- kulcskompetenciák megalapozása
- együttműködési készség fejlesztése
- a tanulói tudás megalapozása
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban

- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat

A középiskolai nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az egész életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.

Oktatási innováció: élménypedagógiai módszerek alkalmazása

Nyelvkaland ME Nyelvtanulással a boldogulásért EFOP-3.2.14-17

Iskolánk 2018 és 2020 között részt vett az Európai Unió „Nyelvtanulással a Boldogulásért” EFOP-3.2.14-17-2017-00005 Miskolci Egyetem „Nyelvkaland ME” idegen nyelvi élménypedagógiai projektjében.

Ennek során angol és német tanárszakos egyetemi hallgatók a projektben részt vevő tanulóinknak iskolánkban heti rendszerességgel élményfoglalkozásokat és a Miskolci Egyetemen félévente egy alkalommal élménynapot tartottak. A projekt az 5. projektfélévben e-learning elemekkel egészült ki, továbbá az élményfoglalkozások a 6. projektfélévben videokonferenciák formájában valósultak meg.

A projektdokumentációban rögzítésre kerültek a projektben részt vevő tanulóink nevei a jelenléti íveken, a részt vevő projektkoordinátorok és nyelvtanárok, valamint az egyetemi hallgatók nevei a tanúsítványokon.

Munkaközösségi üléseken és tantestületi gyűlésen megbeszéltük és értékeltük a projekt eredményeit, az elsajátított élménypedagógiai módszereket, az élménypedagógiai továbbképzéseken elsajátított ismereteket, valamint az együttműködés pedagógiai tapasztalatait az egyetemi hallgatókkal és oktatókkal, valamint a projektben részt vevő többi iskola tanáraival.

Iskolánk pedagógusai ezeket a tapasztalatokat, az élménypedagógiai módszereket és az online feladatgyűjtemény formájában is elérhető tanítási anyagokat az iskolánk helyi tantervében található alapelvekhez illeszkedve, tanítási óráikon és tanórán kívüli tevékenységeikben a projekt befejezése óta, a 2021/22-es tanévtől kezdve alkalmazzák.

3.5 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, lehetőség szerint napi egy testnevelésórát szervez.

A mindennapos testnevelésből heti két testnevelésóra

- sportkörben való sportolással vagy
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató, sportszervezetben sportoló tanuló kérelme alapján a sportszervezet által az adott félévben kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett, legalább heti két órának megfelelő edzéssel

váltható ki.

Az iskola a kötelező foglalkozások keretében gondoskodik a könnyített testnevelés és a gyógytestnevelés megszervezéséről.

A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-órára kell beosztani. Az orvosi szűrővizsgálatot – kivéve, ha a vizsgálat oka később következik be – május tizenötödikéig kell elvégezni. Az orvos által vizsgált tanulókról az iskola nyilvántartást vezet, amelyben feltünteti a felvételi állapotot és az ellenőrző vizsgálatok eredményét.

A könnyített testnevelésórát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelésóra keretében úgy kell biztosítani, hogy a mindennapos testnevelés ezekben az esetekben is megvalósuljon.

A gyógytestnevelés-órákat a pedagógiai szakszolgálat feladatainak ellátására kijelölt nevelési-oktatási intézményben kell megszervezni legkevesebb heti három, de legfeljebb heti öt foglalkozás keretében. Ha a tanuló szakorvosi javaslat alapján a testnevelésórán is részt vehet, akkor számára is biztosítani kell a mindennapos testnevelésen való részvételt. Ebben az esetben a gyógytestnevelés- és a testnevelésórákon való részvételnek együttesen kell elérnie a heti öt órát, ezek arányára az iskolaorvos, a szakorvos tesz javaslatot. Fel kell menteni a tanulót a testnevelésórán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés-órán való részvételét sem.

Ha a tanuló

- csak gyógytestnevelésórán vesz részt, értékelését a gyógytestnevelő,
- gyógytestnevelés és testnevelésórán is részt vesz, értékelését a testnevelő és a gyógytestnevelő együtt végzi.

Az iskola biztosítja az iskolai sportkör működését, a sportköri foglalkozások megszervezéséhez – sportágak és tevékenységi formák szerint létrehozott csoportonként – hetente kétszer negyvenöt percet biztosít.

Az iskolai sportkörben 3 szakosztály működik:

- labdarúgás
- röplabda
- atlétika

A sportfoglalkozások megtartásához szükséges óraszámot a kötelező órák keretéből oldjuk meg. Lehetőséget biztosítunk diákjaink számára, hogy a mindennapos testnevelés követelményeit diáksportkörünk szakosztályaiban teljesítsék. A benyújtott jelentkezések alapján a testnevelés óra helyett a sportköri foglalkozást választó diákok számára a heti két óras foglalkozás kötelező.

Természetjáró csoportunk szervez gyalogos, autóbuszos, kerékpáros túrákat, teljesítménytúrákat diákjaink és a szülők, valamint külsős résztvevők számára, ahol évente sok túranapot teljesítenek. Saját szakosztályainkon kívül együttműködünk a városi sportegyesületek szakosztályaival.

Az iskola és a diáksportkör vezetése közötti kapcsolattartás alapja az iskolai sportkör munkaterve, amelyet az iskola igazgatója a tanév munkatervének elkészítése előtt beszeres. A feladatok megoldásához figyelembe veszi az iskolai sportkör munkatervét, biztosítja a szükséges erőforrásokat és a megvalósításhoz szükséges feltételeket. Az iskolai sportkör elnöke a tanév végén beszámol a sportkör tevékenységéről, az eredményekről listát készít, amelyet az iskola vezetése beemel a tanévről szóló beszámolóba, megjelenít az iskola weblapján. Egyebekben a diáksportkör vezetőjével napi operatív kapcsolatot tart az intézmény vezetője.

3.5.1 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Az iskola a tanulók fizikai állapotára és edzettségére vonatkozó méréseket V. 81. §-a és 4. melléklete szerint végzi, és gondoskodik a tanulók mérési adatainak azonosításra alkalmatlan módon a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rendszerbe történő továbbításáról.

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel
- a testnevelési órákon az alábbiakban ismertetett módon.

Fizikai felmérések:

- NETFIT fittség vizsgáló módszer. Felmérési próbák:
- Testösszetétel és tápláltsági profil
- Aerob fittségi profil
- vázizomzat fittségi profil
- hajlékonysági profil
- Ezen kívül atlétikai és labdás egyéni felméréseket végzünk.

A korosztálynak megfelelő követelményeket a tornaterem folyosóján kifüggesztjük, hogy azt a tanulók bármikor megtekinthessék. A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok

éremjegyet nem kaphatnak. A felmérést követő időszakban azonban éremjeggyel értékelhető a tanulók fejlődésének mértéke. A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok kötelesek vezetni úgy, hogy az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának követéséhez szükséges adatok évről évre követhetőek legyenek. Az adatbázis rendszeres vezetését a testnevelési munkaközösség vezetője ellenőrzi.

3.6 A választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése

Az érettségi vizsga vizsgatárgyakra vonatkozó előírásait a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet tartalmazza.

Az érettségi vizsga egyes vizsgatárgyaiból középszinten vagy emelt szinten tehető érettségi vizsga.

Az iskola a közismereti oktatás két befejező évfolyamán a kötelező vizsgatárgyból biztosítja, hogy a tanuló – választása szerint – mind a középszintű, mind az emelt szintű érettségi vizsgára fel tudjon készülni.

A technikum a kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül egy vizsgatárgyból lehetővé teszi az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészülést. E döntéséhez kikéri az iskolai diákönkormányzat véleményét. Az emelt szintre történő felkészítés mellett a kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül legalább kettő vizsgatárgyból biztosítjuk a tanulók középszintű vizsgára történő felkészülését.

Tanulói igény esetén a középiskola köteles megszervezni a középszintű érettségi vizsgát minden olyan vizsgatárgyból, amely a helyi tantervében szerepel.

Tanulói igény esetén a tanulói jogviszony fennállása alatt a középiskola köteles fogadni az emelt szintű érettségi vizsgára történő jelentkezést minden olyan vizsgatárgyból, amelyből a tanuló jogosult érettségi vizsgát tenni. Ha a vizsgázót kötelező és a kötelezően választandó érettségi vizsgatárgynak megfelelő tantárgyból középiskolában – mentesítették az éremjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés, minősítés alól, akkor az adott tantárgy helyett a vizsgázó egy másik, általa választott vizsgatárgyból tehet érettségi vizsgát. A vizsgázó részére – a szakértői bizottság szakvéleménye alapján – kérelmére engedélyezni kell az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását, és biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt.

Az iskola az alábbi nem kötelező vizsgatárgyakból biztosítja az érettségi vizsgára való felkészítést.

középszinten

- biológia-egészségtan
- testnevelés és sport
- digitális kultúra
- fizika
- honvédelmi alapismeretek (HKP-ban résztvevőknek)

emelt szinten

- testnevelés és sport

3.7. Érettségi vizsgatantárgyak, amelyekből az intézmény tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az intézmény kötelezően vállalja

A kötelező közismereti vizsgatárgyak a következők:

- Magyar nyelv és irodalom
- Történelem
- Matematika
- Idegen nyelv

3.7.1. Követelmények a választható vizsgatárgyak esetében

Az egyes tantárgyak tananyagát, követelményeit, a továbbhaladás speciális feltételeit, az értékelés egyedi jellemzőit a szakmai programhoz csatolt tantárgyi tantervek tartalmazzák. Ezek a szakmai program elválaszthatatlan részét képezik. A kerettantervi rendeletekben szereplő tantárgyak tanterveiben szereplő tananyagok megegyeznek a kerettantervekben szereplő tananyagokkal.

Az egyes tantárgyakra vonatkozó részletes vizsgakövetelményeket a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet tartalmazza. A vizsgákra való felkészítés ennek alapján történik.

3.7.2. Az érettségi vizsgatárgyak középszintű témakörei**3.7.2.1. Magyar nyelv és irodalom****MAGYAR NYELV****1 témakör: Kommunikáció**

ISMERETKÖRÖK	VIZSGASZINT Középszint
A nyelv mint kommunikáció	- A kommunikációs folyamat tényezőinek, céljának, funkcióinak, valamint ezek összefüggésének megértése, bizonyítása beszédhelyzetek elemzésével, szövegértelmezéssel, szövegalkotással. - A nyelv szerepe a kommunikációban.
Pragmatika	- A sikeres nyelvhasználat gyakorlata: a nyelvhasználat, a társalgás összetevői; beszédaktusok; az együttműködés elve; udvariassági formák.
Nyelvi és vizuális kommunikáció	- Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei éskifejezőeszközei (pl. gesztusok, mimika, térközsabályozás, tekintet, külső megjelenés, testtartás, fejtartás, csend).
A kommunikáció működése	- A kommunikáció formája: a szóbeliség és az írásbeliség. - A szövegfajták tartalmi és formai jellemzőinek kapcsolata a kommunikációs folyamattal. - Példák a különböző közlésmódok kommunikációs funkcióira (párbeszéd, történetmondás, levél, üzenet, feljegyzés; köszönés, megszólításformák).
Személyközi kommunikáció	- Kommunikációs zavar, manipuláció, elvárás, megfelelés.
A tömegkommunikáció	- A különféle kommunikációs helyzetekben elhangzó üzenetek céljának dekódolása, az üzenetek szándékának felismerése. - Tény és vélemény, tájékoztatás és véleményközlésmegkülönböztetése a tömegkommunikációban. - A kommunikáció típusainak, jellemzőinek megismerése: személyes, csoportos, nyilvános és tömegkommunikáció. - A főbb médiaműfajok ismerete. - A tömegkommunikáció jellemzői, funkciói, megjelenési formái, nyelvi és képi kifejezési formái. - Az internetes felületek mint kommunikációs csatornák. - A reklámok funkciója, működése, hatása.

2 témakör: A magyar nyelv története

ISMERETKÖRÖK	VIZSGASZINT Középszint
---------------------	---

A nyelv mint történeti képződmény	- Változás és állandóság a nyelvben. - A szókészlet változása a magyar nyelv történetében.
A magyar nyelv rokonsága	- A magyar nyelv rokonságának elméletei.
Nyelvtörténeti korszakok	- A magyar nyelv történetének fő korszakai. - A nyelvtörténet forrásai: kézírásos és nyomtatott nyelvmemlékek (pl. <i>A tihanyi apátság alapítólevele</i> , <i>Halotti beszéd és könyörgés</i> , <i>Ómagyar Mária-siralom</i>). - A nyelvújítás lényege és jelentősége példák alapján.
A magyar nyelv szókészletének alakulása	- A szókészlet rétegei: ősi örökség, belső keletkezésű elemek, jövevényszók, nemzetközi műveltségyszók, idegen szavak.

3 témakör: Ember és nyelvhasználat

ISMERETKÖRÖK	VIZSGASZINT Középszint
Ember és nyelv	- A nyelv és gondolkodás, a nyelv és megismerés.
Jelek és jelrendszerek	- A nyelv mint jelrendszer. - A jel, jelek, jelrendszerek a nyelvi és nem nyelviközlésben.
Nyelvváltozatok	- Anyanyelvünk rétegződése I. A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és a rétegnyelvek. - Anyanyelvünk rétegződése II. A nyelvjárások és anyelvi norma. - Egynyelvű szótárak.
Nyelv és társadalom	- A hazánkban élő nemzetiségek nyelvhasználat. - Nyelvünk helyzete a Kárpát-medencében. - Nyelvi identitás. - Nyelvi sokszínűség.
Nyelv és politika, nyelvművelés	- Nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés, a nyelvinorma. - A mai magyar nyelvművelés.

4 témakör: A nyelvi rendszer

ISMERETKÖRÖK	VIZSGASZINT Középszint
A nyelv mint jelrendszer	- A nyelvi szintek.
Hangtan	- A magánhangzók és a mássalhangzók rendszere. - A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és ahelyesírás összefüggése.

Alaktan és szótan	- A morféma, szóelemek szerepe és helyes használata a szóalak felépítésében, a szó szerkezetek alkotásában. - A magyar nyelv szófaji rendszere: az alapszófajok, a viszonszó és a mondat szó.
A mondat szintagmatikus szerkezete	- A szó szerkezet fogalma, a szintagmák típusai, szerepük a mondat felépítésében, mondatbeli viszonyaik. - A mondatrészek fogalma, fajtái, felismerésük mondatban, helyes használatuk a mondatok felépítésében (állítmány, alany, tárgy, határozó, jelző).
Mondattan	- A mondat fogalma, a mondat szerkesztettség és mondatfajta szerinti típusai. - Az egyszerű és összetett mondatok felismerése. Mondatok elemzése szerkezeti vázlatlaltal. - A helyes mondat szerkesztés a gyakorlatban

5 témakör: A szöveg

ISMERETKÖRÖK	VIZSGASZINT
	Középszint
A szöveg és a kommunikáció	- A szöveg fogalma, jellemzői. - Szöveg, szövegösszefüggés, beszédhelyzet. - Szövegek jellemzőinek megfigyelése. - A címzett szerepe a szöveg megalkotottságában.

A szöveg szóban és írásban	- A szóbeliség és az írásbeliség hatása a szövegformálásra. - A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei. - Szövegek alkotása a tájékoztató, érvelő, meggyőző, vitázó közlésformák néhány egyszerűbb műfajában. - A szövegfonetika eszközei (hangsúly, hanglejtés, hangerő, szünet, beszédtempó) és az írásjelek helyes, kifejező alkalmazása.
A szöveg szerkezete és jelentése	- A szöveg és a mondat viszonya. - A különféle típusú és műfajú szövegek felépítése, egységei. - Szöveg méret, megjelenés. - A szövegkohézió, a témaháló és a cím - Bekezdés, tömb, szakasz.
Szövegértelmezés	- A szövegértés, szövegfeldolgozás technikája, olvasástípusok és stratégiák. - A téma értelmezése mindennapi, ismeretterjesztő és szépirodalmi szövegekben. - A szövegfonetika eszközei és az írásjelek szerepe a szöveg értelmezésében.
Az intertextualitás	- A szövegköziség, a vendég szöveg jelenségeinek értelmezése irodalmi és nem irodalmi szövegekben.
A szövegtípusok	- Szövegtípusok jellemzői megjelenés, műfajok és nyelvhasználati színterek szerint. - Digitális és hagyományos, folyamatos és nemfolyamatos szövegek. - A legjellegzetesebb közlésmódok: a beszélt nyelv vitálgási és az írott monologikus szövegek. - Nyelvhasználati színterek szerinti szövegtípusok: mindennapi, közéleti és hivatalos, tudományos, publicisztikai, szépirodalmi. - A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok: különböző típusú önéletrajzok, motivációs levél; különböző témájú hivatalos levelek (pl. panaszos levél, kérvény), rövid, alkalmi beszéd. - Az esszé műfaji jellemzői.

6. témakör: A retorika alapjai

ISMERETKÖRÖK	VIZSGASZINT Középszint
A nyilvános beszéd	- A retorika mint a meggyőzés művelete agondolatközlésben. - A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésénekmenete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig. - A tanulók életével, mindennapjaival összefüggőnyilvános megszólalások – a kiselőadás és a vizsgafelelet felépítése. - Az állásinterjú. - A szónoki beszéd fajtái (tanácsadó beszéd, törvényszéki beszéd, alkalmi beszéd) és jellemzői.
Érvelés, megvitatás, vita	- A kulturált véleménynyilvánítás és vita szabályai,gyakorlata. A befolyásolás módszerei. - Az érvelés műfajai: a tétel, a bizonyítás, a cáfolat, az érv és az ellenérv. - Az érvelő beszéd felépítése, az érvtípusok. Az érvelés logikája, technikája; az érvek elrendezése. - A legfőbb érvelési hibák. - A hatásos előadásmód eszközei.

7. témakör: Stílus és jelentés

ISMERETKÖRÖK	VIZSGASZINT Középszint
Szóhasználat és stílus	- Stílus és jelentés a mindennapi nyelvhasználatban, aszaknyelvben és a szépirodalomban. - A jellegzetes stílusárnyalatok megismerése (pl.<i>neutrális, gúnyos, patetikus, népies, familiáris, archaikus, bizalmas, választékos</i>), felismerése, hatásának elemzése. - Egyszerű stílusjelenségek felismerése, magyarázata. - Stílusérték (alkalmi és állandó). - Stílushatás.
A szójelentés	- A nyelvi szintek alkalmi és állandó stílusértékének megfigyelése, felismerésük, valamint alkalmazásuk aszövegalkotásban. - A szavak jelentésének szerkezete, jelentéselemek. - Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés. - Egynyelvű szótárak használata (pl. <i>Magyar szinonimaszótár, Magyar értelmező kéziszótár</i>), valamint kétnyelvű szótárak ismerete.

Stílus eszközök	- A helyzetnek, kommunikációs célnak megfelelő stílus eszközök tudatos használata a szövegalkotásban. - A mondatstilisztikai eszközök (a verbális, a nominális stílus, a körmondat). - Hangszimbólumok. Hangutánzás, hangulatfestés. - Szókép: hasonlat, metafora, megszemélyesítés, szinestézia, metonímia, szinekdoché; összetett szókép: allegória, szimbólum felismerése, elemzése és értelmezése szépirodalmi és egyéb szövegekben. - Metaforikus jelentés. - Az egyszerűbb alakzatok köznyelvi és irodalmis szövegekben.
Stílus réteg, stílus változat	- A leggyakoribb stílus rétegek jellemzőinek megismerése, felismerése, elemzése, összefüggésben a szövegtani jellemzőkkel. - A társalgási stílus ismérvei, minősége. - A tudományos és szakmai stílus sajátosságai. - A közélet színterei, a közéleti és a hivatalos stílus kritériumai, stílárius köztársaságai. - A publicisztikai stílus főbb jellemzői, tipikus szóhasználat, a megjelenítés közlésértéke (pl. tipográfia, képi világ).

8. témakör: Digitális kommunikáció

ISMERETKÖRÖK	VIZSGASZINT Középszint
A digitális kommunikáció ismérvei	- A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, az új digitális nyelv.
A digitális kommunikáció társadalmi aspektusai	Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre (pl. szövegszerkesztés számítógéppel, kommunikáció az interneten, elektronikus levelezés). - Az új „szóbeliség” (chat) jelenségei és jellemzői.
Digitális szövegtípusok	- Digitális és hagyományos, folyamatos és nem folyamatos szövegek jellemzőinek ismerete.
Digitális szemléltetés	- Az előadás szemléltetésének módjai (bemutatás, prezentáció).

IRODALOM

Szerzők, művek

1. témakör: Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők

SZERZŐK	VIZSGASZINT Középszint
---------	---------------------------

– Ady Endre – Arany János – Babits Mihály – Herczeg Ferenc – Jókai Mór – József Attila – Kosztolányi Dezső – Mikszáth Kálmán – Petőfi Sándor – Vörösmarty Mihály	- A főbb művek szövegismereten alapuló értelmezése, kapcsolatok a művek között (pl. témák, műfajok, kifejezőmód, jellemző motívumok), a művek elhelyezése az életműben, az adott korszakban. - Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján.) - Műrészletek értelmezése. - Memoriterek szöveghű és kifejező előadása. - Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. - A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.
---	--

1. témakör: Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők

SZERZŐK, KORSZAKOK	VIZSGASZINT Középszint
– Janus Pannonius – Balassi Bálint – Zrínyi Miklós – Mikes Kelemen – Csokonai Vitéz Mihály – A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése – A reformáció világi irodalma – A barokk irodalma – Népszerű világi költészeta 17-18. században: a kuruc kor lírája	- Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján). - A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével. - Műrészletek értelmezése. - Memoriterek szöveghű és kifejező előadása. - Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. - A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.

3. témakör: Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők

SZERZŐK	VIZSGASZINT Középszint

– Berzsenyi Dániel – Gárdonyi Géza – Illyés Gyula – Juhász Gyula – Karinthy Frigyes – Kölcsey Ferenc – Krúdy Gyula – Márai Sándor – Móricz Zsigmond – Nagy László – Örkény István – Pilinszky János – Radnóti Miklós – Szabó Lőrinc – Szabó Magda – Tóth Árpád – Weöres Sándor A fenti lista bővíthető egy, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel.	- Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján). - A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével. - Műrészletek értelmezése. - Memoriterek szöveghű és kifejező előadása. - Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. - A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.
--	---

4. témakör: Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból

SZERZŐK	VIZSGASZINT Középszint
– Áprily Lajos – Dsida Jenő – Gion Nándor – Kányádi Sándor – Kovács Vilmos – Reményik Sándor – Sütő András – Tamási Áron – Wass Albert A fenti lista bővíthető egy, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel.	- Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján). - A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével. - Műrészletek értelmezése. - Memoriterek szöveghű és kifejező előadása. - Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.

5. témakör: Művek a kortárs magyar irodalomból

MŰVEK	VIZSGASZINT Középszint
Kortárs műalkotás: a mindenkori vizsga előtti utolsó harminc évben keletkezett (írt, bemutatott, megjelent) irodalmi alkotás.	- Legalább egy szerző néhány lírai vagy drámai, illetve epikai művének értelmezése az utolsó harminc évből. - A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével. - Műrészletek értelmezése. - Memoriterek szöveghű és kifejező előadása. - Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. - A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.

6. témakör: Művek a világirodalomból

SZERZŐK/ MŰVEK	VIZSGASZINT Középszint
Választható korok és művek a világirodalomból a líra és epika tárgyköréből	- Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia (pl. <i>műfajok, témák, motívumok, hőstípusok</i>). - További választható korszakok: a romantika, a realizmus, a századfordulós modernség a szimbolizmustól az avantgárdig, a 20. század. - A korszak jellemzőinek és egy-két kiemelkedő alkotásának bemutatása. - A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével. - Műrészletek értelmezése. - A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, gondolati, filozófiai vonatkozása.

7. témakör: Színház és dráma

SZERZŐK/MŰVEK	VIZSGASZINT Középszint
— Szophoklész egy műve — Shakespeare egy műve — Molière egy műve — Katona József: Bánk bán — Madách Imre: Az ember tragédiája — Egy 19. századi dráma: Ibsen, Csehov — Örkény István egy drámája — Egy 20. századi magyar dráma	- A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása a dráma lényegre törő értelmezésével. - Drámarészletek értelmezése. - Színház és dráma az adott mű korában. - A művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. - A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.

8. témakör: Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

SZERZŐK/MŰVEK/ JELENSÉGEK/MŰFAJOK	VIZSGASZINT Középszint
Egy jelenség vagy szerző vagy műfaj vagy műalkotáselemző bemutatása a lehetséges témák egyikéből.	- A népköltészet. - Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, virtuális valóságban: az adaptáció (pl. irodalom filmen, rajzfilmen, rádióban, televízióban, digitális közlésben). - A gyermek- és ifjúsági irodalom. - A szórakoztató irodalom hatáskeltő eszközei (pl. értékvilág, kalandosság, csattanó, szójáték). - Egy-két tipikus műfaj jellemzőinek bemutatása (pl. útirajz, detektívregény, kalandregény, képregény, tudományos fantasztikus irodalom, humoros irodalom, dalszöveg, sanzon, vicc, reklámvers, sms-vers). - Mítosz, mese és kultusz. Film- és könyvsikerek, divatjelenségek korunk kultúrájában VAGY - Az adott régió, a tájegység, a település irodalmi hagyományainak bemutatása (pl. nemzetiségi, etnikai kisebbségek irodalma, alkotások a kisebbségekről; folklór). - A tájhoz, a régióhoz, a településhez kötődő szerzők; tájak, régiók, társadalmi problémák irodalmi alkotásokban való megjelenítése.

3.7.2.2 Történelem érettségi tantárgy témakörei*Az ókor*

Témák	Vizsgaszint Középszint
1.1 Politika	Az athéni államszervezet és működése a demokrácia virágkorában
1.2 Ókori civilizációk öröksége	A görög és a római építészet
1.3 Vallások	A zsidó monoteizmus A kereszténység kialakulása, tanai, elterjedése

A középkor

Témák	Vizsgaszint Középszint
2.1 Az iszlám világ	Mohamed tanításai és a Korán; az arab hódítás és feltartóztatása Európában
2.2 Gazdaság, társadalom, állam	Az uradalom, a kötelességei és jogai földbirtokosok és jobbágyok A középkori város és lakói, a város kiváltságai, a céhek, a helyi és távolsági kereskedelem
2.3 Egyház és kultúra Európában és Magyarországon	Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer, a szerzetesség Európában és az Árpád-kori Magyarországon Román, gótikus és reneszánsz építészet – európai és magyar példák
2.4 Magyar őstörténet és honfoglalás	A honfoglalás okai és menete, a kalandozások/támadóhadjáratok
2.5 A keresztény államalapítás és az Árpád-kor	Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége, a földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet IV. Béla uralkodása: tatárjárás és újjáépítés Az Aranybulla legfontosabb elemei
2.6 A vegyesházi királyok kora	A királyi hatalom újbóli megszilárdítása Anjou I. Károly idején, a visegrádi királytalálkozó Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János és Hunyadi Mátyás törökellenes harcai Hunyadi Mátyás: a központosított királyi hatalom, jövedelmek és kiadások, birodalomépítő tervek

A kora újkor

Témák	Vizsgaszint Középszint
3.1 A földrajzi felfedezések és következményeik	A portugál és spanyol felfedezések, a koraikapitalizmus (árforradalom, manufaktúrák, bankok és tőzsde, a jobbágyság átalakulása)
3.2 A reformáció és a katolikus megújulás Európában és Magyarországon	A reformáció, a protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése Európában és Magyarországon Az ellenreformáció, a katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon
3.3 Törökellenes és rendi küzdelmek	A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettőskirályválasztás Az ország három részre szakadása; a várháborúk (1541–1568)
3.4 Erdély	Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete
3.5 Magyarország a Habsburg Birodalomban	A Rákóczi-szabadságharc okai, céljai, fordulópontjai és a szatmári béke Magyarország újranevesítése és újranevesítése
3.6 A felvilágosodás	A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése A felvilágosodás államelméletei; az Emberi és polgári jogok nyilatkozata Mária Terézia és II. József reformjai

Az újkor

Témák	Vizsgaszint Középszint
4.1 Politikai eszmék	Új eszmék: liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus
4.2 Az ipari forradalom első hulláma	Az ipari forradalom első hulláma: textilipar, közlekedés, gyártás
4.3 A reformkor	A reformkor fő kérdései (a magyar nyelv ügye, a jobbágyságkérdés, a polgári alkotmányosság kérdése), Széchenyi és Kossuth programja és vitája
4.4 A forradalom és szabadságharc	A pesti forradalom és az áprilisi törvények A szabadságharc főbb eseményei: harc a dinasztiaival és a nemzetiségekkel, tavaszi hadjárat. Függetlenségi nyilatkozat, a szabadságharc leverése
4.5. Az ipari forradalom második hulláma a világban és Magyarországon	Az ipari forradalom második hulláma: kutatás és fejlesztés, közlekedés, vegyipar, gépipar, elektronika – a világban és Magyarországon Gazdasági kiegyezés és állami gazdaságpolitika a dualista Magyarországon
4.6. A szocializmus	A szocializmus eszméje (marxizmus)
4.7 Polgári állam, nagyhatalmi törekvések	A polgári nemzetállam jellemzői, alkotmányosság és jogegyenlőség Németország, az Amerikai Egyesült Államok

	és Magyarország példáján
4.8 A dualizmus kora	A kiegyezés okai, a közös ügyek, a magyarállamszervezet
4.9. A nemzetiségi kérdés Magyarországon	Etnikai viszonyok, zsidó emancipáció, cigányok/romák Magyarországon a dualizmus korában

A világháborúk kora

A hidegháború kora

Témák	Vizsgaszint Középszint
5.1. Az első világháború	A háború jellemzői, hadviselő felek – Magyarország részvétele a háborúban
5.2. Politikai változások a háború után	A forradalmi átalakulás kísérlete, tanácsköztársaság, ellenforradalom Magyarországon 1918–1920-ban
5.3. Párizs környéki békék	A trianoni békediktátum születése, tartalma és következményei
5.4 Állam, ideológia és gazdaság a két világháború között	A nemzetiszocialista Németország A kommunista Szovjetunió
5.5 Politika és gazdaság Magyarországon	Politikai és gazdasági konszolidáció Magyarországon az 1920-as években
5.6. Társadalom és életmód Magyarországon	Oktatás és kultúrpolitika Magyarországon
5.7. A második világháború	A második világháború kitörése, hadviselő felek, a világháború jellemzői (háborús bűnök, polgári célpontok és lakosság elleni erőszak, háttország, ellenállás)
5.8. Magyarország a második világháborúban	A területi revízió lépései, az ország hadba sodródásának folyamata
5.9. A holokauszt Európában és Magyarországon	A zsidóság jogfosztásának folyamata és a holokauszt Európában és Magyarországon
5.10. Magyarország pusztulása	Német megszállás, nyilas diktatúra – a hadszíntérre vált ország, deportálások a Szovjetunióba

Témák	Vizsgaszint Középszint
6.1 A hidegháború kora	A szovjet–amerikai szembenállás, a két Németország létrejötte, a két világrend jellemzői
6.2. A kétpólusú világ felbomlása	Németország újraegyesítése, a Szovjetunió felbomlása, a kommunista diktatúrák bukása Közép-Európában

6.3 A kommunista diktatúra kiépítése és működése	A Rákosi-diktatúra: a pártállam, a terror, egyházüldözés, koncepciós perek, államosítás és kollektivizálás, erőltetett iparosítás, propaganda és mindennapok a diktatúra idején
6.4. Az 1956-os forradalom és szabadságharc	A forradalom okai és céljai a kormánypolitikaváltozásai, a szabadságharc és leverése, a megtorlás
6.5 A kádári diktatúra	A pártállam, a téjesítés, a tervgazdaság, akultúrpolitika, az elnyomás változó formái – a kádári alku
6.6. A rendszerváltoztatás Magyarországon	A rendszerváltoztatás (1989–1991) A piacgazdaságra való áttérés, gazdasági szerkezetváltás, privatizáció, a külföldi tőkeszerepe, a külkereskedelem átalakulása
7.1 Nemzetközi együttműködés, globálisvilág	Az Európai Unió főbb szervei és működésük Demográfiai változások, a népmozgások irányai avilágban és Magyarországon 1945-től napjainkig
7.2. Politikai intézmények	Az Alaptörvény, a hatalmi ágak és intézményeik, az önkormányzatok és a választási rendszer
7.3. Nemzet	A határon túli magyarok helyzete napjainkban(demográfia, asszimiláció, autonómia, oktatás) A magyarországi nemzetiségek és a cigánysághelyzete napjainkban (demográfia, kisebbségi jogok, oktatás)

3.7.2.3 Matematika kötelező érettségi tantárgy követelményei

TÉMÁK	KÖVETELMÉNYEK
1. Halmazok	Ismerje és használja a halmazok megadásának különböző módjait, a halmaz elemének fogalmát. Definiálja és alkalmazza gyakorlati és matematikai feladatokban a következő fogalmakat: halmazok egyenlősége, részhalmaz, üres halmaz, véges és végtelen halmaz, komplementer halmaz.
Halmazműveletek	Ismerje és alkalmazza gyakorlati és matematikai feladatokban a következő műveleteket: unió, metszet, különbség. Tudjon koordináta-rendszerben ábrázolni egyszerűbb ponthalmazokat.
Számosság, részhalmazok	Tudja meghatározni véges halmazok elemeinek a számát. Tudja alkalmazni a logikai szita elvét két-három halmaz esetében.
2. Matematikai logika	Tudjon egyszerű matematikai szövegeket értelmezni. Értse és egyszerű feladatokban alkalmazza a tagadás műveletet. Ismerje az „és”, a „megengedő vagy” és a „kizáró vagy” logikai jelentését, tudja használni és összekapcsolni azokat a halmazműveletekkel. Tudja a „ha...akkor...” és az „akkor és csak akkor” típusú állítások igazságértékét megállapítani. Használja helyesen a „minden” és a „van olyan” kifejezéseket.
Fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában	Tudjon definíciókat, tételeket pontosan megfogalmazni, valamint egyszerű állításokat, tételeket bizonyítani. Képes legyen egy egyszerű állításról eldönteni, hogy igaz vagy hamis. Tudja megfogalmazni egy állítás megfordítását.
3. Kombinatorika	Tudjon egyszerű sorbarendezési, kiválasztási és egyéb kombinatorikai feladatokat megoldani. Tudja a kedvező esetek számát meghatározni a komplementer esetek segítségével is. Tudja kiszámolni a binomiális együtthatókat.
4. Gráfok	Tudjon konkrét szituációkat szemléltetni, és egyszerű feladatokat megoldani gráfok segítségével. Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: pont, él, fokszám. Ismerje és alkalmazza gyakorlati feladatokban a gráf pontjainak fokszámösszege és éleinek száma közötti összefüggést.

Számelmélet, algebra

TÉMÁK	KÖVETELMÉNYEK
1. Alapműveletek	Tudjon alapműveleteket biztonságosan elvégezni (zsebszámológéppel is). Ismerje és használja feladatokban az alapműveletek műveleti azonosságait (kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás).
2. A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek	Ismerje, tudja definiálni és alkalmazni az oszthatóság alapvető fogalmait (osztó, többszörös, prímszám, összetett szám). Tudjon természetes számokat prímtényezőkre bontani, tudja adott számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét kiszámítani; tudja mindezeket egyszerű szöveges (gyakorlati) feladatok megoldásában alkalmazni. Definiálja és alkalmazza feladatokban a relatív prím számpár fogalmát.

Oszthatóság	Ismerje a 10 hatványaira, illetve a 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 számokra vonatkozó oszthatósági szabályokat, tudjon egyszerű oszthatósági feladatokat megoldani.
Számrendszerek	Tudja a számokat átírni 10-es alapú számrendszerből n alapú ($n \leq 9$) számrendszerbe és viszont. Ismerje a helyiértékes írásmódot.
3. Racionális és irracionális számok	Tudja definiálni a racionális és irracionális számokat, és ismerje ezek kapcsolatát a tizedestörtekkel.
4. Valós számok	Ismerje a valós számkör felépítését ($\mathbb{N}, \mathbb{Z}, \mathbb{Q}, \mathbb{Q}^*, \mathbb{R}$), valamint a valós számok és a számegyenes kapcsolatát. Tudjon ábrázolni számokat a számegyenesen. Ismerje és használja a nyílt és zárt intervallum fogalmát és jelölését. Ismerje az abszolútérték definícióját. Ismerje adott szám normálalakjának felírási módját, tudjon számolni a normálalakkal. Tudjon adott helyiértékre vonatkozóan helyesen kerekíteni.
5. Hatvány, gyök, logaritmus	Tudja értelmezni a hatványozást racionális kitevő esetén. Ismerje és használja a hatványozás azonosságait. Bizonyítsa a hatványozás azonosságait konkrét alap és pozitív egész kitevő esetén. Ismerje és alkalmazza a négyzetgyökvonás azonosságait. Definiálja és használja az $\sqrt[n]{a}$ fogalmát. Definiálja és használja feladatok megoldásában a logaritmus fogalmát. Tudja kiszámolni tetszőleges alapú logaritmus értékét 10-es alapú logaritmus segítségével.
6. Betűkifejezések Nevezetes azonosságok	Tudja alkalmazni feladatokban a következő kifejezések kifejtését, illetve szorzattá alakítását: $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$. Tudjon algebrai kifejezésekkel egyszerű műveleteket végrehajtani, algebrai kifejezéseket egyszerűbb alakra hozni (összevonás, szorzás, osztás, szorzattá alakítás kiemeléssel, nevezetes azonosságok alkalmazása).
7. Arányosság Százalékszámítás	Tudja az egyenes és a fordított arányosság definícióját és grafikus ábrázolásukat. Ismerje és tudja feladatokban alkalmazni az arányosság fogalmát. Ismerje és tudja feladatokban alkalmazni a százalék fogalmát.
8. Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek Algebrai egyenletek, egyenletrendszerek Elsőfokú egyenletek, egyenletrendszerek Másodfokú egyenletek, egyenletrendszerek	Ismerje az alaphalmaz és a megoldáshalmaz fogalmát. Alkalmazza a különböző egyenletmegoldási módszereket: mérlegelv, grafikus megoldás, ekvivalens átalakítások, következményegyenletre vezető átalakítások, új ismeretlen bevezetése, értelmezési tartomány és értékkészlet vizsgálata. Tudja meghatározni szöveges feladatban szereplő változók értelmezési tartományát, és a feladat eredményét összevetni a feladat szövegével. Alkalmazza az egyenleteket, egyenletrendszereket szöveges feladatok megoldásában. Tudjon elsőfokú, egyismeretlenes egyenleteket és elsőfokú, kétismeretlenes egyenletrendszereket megoldani. Ismerje az egyismeretlenes másodfokú egyenlet általános alakját. Ismerje a másodfokú egyenlet diszkriminánsának fogalmát, és a diszkrimináns előjele és a (valós) megoldások száma közötti összefüggést. Ismerje és alkalmazza a másodfokú egyenlet megoldóképletét. Használja a teljes négyzetté alakítás módszerét.

Magasabb fokú egyenletek	Alkalmazza feladatokban a gyöktényezőző alakot. Tudjon másodfokú egyenletre vezető szöveges feladatokat megoldani. Tudjon egyszerű, másodfokúra visszavezethető egyenleteket megoldani. Tudjon $\sqrt{x+b} = cx + d$ típusú egyenleteket megoldani.
Négyzetgyökös egyenletek	Tudjon definíciók és azonosságok közvetlen alkalmazását igénylő exponenciális egyenleteket megoldani. Tudjon exponenciális folyamatokkal kapcsolatos problémákat felismerni, modellezni és megoldani.
Nem algebrai egyenletek: Exponenciális egyenletek	Tudjon egyszerű első- és másodfokú egyenlőtlenségeket megoldani.
Egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek	

4. Függvények, az analízis elemei

TÉMÁK	KÖVETELMÉNYEK
1 A függvény	Ismerje a függvény matematikai fogalmát és az alapvető függvénytani fogalmakat (értelmezési tartomány, hozzárendelés, képhalmaz, helyettesítési érték, értékkészlet). Tudjon szövegesen megfogalmazott függvényt képlettel megadni. Tudjon helyettesítési értéket számítani, illetve tudja egyszerű függvények esetén $f(x) = c$ alapján az x-et meghatározni. Ismerje a kölcsönösen egyértelmű megfeleltetés fogalmát. Ismerje és alkalmazza a függvényeket gyakorlati problémák megoldásánál. Tudjon kölcsönösen egyértelmű hozzárendelést megfordítani, és a megfordított hozzárendelést ábrázolni.
2 Egyváltozós valós függvények	Ismerje, tudja ábrázolni és jellemezni az alábbi hozzárendeléssel megadott függvényeket: $x \mapsto ax + b$, $x \mapsto x^2$, $x \mapsto ax^2 + bx + c$, $x \mapsto \sqrt{x}$, $x \mapsto a^x$, $x \mapsto 1/x$ Tudjon értéktáblázat és képlet alapján függvényt ábrázolni, illetve adatokat leolvasni a grafikonról. Tudjon néhány lépéses transzformációt igénylő függvényeket függvénytranszformációk segítségével ábrázolni: $f(x) + c$, $f(x + c)$, $c \cdot f(x)$, $ f(x) $. Tudjon egyszerű függvényeket jellemezni grafikon alapján értékkészlet, zérushely, növekedés, fogyás, szélsőérték szempontjából.
A függvények grafikonja, függvénytranszformációk	
A függvények jellemzése	

3 Sorozatok	Ismerje a számsorozat fogalmát és használja a különböző megadási módjait (utasítás, képlet, rekurzív definíció).
Számtani és mértani sorozatok	Ismerje a számtani és a mértani sorozat általános tagjára vonatkozó összefüggéseket. Bizonyítsa a számtani és a mértani sorozat összegképletét. Tudjon olyan feladatokat megoldani a számtani és mértani sorozatok témaköréből, ahol a számtani, illetve mértani sorozat fogalmát és az an -re, illetve az Sn -re vonatkozó összefüggéseket kell használni.
Kamatos kamat, járadékszámítás	Tudja a kamatos kamat számítására vonatkozó képletet használni, s abból bármelyik ismeretlen adatot kiszámolni. Tudjon gyűjtőjáradékot és törlesztőrészletet számolni. Tudjon megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatokat megoldani.

Geometria, koordinátagometria, trigonometria

TÉMÁK	KÖVETELMÉNYEK
1 Elemi geometria	Ismerje és használja megfelelően az alapfogalom, axióma, definiált fogalom, bizonyított tétel fogalmát.
Tételek	Ismerje a tételeket és a szög fogalmát. Ismerje a szögek nagyság szerinti osztályozását és a nevezetes szögpárokat. Tudja a tételek távolságára és szögére (pont és egyenes, pont és sík, párhuzamos egyenesek, párhuzamos síkok távolsága; két egyenes, egyenes és sík, két sík hajlásszöge) vonatkozó meghatározásokat.
A távolságfogalom segítségével definiált ponttálmazok	Ismerje a kör, gömb, szakaszfelező merőleges, szögfelező fogalmát. Használja a fogalmakat feladatmegoldásokban.
2 Geometriai transzformációk	Ismerje a síkbeli egybevágósági transzformációk (eltolás, tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, pont körüli forgatás) leírását, tulajdonságait, és alkalmazza ezeket feladatokban.
Egybevágósági transzformációk	Tudjon végrehajtani transzformációkat konkrét esetekben. Ismerje és tudja alkalmazni feladatokban a háromszögek egybevágósági alapeseteit. Ismerje fel és használja feladatokban a különböző alakzatok szimmetriáit.
Hasonlósági transzformációk	Ismerje a középpontos hasonlósági transzformáció leírását, tulajdonságait. Alkalmazza a középpontos nagyítást, kicsinyítést egyszerű, gyakorlati feladatokban. Ismerje és tudja alkalmazni feladatokban a háromszögek hasonlósági alapeseteit. Ismerje fel a hasonló alakzatokat, tudja felírni a hasonlóság arányát. Ismerje és alkalmazza feladatokban a hasonló síkidomok területének arányáról és a hasonló testek felszínének és térfogatának arányáról szóló tételeket.

3 Síkbeli és térbeli alakzatok	Ismerje a síkidomok, testek csoportosítását különböző szempontok szerint.
Háromszögek	Tudja csoportosítani a háromszögeket oldalak és szögek szerint. Ismerje és alkalmazza az alapvető összefüggéseket háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei között (háromszög-egyenlőtlenség, belső, illetve külső szögek összege, nagyobb oldallal szemben nagyobb szög van). Ismerje és alkalmazza speciális háromszögek tulajdonságait. Ismerje és alkalmazza a háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó definíciókat, tételeket (oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, magasságpont, súlyvonal, súlypont, középvonal, körülírt, illetve beírt kör). Bizonyítsa az oldalfelező merőlegesek metszéspontjára illetve a belső szögfelezők metszéspontjára vonatkozó tételt. Ismerje és alkalmazza a Pitagorasz-tételt és megfordítását. Bizonyítsa a Pitagorasz-tételt.
Négyszögek	Ismerje a speciális négyszögek fajtáit (trapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet) és tulajdonságait, ismereteit alkalmazza egyszerű feladatokban. Ismerje a konvex négyszög belső és külső szögeinek összegére vonatkozó tételeket, alkalmazza ezeket egyszerű feladatokban.
Sokszögek	Ismerje, bizonyítsa és alkalmazza konvex sokszögeknél az átlók számára, a belső és külső szögösszegre vonatkozó tételeket. Ismerje a szabályos sokszögek definícióját.
A kör	Ismerje a kör részeit, ismereteit alkalmazza egyszerű feladatokban. Tudja és használja, hogy a kör érintője merőleges az érintési pontba húzott sugárra, és hogy külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak. Tudjon szöget mérni fokban. Tudja és alkalmazza feladatokban, hogy a középponti szög arányos a körívvel és a hozzá tartozó körívk területével.
Térbeli alakzatok	Ismerje és alkalmazza feladatokban a Thalész-tételt és megfordítását. Bizonyítsa a Thalész-tételt. Ismerje a következő testeket és azok részeit, alkotóelemeit: hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp. Ismereteit alkalmazza egyszerű feladatokban.
4 Vektorok síkban és térben	Ismerje és alkalmazza feladatokban a következő definíciókat, tételeket: - vektor fogalma, abszolútértéke, - nullvektor, ellentett vektor, - vektorok összege, különbsége, vektor skalárszorosa. Ismerje és alkalmazza feladatokban a következő definíciókat, tételeket: - vektor koordinátái, - vektorok összegének, különbségének, skalárral való szorzatának koordinátái.

5 Trigonometria	Tudja hegyesszögek szögfüggvényeit derékszögű háromszög oldalarányaival definiálni, ismereteit alkalmazza feladatokban. Tudja származtatni tompaszögek szögfüggvényeit a kiegészítő szögek szögfüggvényeiből. Tudja és alkalmazza a szögfüggvényekre vonatkozó alapvető összefüggéseket: pótszögek, kiegészítő szögek, $\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1, \operatorname{tg} \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha}$ Ismerje és alkalmazza a nevezetes szögek (30°, 45°, 60°) szögfüggvényeit. Szögfüggvény értékének ismeretében tudja a szöget meghatározni számológép segítségével. Ismerje és alkalmazza feladatokban a szinusz- és a koszinusztételt. Bizonyítsa a szinusztételt.
6 Koordináta geometria Pontok, vektorok Egyenes Kör	Tudja kiszámítani az $\overrightarrow{AB}$ vektor koordinátáit, abszolútértékét. Tudja kiszámítani két pont távolságát. Tudja kiszámítani szakasz felezőpontjának koordinátáit, és alkalmazza ezt feladatokban. Tudja felírni egyenesek egyenletét $y = mx + b$, illetve $x = c$ alakban. Tudja kiszámítani egyenesek metszéspontjának koordinátáit. Ismerje meredekséggel megadott egyenesek párhuzamosságának és merőlegességének koordináta geometriai feltételeit. Tudjon megoldani egyszerű geometriai feladatokat koordináta geometriai eszközökkel. Tudja felírni adott középpontú és sugarú kör egyenletét.
7 Kerület, terület	Ismerje a kerület és a terület szemléletes fogalmát. Tudja kiszámítani a háromszög területét különböző adatokból: $t = \frac{a \cdot m}{2} = \frac{ab \cdot \sin \gamma}{2}$ Tudja kiszámítani nevezetes négyszögek, szabályos sokszögek, továbbá kör, körcikk, körszelet és körgyűrű kerületét és területét.
8 Felszín, térfogat	Ismerje a felszín és a térfogat szemléletes fogalmát. Tudja kiszámítani hasáb, gúla, forgáshenger, forgáskúp, gömb, csonkagúla és csonkakúp felszínét és térfogatát egyszerű esetekben.

Valószínűség-számítás, statisztika

TÉMÁK	KÖVETELMÉNYEK
1 Leíró statisztika Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai	Tudjon adott adathalmazt szemléltetni. Tudjon adathalmazt táblázatba rendezni és táblázattal megadott adatokat feldolgozni. Értse a véletlenszerű mintavétel fogalmát. Tudjon kördiagramot, oszlopdiagramot és sodrófa (box-plot) diagramot készíteni. Tudjon választani megfelelő diagramtípust egy adathalmaz ábrázolásához, és tudjon a választása mellett érvelni. Tudjon adott diagramról információt kiolvasni. Tudjon grafikus manipulációkat felismerni és javítani diagramok esetén.

Nagy adathalmazok jellemzői, statisztikai mutatók	Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: osztályba sorolás, gyakorisági diagram, relatív gyakoriság. Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: átlag, kvartilisek, medián, módusz, terjedelem, szórás. Tudja kiszámítani ismert átlagú adathalmazok egyesítésének átlagát. Tudja a szórást kiszámolni adott adathalmaz esetén a definíció alkalmazásával vagy számológéppel. Tudjon adathalmazokat összehasonlítani a tanult statisztikai mutatók segítségével.
2 A valószínűség számítás elemei	Ismerje és alkalmazza konkrét példák esetén a következő fogalmakat: esemény, eseménytér, elemi esemény, események összege és szorzata, esemény komplementere, egymást kizáró események, független események. Ismerje és alkalmazza a klasszikus (Laplace)modellt. Tudja meghatározni esemény komplementerének a valószínűségét. Ismerje a szemléletes kapcsolatot a relatív gyakoriság és a valószínűség között. Ismerje és alkalmazza a geometriai valószínűség modelljét. Tudjon valószínűséget számítani visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén. Ismerje és alkalmazza a várható érték fogalmát.

3.7.2.4. IDEGEN NYELV TANTÁRGY ÉRETTSÉGI KÖVETELMÉNYEI

Témakörök/Kompetenciák	Követelmények
1. Kommunikatív készségek	
Beszédértés (hallott szöveg értése)	A vizsgázó megérti a világos köznyelvi beszéd főbb pontjait ismerős témákban, a tényszerű információ lényegét számára ismerős témákban. Megérti a standard dialektusú hangfelvételeket érdeklődéséhez közelálló témákban, érti a tartalmat, azonosítja a beszélő viszonyát a témához.
Beszédkésztség	A vizsgázó meglehetősen folyékonyan el tudja mondani egy elbeszélés vagy leírás lényegét, érzései és reakciói bemutatásával. El tudja mondani egy könyv vagy film cselekményét, és le tudja írni reakcióit. El tud mondani egy történetet. Felkészületlenül is részt tud venni ismerős témákról szóló társalgásban, ki tudja fejezni véleményét.
Szövegértés (olvasott szöveg értése)	A vizsgázó megkeres és megért lényeges információt mindennapi anyagokban pl. levelekben, rövid hivatalos dokumentumokban. Átfésül hosszabb szöveget, megtalálja benne a keresett információt.
Íráskésztség	A vizsgázó a számára érdekes témákról rövid, egyszerű esszét tud írni, számára ismerős dolgokkal kapcsolatban a tényszerű információt szintén magabiztosan képes összefoglalni, beszámolót tud írni róla, és ki tudja fejezni a témával kapcsolatos véleményét.
Egyéb készségek (stratégiák)	A vizsgázó a feladatok megtervezéséhez, megoldásához, értékeléséhez szükséges készségeket mozgósítja, és a megfelelő technikákat alkalmazza.

2. Nyelvi kompetencia	
	A vizsgázó felismeri a tudásszintjének megfelelő szövegfajtákban előforduló alapvető lexikai elemeket, nyelvi szerkezeteket, ezeket a lexikai elemeket, nyelvi szerkezeteket nyelviileg elfogadható, azaz a megértést nem akadályozó módon használja. Alkalmazza a kommunikációs szándékok megvalósításához szükséges nyelvi eszközöket szóban és írásban.
3. Témakörök	
Személyes vonatkozások, család	A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai) Családi élet, családi kapcsolatok A családi élet mindennapjai, otthoni teendők Személyes tervek
Ember és társadalom	A másik ember külső és belső jellemzése Baráti kör A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel Ünnepek, családi ünnepek Öltözködés, divat Hasonlóságok és különbségek az emberek között
Környezetünk	Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása) A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek A városi és a vidéki élet összehasonlítása Növények és állatok a környezetünkben Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért? Időjárás
Az iskola	Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat) Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága, internetes böngészés Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok
A munka világa	Diákmunka, nyári munkavállalás Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás
Életmód	Napirend, időbeosztás Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás) Étkezési szokások a családban Ételek, kedvenc ételek Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben Gyakori betegségek, sérülések, baleset Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)
Szabadidő, szórakozás	művelődés, Szabadidős elfoglaltságok, hobbik Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet Kulturális és sportesemények
Utazás, turizmus	A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés Nyaralás itthon, illetve külföldön

	Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai
Tudomány és technika	Népszerű tudományok, ismeretterjesztés A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben
Gazdaság, pénz	Családi gazdálkodás A pénz szerepe a mindennapokban Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank), online szolgáltatások igénybevétele

3.7.2.5 Biológia tantárgy érettségi követelményei

Témakör	Követelmények
1. Bevezetés a biológiába	
A biológia tudománya	A rendszertani kategóriák, a faj, a mesterséges és természetes rendszer fogalma. A szerveződési szint fogalma.
Fizikai, kémiai alapismeretek	A diffúzió, az ozmózis, a felületi kötődés és a katalízis biológiai jelentősége, feltételei.
2. Egyed alatti szerveződési szint	
Szervetlen és szerves alkotóelemek:	
Elemek, ionok	A C, H, O, N, S, P szerepe az élő szervezetben. A H ⁺ , Na ⁺ , K ⁺ , Cl ⁻ , Ca ²⁺ , Mg ²⁺ , Fe ²⁺ -3 ⁺ , HCO ⁻ , CO ²⁻ , NO ⁻ , PO ³⁻⁻ -ionok természetes 3 3 3 4 előfordulásai.
Szervetlen molekulák	A víz, a szén-dioxid és az ammónia jelentősége az élővilágban.
Lipidek	A lipidek oldódási tulajdonságai, a zsírok és olajok, a foszfatidok, az epe biológiai szerepe.
Szénhidrátok	A fontosabb szénhidrátok természetes előfordulása, tulajdonságai.
Fehérjék	A fehérjék általános szerkezete (peptidlánc). Térszerkezet és aminosav sorrend. A fehérjék és az esszenciális aminosavak biológiai szerepe.
Nukleinsavak, nukleotidok	A DNS információhordozó, örökítő (önmegkettőződő) szerepe.
Az anyagcsere folyamatai:	
Felépítés és lebontás kapcsolata	Az élőlények felépítő és lebontó folyamatainak kapcsolata (fototrófok, kemotrófok, autotrófok és heterotrófok). Az endo- és exocitózis.
Felépítő folyamatok	Lényegük (reduktív, energia-felhasználó) és helyük. A fotoszintézis szerepe a földi életben, alapfolyamatai.
Lebontó folyamatok	A biológiai oxidáció lényege, egyszerűsített egyenlete. Az erjedés lényege, felhasználása.
Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)	Ismerje fel rajzolt ábrán, mikroszkópban a sejtalkotókat. A biológiai hártók (membránok) szerepe, felépítésük általános elve. A passzív és az aktív szállítás. Állás, ostoros, csillós mozgások az emberi szervezetben. Mitózis és meiózis. Sejtválasz külső és belső ingerekre.
3. Az egyed szerveződési szintje	
Nem sejtrendszerek:	

Vírusok	Felépítésük, biológiai, egészségügyi jelentőségük. Fertőzőes és járványos megbetegedések, a megelőzés lehetőségei.
Önálló sejtek:	
Baktériumok	A baktérium és az eukarióta sejt szerveződése. A baktériumok jelentősége; anyagcseréjük.
Egysejtű eukarióták	Testszerveződésük és anyagcseréjük példák.
Többsejtűség:	
Gombák, növények, állatok elkülönülése	Az öt regnum elkülönítésének alapja. Az egysejtű szerveződés és a többsejtű szerveződés típusai (sejttársulás, sejtfonal, teleptest).
Sejtfonalak	A gombák fonalas testfelépítése, spórás szaporodása.
Teleptest és álszövet	A teleptest és az álszövet jellemzői.
Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak	A növényvilág fejlődésének hajtóerői. Evolúciós „újítások” a harasztoknál, a nyitvatermőknél és a zárvatermőknél. A testfelépítés, az életmód és a környezet kapcsolata (szivacsok, laposférgek, gyűrűsférgek, rovarok, csigák, a gerincesek nagy csoportjai - halak, kétélűek, hüllők, madarak, emlősök). Növényi szövettípusok működése, mikroszkópos képük. Felépítésük és alapfunkcióik. Fás szár. A virág biológiai szerepe, része, típusai. A virágos növények ivaros és az ivartalan szaporodása, szaporítása. Állati szövettípusok, működésük, mikroszkópos képük. A petesejt, a hímivarsejt, a zigóta, a hímnősség és a váltivarúság, az ivari kétalakúság, az embrionális és posztembrionális fejlődés fogalma. Életkörülmények és szaporodási mód kapcsolata. Regeneráció.
Viselkedés	Reflex, irányított mozgás, mozgásmintázat, társítások, belátásos tanulás.
4. Az emberi szervezet	
Homeosztázis	A homeosztázis fogalma, jelentősége. A szűrővizsgálatok szerepe a megbetegedések korai felismerésében.
Kültakaró	A bőr funkciói, részei. A bőr ápolása és védelme, mint a személyi higiéné része.
A mozgás	A csontváz biológiai funkciói, a csontok szerkezete, lehetséges kapcsolataik. Néhány fontosabb emberi izom helye és funkciója. A vázizom felépítése. A mozgási szervrendszer gyakoribb betegségei.
A táplálkozás	A táplálkozás jelentősége, folyamatai. Az emésztőrendszer részei, funkciói. A máj szerepe. A fog részei, a szájápolás higiénéje. A bélbolyhok helye, működése. A bélperisztaltika. Az éhség-, szomjúságérzet. A tápanyagok természetes forrásai, hiányuk vagy túlzott fogyasztásuk következményei. Az étrend változása tevékenységtől, kortól, nemtől és állapottól függően. Az alul- és túltápláltság következményei és megelőzése. Az ételkészítés- és ételtartósítás alapvető szabályai.
A légzés	A légzőrendszer szervei, funkciói. A légcsere, a gázcsere és a sejtlégzés összefüggései. A gége részei, a hangszalagok szerepe.

	A vér szén-dioxid koncentrációjának szerepe. A légzőrendszert károsító környezeti tényezők és a légzőrendszer gyakori betegségeinek felismerése, megelőzésének és kezelésének lehetőségei. A dohányzás és a légzőszervi betegségek kialakulásának összefüggései.
Az anyagszállítás	A vér, szövetnedv, nyirok összetétele, szerepük az emberi szervezet működésének fenntartásában. A vér, a szöveti folyadék és a nyirok kapcsolata. A vérszegénység lehetséges okai. A szív, a koszorúerek felépítése és működése. A vérnyomás és a pulzus fogalma, mérése és normálértékei. A keringést befolyásoló élettani hatások. A szívinfarktus kockázati tényezői, felismerése. A véreloszlás megváltozásának élettani funkciója. Az életmód és a táplálkozás hatása. Sebellátás.
A kiválasztás	A vizeletkiválasztó rendszer főbb részei, a kiválasztás funkciója. A vizelet összetételét és mennyiségét befolyásoló tényezők. A húgyúti betegségek és a vesekőképződés megelőzése, a művesekezelés.
A szabályozás	A szabályozás, a vezérlés és a visszacsatolások.
Az idegrendszer általános jellemzése	Az idegsejt felépítése és működése. A receptor, a receptornak megfelelő (adekvát) inger, típusai (mechanikai, kémiai, fény, hő). A szinapszis fogalma, a serkentő vagy gátló hatás magyarázata. A reflexív és a reflexkör fogalma. Hierarchikus felépítés. A gerincvelő főbb funkciói. Az agy főbb részei, funkciói. A bőr és a belső szervek receptorai. Az érzékszervek működésének általános elvei. A szem részei, ezek működése, látáshibák, korrigálásuk. A pupilla, akkomodációs és szemhéjzáró reflex, a távolságészlelés. A külső-, közép- és belső fül része, működései. A nyúlóvelői kemoreceptorok szerepe. A szaglóhám, az ízlelőbimbók szerepe. Az akaratlagos mozgások szerveződése. A motiváció szerepe. A kisagy fő funkciója, az alkohol hatása. A vegetatív működés fogalma, a szimpatikus és paraszimpatikus befolyásolás következményei. Az idegrendszer fontosabb betegségei.
Az emberi magatartás biológiai-pszichológiai alapjai	Az öröklött és tanult magatartásformák. Öröklött és tanult elemek az emberi viselkedésben. A tanulás és az érzelmek kapcsolata. Lorenz bevésződésre vonatkozó kísérletei. Megerősítés, szokás, függőség kialakulása. Az agresszió és az önzetlenség megnyilvánulásai. Az érzelmi és értelmi fejlődés kapcsolata. Az idegrendszer egészségének kapcsolata az életmóddal, a stresszbetegségek kialakulása. A fájdalom jelző funkciójának jelentősége, a fájdalom csillapítása. A pszichoaktív szerek főbb csoportjai, a kémiai és a viselkedési függőségek közös jellegzetességei.
Hormonrendszer, hormonális működések	A hormonrendszer működésének lényege és szabályozása. A neurohormonális rendszer.

	Az inzulin, adrenalin, tiroxin, tesztoszteron, oxitocin termelődési helye és hatása. A női nemi ciklus során végbemenő hormonális és testi változások. A hormonális fogamzásgátlás biológiai alapjai. A cukorbetegség.
Immunrendszer, immunitás	Antitest, antigén, immunitás. Az immunrendszer jellemző sejtjei. Az immunizálás, a védőoltások. Pasteur és Semmelweis tudománytörténeti jelentősége. Az ABO- és az Rh-vércsoportrendszer. Rh-összeférhetetlenség. A szervezett véradás és a vérátömlesztés egészségügyi jelentősége. A szervátültetés. A gyulladás és a láz mint az immunválasz elemei. A lázcsillapítás formái.
Szaporodás és egyedfejlődés	A férfi és női nemi szervek felépítése, működése, a megtermékenyítés. Az ivar meghatározottságának szintjei. A családtervezés jelentősége, formái. Várandósság, terhesség, szülés. A terhességmegszakítás lehetséges következményei. A meddőség gyakoribb okai és az ezeket korrigáló orvosi beavatkozások. Az ember magzati fejlődésének, születésének és posztembrionális fejlődésének fő szakaszai. Az emberi élet életkori szakaszainak jellemző változásai. Szexuális úton terjedő betegségek és megelőzésük lehetőségei. Az öregedés során bekövetkező biológiai változások. Az emberi élet vége.

5. Egyed feletti szerveződési szintek

Populáció	A populáció fogalma. Növekedési modellek, korfák. A környezet fogalma, időbeli és térbeli változása. A fajok elterjedése és a környezet közti összefüggés. Tűrőképességi görbék és indikáció. A territórium, a rangsor, az önzetlen és az agresszív magatartás, a rituális harc, a behódolás fogalma, a csoportszerveződés típusai. A szimbiózis, a versengés, az asztalközösség (kommenzalizmus), az antibiózis, az élősködés és a táplálkozási kölcsönhatás (predáció) fogalma, állati és növényi példákkal.
Életközösségek (élőhelytípusok)	A flóra, a fauna és az életközösség (élőhelytípus) fogalma. Ökológiai mutatók. Térbeli és időbeli mintázatok, az emberi hatás felismerése. Egy tó feltöltődésének folyamata.
Bioszféra, globális folyamatok	A bioszféra fogalma. A Gaia-elmélet. Az ember szerepe, feladatai (környezettudatosság). Civilizációs ártalmak, a természetes növény- és állatvilágot pusztító és védő emberi beavatkozások. Globális és helyi problémák. Az ökológiai válság társadalmi és gazdasági összefüggései.
Ökoszisztéma	Az életközösségek anyagforgalmának és energiaáramlásának jellemzői. A szén és az oxigén körforgása. (Biogeokémiai ciklus.)
Környezet- és természetvédelem	A természetvédelem fogalma, a mellette szóló érvek. A védett területek típusai. Hazánk nemzeti parkjai. A környezetvédelem a kibocsátás és ülepedés, a határérték fogalma.

	A légszennyezés forrásai, az üvegházhatás. A lehetséges teendők. A vizek tisztulása, tisztítása. Fosszilis és megújuló energiaforrások. A talaj képződése és védelme. A hulladék típusai, kezelésük lehetséges módja.
6. Öröklődés, változékonyság, evolúció	
Molekuláris genetika	A gén és allél, a genetikai kód, a kromoszóma, a rekombináció, a kromatinfonál és homológ kromoszóma fogalma. A DNS bázissorendje, a fehérje aminosavsorrendje, térszerkezete és biológiai funkciója, valamint a tapasztalható jelleg közötti általános összefüggés. A mutáció fogalma, evolúciós szerepe és lehetséges hatásai. Mutagén hatások, csökkentésük vagy kivédésük lehetőségei. A génműködés szabályozásának lényege. A daganatos betegségek és a kockázati tényezők.
Mendeli genetika	A haploid, diploid, homozigóta és heterozigóta, genotípus és fenotípus fogalmi. Az öröklésmentek alaptípusai. A humángenetika sajátos módszerei (családfelemzés). Az ivarsejtek szerepe az ivar meghatározásában. A génkölcsonhatás és a génkapcsoltság. Öröklődő mennyiségi tulajdonságok és hajlamok.
Populációgenetika és evolúciós folyamatok	Az ideális és a reális populáció fogalma. A mutációk és a szelekció szerepe az evolúció folyamatában és a fajok keletkezésében. A természetes szelekció darwini modelljének lényege. A populáció nagyságának természetvédelmi jelentősége. Adaptív és nem adaptív jellegű evolúciós folyamatok. Az evolúció közvetlen bizonyítékai. A klón fogalma. Biotechnológiai módszerek. A géntechnológia mellett és ellen felsorakoztatható érvek. A genetikai tanácsadás jelentősége. A biológiai alkalmasság (fittnes) és az emberi élet értéke közti különbség. Az emberi genom felépítésének és szerveződésének feltárása (Humán Genom Program).
A bioszféra evolúciója	Az emberszabású majmok és az ember vonásai. Az emberi faj egysége.

3.7.2.6 Digitális kultúra tantárgy érettségi követelményei

Témakörök	Követelmények
1. Szövegszerkesztés	
1.1. A szövegszerkesztő használata 1.1.1. Dokumentum létrehozása, megnyitása, mentése 1.1.2. Szövegbevitel, szövegjavítás 1.2. Szövegjavítási funkciók 1.2.1. Keresés és csere 1.2.2. Kijelölés, másolás, mozgatás, törlés	Tudjon különféle formátumú dokumentumokat megnyitni és menteni. Tudjon szöveget bevinni, javítani, törölni és szimbólumokat beszúrni. Ismerje a szövegszerkesztő keresés és csere funkcióit. Tudja kijelölni a dokumentum megfelelő részét, legyen képes azt másolni, mozgatni, törölni, másik dokumentumba beilleszteni.

Témakörök	Követelmények
1.2.3. Nyelvi segédeszközök	Tudja használni a nyelvi ellenőrzés és az elválasztás lehetőségeit.
1.3. Szövegszerkesztési alapok 1.3.1. A dokumentum egységei 1.3.2. Karakterformázás 1.3.3. Bekezdésformázás 1.3.4. Szakaszformázás 1.3.5. Stílusok 1.3.6. Nyomtatás 1.4. Táblázatok és objektumok a szövegben 1.4.1. Táblázatkészítés a szövegszerkesztővel 1.4.2. Kördokumentum-készítés 1.4.3. Képek, alakzatok és egyéb objektumok 1.4.4. Tartalomjegyzék	Ismerje a karakter, szó, sor, bekezdés, hasáb, szakasz, oldal fogalmát és használatát. Ismerje a tipográfia alapelveit. Legyen képes beállítani a karakterek betűtípusát, méretét, stílusát, színét. Legyen képes beállítani a bekezdések behúzását, térközét, sorközét, igazítását, szövegbeosztását, szegélyét, háttérét és mintázatát. Legyen képes egy- és többszintű felsorolást, sorszámozott felsorolást létrehozni. Tudjon különböző beállítású tabulátorokat használni. Legyen képes iniciálét létrehozni, jellemzőit módosítani. Legyen képes többhasábos szakaszt kialakítani, jellemzőit módosítani. Legyen képes kialakítani és beállítani élőfejet, élőlábat, lapszámozást, margókat, laptájolást, lapméretet, oldalszegélyt, háttérszínt, végjegyzetet, lábjegyzetet. Legyen képes a szövegszerkesztőben megtalálható stílusok alkalmazására, módosítására. Legyen képes a dokumentumot nyomtatásra előkészíteni és dokumentumokat megadott feltételek szerint fájlba (pl. PDF) nyomtatni. Legyen képes szöveges dokumentumokban táblázatot létrehozni, szerkeszteni és a táblázat tulajdonságait beállítani. Legyen képes képeket, alakzatokat és egyéb objektumokat beilleszteni valamint tulajdonságaikat beállítani. Legyen képes tartalomjegyzéket készíteni stílusok felhasználásával.
2. Számítógépes grafika és képszerkesztés	
2.1. Grafika 2.1.1. Megnyitás, mentés, beszúrás 2.1.2. Alakzatok megrajzolása, módosítása	Tudjon grafikát, illetve képállományokat megnyitni, megadott formátumban menteni. Legyen képes ábrákat, képeket szöveges környezetben elhelyezni. Legyen képes raster- és vektorgrafikus ábrákat egymásba átalakítani. Tudjon alakzatokat, rajzolni, javítani, módosítani, transzformálni.
2.2. A rastergrafika 2.2.1. Létrehozás, megnyitás, mentés 2.2.2. Alakzatok beillesztése, módosítása	Tudjon az adott probléma megoldásához szükséges rastergrafikus ábrákat szerkesztőprogrammal létrehozni, megnyitni és megadott formátumban menteni. Tudja kijelölni a grafika megfelelő részét, legyen képes azt másolni, mozgatni, törölni, másik dokumentumba beilleszteni. Tudjon az ábrakészítéshez rétegeket használni.
2.3. A vektorgrafika 2.3.1. Létrehozás, megnyitás, mentés 2.3.2. Alakzatok beillesztése, módosítása 2.3.3. Alakzatok tulajdonságainak módosítása	Tudjon az adott probléma megoldásához szükséges vektorgrafikus ábrákat szerkesztőprogrammal létrehozni, megnyitni és megadott formátumban menteni. Tudja kijelölni a grafika megfelelő részét, legyen képes azt másolni, mozgatni, törölni, másik dokumentumba beilleszteni. Tudja alakzat méretét, szegélyét, kitöltését, feliratozását, átlátszóságát állítani. Legyen képes az alakzatot transzformálni: elforgatni, tükrözni, nyírni.

Témakörök	Követelmények
2.3.4. Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése és halmazműveletei	Legyen képes alakzatokat csoportba foglalni, egymáshoz képest igazítani, elosztani. Tudjon alakzatokkal célszerű halmazműveleteket végezni.
2.3.5. Csomópont- és halmazműveletek	Legyen képes csomópontokat és csomópontműveleteket használni az ábrakészítéshez.
2.4. Képek feldolgozása	
2.4.1. Megnyitás, mentés	Tudjon képeket képfeldolgozó programmal megnyitni és megadott formátumban menteni.
2.4.2. Kép beillesztése, módosítása	Tudjon képeket képfeldolgozó programmal kezelni, módosítani. Legyen képes rétegeket és rétegműveleteket használni. Tudjon képeket, képrészleteket vágni, forgatni, torzítani; színét, fényerejét, kontrasztját módosítani; retusálni.
3. Bemutatókészítés	
3.1. Bemutatókészítés	
3.1.1. Adatok bevitele és módosítása	Tudjon a diákra szöveget bevinni, javítani, törölni és szimbólumokat, képeket, alakzatokat, táblázatokat, diagramokat beszúrni, tudja ezek tulajdonságait módosítani.
3.1.2. Bemutató elkészítése és formázása	Legyen képes alkalmazni a bemutatókészítés alapelveit. Legyen képes dia létrehozására, tervezésére; áttűnések, animációk szerkesztésére. Tudja a dia elemeit rendezni. Legyen képes alakzatok segítségével vektorgrafikus ábrát létrehozni. Tudja használni a bemutató vetítésére vonatkozó beállításokat.
4. Táblázatkezelés	
4.1. A táblázatkezelő használata	
4.1.1. Táblázat megnyitása, mentése	Tudjon különféle formátumú táblázatokat megnyitni és menteni.
4.1.2. Adatok bevitele, javítása	Tudjon adatokat bevinni, javítani, törölni és szimbólumokat beszúrni. Tudjon adatokat importálni és exportálni megfelelő karakterkódolással.
4.2. A táblázat szerkezete	
4.2.1. Cella, oszlop, sor, tartomány, munkalap	Ismerje a cella, az oszlop, a sor, a tartomány, valamint a munkalap fogalmát. Tudja ezeket beillesztetni, másolni, mozgatni, illetve törölni.
4.3. Adatok a táblázatokban	
4.3.1. Cella tartalma	Tudja, hogy a cella tartalma szöveg, szám, logikai érték vagy képlet lehet.
4.3.2. Számformátumok	Legyen képes megfelelő számformátumot beállítani, és egyéni számformátumot kialakítani. Tudja alkalmazni a dátum, az idő, a pénznem, és a százalék formátumot, továbbá beállítani a tizedesjegyek számát és az ezres tagolást.
4.3.3. Adatok rendezése, kigyűjtése	Tudjon a táblázatban adatokat egy vagy több szempont alapján rendezni és kigyűjteni.
4.3.4. A cellahivatkozások használata	Tudjon relatív, abszolút és vegyes hivatkozást használni munkalapon belül és munkalapok között.
4.3.5. Képletek szerkesztése, függvények alkalmazása	Tudjon saját képleteket készíteni, függvényeket használni. Ismerje a dátum és idő, a matematikai, a statisztikai, a kereső, a szövegkezelő és a logikai függvények használatát.
4.4. Táblázatformázás	
4.4.1. Karakter- és cellaformázások	Legyen képes beállítani a karakterek betűtípusát, méretét, stílusát, színét. Legyen képes beállítani a cellák igazítását, szegélyezését, háttérszínét, mintával kitöltését.
4.4.2. Sor-, oszlop, tartománybeállítások	Legyen képes beállítani az oszlopszélességet és a sormagasságot. Legyen képes cellákat egyesíteni. Legyen képes tartományokat elnevezni, munkalapokat átnevezni.

Témakörök	Követelmények
4.4.3. Oldalbeállítások	Tudjon élőfejet és élőlát készíteni, az oldal tulajdonságait beállítani. Legyen képes a dokumentumot nyomtatásra előkészíteni és dokumentumokat megadott feltételek szerint fájlba (pl. PDF) nyomtatni.
4.5. Diagramok és egyéb objektumok 4.5.1. Diagramok 4.5.2. Objektumok	Legyen képes diagramot készíteni, szerkeszteni, módosítani. Tudjon az ábrázolandó adatoknak és a belőle levonandó következtetéseknek megfelelő diagramtípust választani. Tudjon a munkalapra képet, alakzatot és szövegdobozt beilleszteni, azok tulajdonságait beállítani.
5. Adatbázis-kezelés	
5.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai 5.1.1. Az adatbázis alapfogalmai	Ismerje az adatbázis, az adattábla, a rekord, a mező, az elsődleges és idegen kulcs fogalmát.
5.2. Az adatbázis szerkezete és kialakítása 5.2.1. Adatbázisok és -táblák előkészítése 5.2.2. Adattípusok 5.2.3. Adatok módosítása, törlése 5.2.4. Adattáblák közötti kapcsolatok	Tudjon adatbázist létrehozni, annak tábláiba különféle formátumú fájlokból adatot importálni. Legyen képes leírás alapján adattáblát létrehozni. Legyen képes az adattábla mezőit definiálni, a tábla kulcsát beállítani, a táblát adatokkal feltölteni. Ismerje a szöveg, az egész és a valós szám, a dátum és az idő, valamint a logikai érték tárolására szolgáló adattípust. Legyen képes a mezők adattípusát megadni. Lekérdezés használata nélkül tudjon rekordokat megjeleníteni, egyes mezőket, rekordokat törölni, vagy a bennük levő adatokat újjal felülírni. Tudjon táblák közötti logikai kapcsolatokat létrehozni és felhasználni.
5.3. Adatbázis-kezelési műveletek 5.3.1. Lekérdezések 5.3.2. Számítások végzése	Tudjon választó lekérdezéseket készíteni. Tudja kiválasztani, hogy a lekérdezésben mely mezők megjelenítése szükséges. Legyen képes az adatokat csoportosítva kezelni, szűrni. Tudjon segédlekérdezés készítését igénylő problémát megoldani. Legyen képes az adatokat megadott feltételek szerint rendezve megjeleníteni. Legyen képes számított értéket megjeleníteni. Legyen képes aggregáló függvényeket használni: MAX(), MIN(), COUNT(), SUM(), AVG(). Tudja használni a YEAR(), MONTH(), DAY(), NOW(), HOUR(), MINUTE(), SECOND() függvényeket.
6. Publikálás a világhálón	
6.1 Webhely felépítése 6.1.1 Könyvtárszerkezet 6.1.2 A webhely elemeinek kapcsolata	
6.2. Webdokumentum tartalma 6.2.1. A tartalom szöveges része 6.2.2. A tartalom egyéb részei	
6.3. Webdokumentum formázása 6.3.1. A webhely állományainak kapcsolata 6.3.2. A CSS elemei	
7. Algoritmizálás, adatmodellezés	
7.1. Adatszerkezetek, adat be- és kivetel, 7.1.1. Egyszerű adattípusok	Tudja használni az egyszerű adattípusokat: egész és valós szám, logikai érték, karakter. Ismerje az egyszerű adattípusokon végezhető műveleteket. Tudjon véletlen értékeket előállítani.

Témakörök	Követelmények
7.1.2. Összetett adattípusok	Tudja használni a szöveg és a sorozat elemi típusokból felépülő összetett adattípusokat. Ismerje az ezeken az adattípusokon végezhető műveleteket.
7.2. Algoritmisleíró eszközök	
7.2.1. Feladatmegoldás egy algoritmisleíró eszköz segítségével	Ismerje az algoritmusok mondatszerű leírását.
7.3. Elemi algoritmusok	
7.3.1. A programozás alapelvei	Feladatmegoldásához tudja használni az alapvető programszerkezeteket: szekvencia, elágazás, ciklus. Tudja használni a típusalgoritmusokat: összegzés, eldöntés, kiválasztás, keresés, megszámlálás, maximum-kiválasztás. Tudjon egyetlen típusalgoritmust igénylő problémát megoldani.
7.4. Rekurzió	
7.4.1. Rekurzív algoritmus	
8. A programozás eszközei	
8.1. Programozási nyelv	
8.1.1. Egy programozási nyelv ismerete	Ismerje egy programozási nyelven a változódeklaráció, a be- és kiviteli utasítások; alapvető programszerkezetek, azaz szekvencia, elágazás, ciklus megvalósítását. Legyen képes egy mondatszerű leírással készült algoritmust a használt programozási nyelvben kódolni. Legyen képes az adott problémát megoldó programot írni.
8.1.2. Adat be- és kivetel	Tudjon olyan parancssori alkalmazást készíteni, amely billentyűzetről képes adatokat olvasni, illetve monitoron megjeleníteni. Tudjon a felhasználóval kulturáltan kommunikáló adatbevitelt és adatkivitelt írni.
8.2. Programfejlesztés és környezet	
8.2.1. Kódolási, szerkesztési eszközök valamilyen programnyelvi fejlesztői környezetben	Ismerje egy, a választott programozási nyelvvel használható fejlesztőkörnyezet működését, használatát, eszközeit.
8.2.2. Tesztelés	Legyen képes a program különböző kimeneteinek tesztelésére alkalmas mintaadatokkal ellenőrizni a program helyes működését.

3.7.2.8 TESTNEVELÉS TANTÁRGY ÉRETTSÉGI KÖVETELMÉNYEI

ELMÉLETI ISMERETEK

TÉMAKÖR	Vizsgaszintek	
	Középszint	Emelt szint
1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek	Az ókori és az újkori olimpiai játékok kialakulása, története, kiemelkedő események a játékokon. Olimpiai zászló, szimbólum, jelszó, embléma, olimpiai láng. Magyarok az olimpiai versenyeken, magyar olimpiai bajnokok. Magyar sikersportágak.	Az ókori és az újkori olimpiai játékok kialakulása, története, kiemelkedő események a játékokon. Olimpiai zászló, szimbólum, jelszó, embléma, olimpiai láng. Magyarok az olimpiai versenyeken, magyar olimpiai bajnokok, magyar

		sikersportágak. Paralimpiai játékok. Téli olimpiai játékok és az ott elért magyar sikerek.
--	--	--

TÉMAKÖR	Vizsgaszintek	
	Középszint	Emelt szint
		A NOB és a MOB feladatai, szerepük az olimpiai eszme ápolásában.
2. A harmonikus testi fejlődés	A testi fejlődés és a mozgásos cselekvés rövid jellemzése általános és középiskolás korban (magasság, testsúly, mozgásfejlődés, terhelhetőség).	Legfontosabb testmérétek (magasság, testsúly, testarányok) alakulása a fejlődés során. A mozgásos cselekvések változása az életkor függvényében. A motoros képességek változása a különböző életkorokban. A serdülőkor testi és mozgásos cselekvés fejlődésének specialitásai.
3. A testmozgás, a sport szerepe az egészségtudatos magatartás kialakításában, és a személyiség fejlesztésében	Tájékozottság bizonyítása az egészséges életmód kialakításához szükséges alapvető ismeretekben. Az egészséges életmód összetevőinek értelmezése: rendszeres testedzés, megfelelő táplálkozás, aktív pihenés, testi higiénia, lelki egyensúly, a szabadidő hasznos eltöltése, egészségkárosító szokások (alkohol, dohányzás, drog) hatásai és megelőzésük. A testmozgás szerepe az érzelem- és feszültség szabályozásban, stresszkezelésben (mentális egészség).	A testnevelés és a sport személyiségfejlesztő hatása. Az egészséges életmód meghatározó tényezői. Szenvedélybetegségek és a dopping szerek használatának veszélyei. Az egyéni és a csapatsportok hatása a személyiségfejlődésre. Az élethosszig tartó sportolás lehetőségei.
4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben	A motoros képességek értelmezése, fejlesztési lehetőségei. A pulzus fogalma, fajtái, mérési lehetőségei, összefüggése az intenzitással. Az erőfejlesztés szabályai.	A motoros képességek, a fizikai és a szellemi teherbíró képesség jellemzése. Az edzettségi állapot mérésének lehetősége. Az egyes motoros képességek és a sportágak kapcsolata. Egyszerű képességfejlesztő módszerek.
5. Gimnasztikai ismeretek	A bemelegítés szerepe és kritériumai. Gyakorlatok javaslata a testtartás javítására és a különböző kondicionális és koordinációs képességek fejlesztésére. Nyújtó, lazító és erősítő hatású gyakorlatok.	A gimnasztikai gyakorlatok csoportosítása. A gimnasztikai gyakorlatok felhasználása a testedzésben. Gyakorlatjavaslatok a testtartás javítására és a különböző kondicionális és koordinációs képességek fejlesztésére. A gimnasztikai gyakorlatok sportági szerepe.
TÉMAKÖR	Vizsgaszintek	

	Középszint	Emelt szint
	Légzőgyakorlatok.	
6. Atlétika	„Az atlétika, mint a sportok királynője” tételmondat értelmezése. A tanult atlétikai futó, ugró és dobó versenyszámok ismerete és végrehajtásuk lényege. Balesetvédelmi előírások az atlétika oktatása során.	Az atlétikai mozgásformák csoportosítása. Az atlétika, mint előkészítő sportág bemutatása. Fizikai törvényszerűségek érvényesülése az atlétika versenyszámaiban. Az atlétika mozgásanyagának kapcsolata más sportágakkal. Képességfejlesztés az atlétika mozgásanyagával. A tanult atlétikai mozgásformák összehasonlítása. Magyar sportolók az atlétika élvonalában.
7. Torna	Torna az iskolai testnevelésben. A női és férfi tornaszerek és az azokon végrehajtható alapelemek ismertetése. A legfontosabb baleset-megelőző eljárások. Segítségadás gyakorlásnál.	A női és férfi torna versenyszámai. A különböző tornaszereken végrehajtható alapelemek és a legfontosabb baleset- megelőző eljárások. A tanult talaj- és szertornaelemek technikai végrehajtásának és a segítségnyújtás módjainak ismerete. A torna értékelési rendszere. Magyar tornászok a világ élvonalában, kiemelkedő nemzetközi eredmények.
8. Zenés-táncos mozgásformák	A zenés-táncos mozgásformák egyikének ismertetése: ritmikus gimnasztika, aerobik, néptánc.	A ritmikus gimnasztika és az aerobik bemutatása. Az esztétikum szerepének megítélése a zenés-táncos mozgásformákban. A versenygyakorlatok speciális mozgásformái.
9. Küzdősportok, önvédelem	Páros és csapat küzdőjátékok ismertetése. Egy, az olimpiai játékok programjában szereplő küzdősport bemutatása, alapvető szabályainak ismertetése. Küzdőjátékok. Önvédelmi alapismeretek.	A küzdősportok szerepe az iskolai testnevelésben. Előkészítő páros és csoportos küzdőjátékok. A grundbirkózás, a dzsúdó és a karate szabályai. Magyar küzdősportolók a világ élvonalában.
TÉMAKÖR	Vizsgaszintek	

	Középszint	Emelt szint
10. Úszás	Az úszás jelentősége az ember életében, szerepe az egészségtudatos, aktív életvitelben. Az úszásnemek alapjai. Két úszásnem részletes ismertetése. Az úszás higiénijának ismerete.	Az úszás jelentősége az ember életében. Az úszás és a vízi sportok higiénije. Az úszásnemek és jellemzőik. Az úszásnemek technikai végrehajtásának leírása. Az úszás alapvető versenyszabályai. A szabadvízi és az uszodai úszás különbségei. Fizikai törvényszerűségek érvényesülése az úszásban. A vízből mentés végrehajtása. Kiemelkedő magyar eredmények az úszósportban.
11. Testnevelési és sportjátékok	Öt, labdajátékot előkészítő testnevelési játék ismertetése. Két sportjáték alapvető szabályainak (pályaméretek, játékosok száma, időszabályok, eredményszámítás, a labdavezetésre, a támadásra és védekezésre vonatkozó szabályok) ismerete, valamint alapvető technikai, taktikai elemeinek bemutatása. Személyes és társas folyamatok a játéktevékenységben (asszertivitás, sikerorientáltság, kooperáció).	A négy iskolában tanult sportjáték bemutatása. A sportjátékokat előkészítő testnevelési játékok ismerete: labdaérintéssel, -vezetéssel, -átadással, célfelületre történő továbbítással és az összjátékkal kapcsolatosan. Két sportjáték összehasonlítása a legfontosabb jellemzők alapján (pályaméretek, játékoszám, pontszerzés, időtartam, csere, időkérés, technika, taktika stb.). A sportjátékokhoz szükséges képességrendszer. Magyarok a sportjátékokban, sikeres labdajátékok.
12. Alternatív környezetben űzhető sportok és mozgásformák	Egy-egy választott, alternatív környezetben, teremben, földön, vízben, levegőben űzhető sportág jellegzetességeinek és legfontosabb szabályainak bemutatása. Alapvető ismeretek a táborozásokról.	Egy-egy választott, alternatív környezetben, teremben, földön, vízben, levegőben űzhető sportág jellegzetességeinek és legfontosabb szabályainak ismertetése. Baleset-megelőzés. Felszerelések, és azok karbantartása. A választott sportágak népszerűsége, elterjedése a világban, hazai ismertség, eredmények. Kirándulás, túrázás és táborozási lehetőségek, alapvető táborozási ismeretek.

GYAKORLATI ISMERETEK

TÉMAKÖR	Vizsgaszintek	
	Középszint	Emelt szint

1. Gimnasztika	Lányok: kötélmászás állásból 5 méteres mászókötélen mászókulcsolással. A teljes feljutás ideje legfeljebb: 10 s. Fiúk: függeszkedés állásból 5 méteres mászókötélen, legfeljebb: 9,7 s. Az önállóan összeállított, 48 ütemű szabadgyakorlat bemutatása. A gyakorlat feleljen meg a bemelegítés általános követelményeinek.	Lányok: kötélmászás állásból 5 méteres mászókötélen mászókulcsolással. A teljes feljutás ideje legfeljebb: 9,7 s. Fiúk: függeszkedés ülésből 5 méteres mászókötélen, legfeljebb: 9,7 s. Az adott évre érvényes kötelező 64 ütemű szabadgyakorlat bemutatása.
2. Atlétika	Egy választott futó-, ugró- és dobószám bemutatása kötelező. – 60 m-es síkfutás; – 2000 m-es síkfutás; – távolugrás választott technikával; – magasugrás választott technikával; – súlylökés; – kislabdahajítás.	– 60 és 2000 m-es síkfutás; – egy választható dobószám (kislabdahajítás, súlylökés, gerelyhajítás, diszkoszvetés); – egy választható ugrószám (távol- vagy magasugrás) technikailag elfogadott, teljesítménnyel értékelt bemutatása.
2.1. Futások	Egyik futószám választása kötelező: <i>60 méteres síkfutás</i> térdelőrajttal. Lányok: legfeljebb 9,8 s. Fiúk: legfeljebb 8,8 s. <i>2000 méteres síkfutás</i> Lányok: legfeljebb 10:30 perc. Fiúk: legfeljebb 9:30 perc.	<i>60 méteres síkfutás</i> térdelőrajttal. Lányok: legfeljebb 9,5 s. Fiúk: legfeljebb 8,4 s. <i>2000 méteres síkfutás</i> Lányok: legfeljebb 9:50 perc. Fiúk: 9:00 perc.
2.2. Ugrások	A két ugrószámból egy választása kötelező. Az ugrás technikája egyénileg választható. Magasugrás Lányok: minimum magasság: 110 cm. Fiúk: minimum magasság: 125 cm. Távolugrás	A két ugrószámból egy választása kötelező. Magasugrás választott technikával Lányok: minimum magasság: 115 cm. Fiúk: minimum magasság: 140 cm. Távolugrás választott technikával Lányok: minimum távolság: 380 cm.
TÉMAKÖR	Vizsgaszintek	
	Középszint	Emelt szint
	Lányok: minimum távolság: 330 cm. Fiúk: minimum távolság: 410 cm.	Fiúk: minimum távolság: 480 cm.
2.3. Dobások	Egy dobószám szabadon választott technikával történő bemutatása.	Egy dobószám szabadon választott technikával történő bemutatása.

	<i>Kislabdahajítás</i> Lányok: minimum távolság: 20 m. Fiúk: minimum távolság: 30 m.	<i>Kislabdahajítás</i> Lányok: minimumtávolság: 30 m. Fiúk: minimumtávolság: 42 m.
	<i>Súlylökés</i> Lányok: 4 kg-os súlygolyóval; minimum távolság: 5,5 m. Fiúk: 6 kg-os súlygolyóval; minimum távolság: 7,5 m.	<i>Súlylökés</i> Lányok: 4 kg-os súlygolyóval; minimum távolság: 7 m. Fiúk: 6 kg-os súlygolyóval; minimum távolság: 9 m.
		<i>Diszkoszvetés</i> Lányok: 1 kg-os diszkosszal; minimum távolság: 20 m. Fiúk: 1,5 kg-os diszkosszal; minimum távolság: 28 m.
		<i>Gerelyhajítás</i> Lányok: 600 g-os gerellyel; minimum távolság: 20 m. Fiúk: 800 g-os gerellyel; minimum távolság: 32 m
3. Torna	A talajgyakorlat és a szekrényugrás bemutatása kötelező, és egy további tornaszer kötelezően választható. Lányoknál választható: felemáskorlát, gerenda, ritmikus gimnasztika, aerobik. Fiúknál választható: gyűrű, nyújtó, korlát, aerobik.	A talaj- és a szekrényugrás bemutatása kötelező, további egy tornaszer kötelezően választható. Lányoknál választható: felemáskorlát, gerenda, ritmikus gimnasztika, aerobik. Fiúknál választható: gyűrű, nyújtó, korlát, aerobik.
3.1. Talajtorna	Az öt kötelező és legalább két ajánlott elemből álló, összefüggő talajgyakorlat bemutatása. Kötelező elemek: gurulóátfordulás előre, gurulóátfordulás hátra, fejjállás, kézállás, mérlegállás. Ajánlott elemek: kézenátfordulás, tarkóbillenés, fejenátfordulás, cigánykerék, tarkóállás, tigrisbukfenc, gurulóátfordulás futólagos kézállásba stb.	Az adott évre kötelezően előírt gyakorlat bemutatása.
TÉMAKÖR	Vizsgaszintek	
	Középszint	Emelt szint

3.2. Szekrényugrás	Egy támaszugrás bemutatása. Lányok minimum 4 részes, keresztben felállított szekrényen. Fiúk 5 részes, hosszában felállított szekrényen.	Lányok: lebegőtámasszal végrehajtott guggoló átugrás bemutatása. Fiúk: lebegőtámasszal végrehajtott terpeszátugrás bemutatása.
3.3. Felemáskorlát	A négy kötelező és legalább két ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása. Kötelező elemek: ostorlendület, térdfellendülés, kelepfellendülés a felső karfára, alugrás. Ajánlott elemek: aplendület, kelepfelhúzóadás, malomforgás előre, kelepforgás hátra, pedzés, beterpesztés stb.	Az adott évre kötelezően előírt gyakorlat bemutatása.
3.4. Gerenda	A négy kötelező és legalább két ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása. Kötelező elemek: felugrás, járás, testfordulat, leugrás. Ajánlott elemek: szökdelések, térdelés és térdelőtámasz, fekvőtámasz, hasonfekvés, hanyattfekvés, lábtartáscserék, gurulóátfordulás stb.	Az adott évre kötelezően előírt gyakorlat bemutatása.
3.5. Ritmikus gimnasztika	Különböző elemekből álló szabadgyakorlat zenére történő bemutatása (a gyakorlat ideje: 35–45 s). Javasolt elemek: érintőjárás, hintalépés, keringőlépés, fordulatok, szökkenő hármaslépés, lebegő- és mérlegállás, lábemelések és lendítések, törzshullámok, ívelt és nyújtott kartartások stb. Egy választott kéziszerrel (labda, karika, kötél, szalag, buzogány) 3 elem bemutatása.	Önállóan összeállított kéziszergyakorlat bemutatása zenére, a kötelezően megjelölt test- és szertechnikai elemeknek megfelelően. A gyakorlat ideje: minimum 45 s. (A választható kéziszer: labda, karika, kötél, szalag, buzogány).
3.6. Gyűrű	A négy kötelező és legalább két ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása. – Kötelező elemek: aplendület, zsugorlefuggás, lefuggás, homorított leugrás.	Az adott évre kötelezően előírt gyakorlat bemutatása.
TÉMAKÖR	Vizsgaszintek	

	Középszint	Emelt szint
	Ajánlott elemek: futólagos támaszba kerülés, lebegőfüggés, hátsófüggés, ülőtartás, vállátfordulás előre, leterpesztés stb.	
3.7. Nyújtó	A három kötelező és egy ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása. - Kötelező elemek: aplendület, kelepforgás hátra, alugrás. - Ajánlott elemek: malomfellendülés, térdfellendülés, nyíluigrás.	Az adott évre kötelezően előírt gyakorlat bemutatása.
3.8. Korlát	A négy kötelező és legalább két ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása. - Kötelező elemek: aplendület támaszban vagy felkarfüggésben, felkarfüggés, pedzés, kanyarlati leugrás. - Ajánlott elemek: támlázás, billenések, emelések, saslendület, felkarállás stb.	Az adott évre kötelezően előírt gyakorlat bemutatása.
3.9. Aerobik	Különböző elemekből álló önállóan összeállított gyakorlat bemutatása zenére. A gyakorlat tartalmazzon dinamikus erő, statikus erő és egyensúly elemeket, illetve ugrásokat. A gyakorlat ideje 35-40 sec. A négy tartalmi elemből 1-1 gyakorlat bemutatása, amely a sportág szabályai szerint 0,1-0,3 nehézségi értékű.	Különböző elemekből álló önállóan összeállított gyakorlat bemutatása zenére. A gyakorlat tartalmazzon dinamikus erő, statikus erő és egyensúly elemeket, illetve ugrásokat. A gyakorlat ideje 45-50 sec. A négy tartalmi elemből (dinamikus erő, statikus erő és egyensúly elem, illetve ugrás) 1-1 gyakorlat bemutatása, amely a sportág szabályai szerint 0,4 vagy annál magasabb nehézségi értékű.
4. Küzdősportok, önvédelem	A dzsúdó vagy a birkózás vagy a karate alapelemeinek bemutatása: Dzsúdó alapelemek: - csúsztatott esés állásból, - esés állásból, - dzsúdógurulás;	Kötelező a dzsúdó adott évre szóló elemeinek bemutatása. Emellett kötelezően választható a karate vagy a birkózás adott évre kötelezően előírt alapelemeinek, illetve adott évre vonatkozó elemeinek bemutatása.
TÉMAKÖR	Vizsgaszintek	
	Középszint	Emelt szint

	Birkózás alapelemek: – dulakodás, – hídban forgás, – társ felemelése háttal felállásból. Karate alapelemek: – Testre irányuló egyenes ütés előre – Egyenes rúgás előre – Testre irányuló egyenes ütés véde és ellentámadás (ötlépéses küzdelem)	
5. Úszás	50 m megtétele egy választott úszásnemben, szabályos rajttal és fordulóval; 25 m teljesítése egy másik választott úszásnemben, szabályos rajttal.	50 m úszás választott úszásnemben; két másik úszásnemben 25 m teljesítése, szabályos rajttal és fordulókkal. Vízből mentési előgyakorlat (a medence falától 5 méterre, a medence aljára bedobott tárgy felhozása a víz alól). Az 50 m-es úszásnemben a pontszám az elért időeredmény alapján kerül kiszámításra.
6. Testnevelési- és sportjátékok	Két sportjáték választása kötelező.	A vizsgázó a négy labdajáték (labdarúgás, kézi-, kosár- és röplabdázás) közül a három, általa kiválasztott labdajáték gyakorlati anyagát mutatja be.
6.1. Kézilabdázás	1. Kapura lövés gyorsindítás után – a saját védővonalról indulva átadás a félpályánál álló társnak, a futás közben visszakapott labda vezetése után egykezes beugrásos kapura lövés. 2. Büntetődobás egyenletes eloszlásban, a kapu két alsó sarkába elhelyezett számolyra. 3. Tetszőleges lendületszerzés után távolba dobás kézilabdával.	Az adott évre kötelezően előírt három gyakorlat bemutatása.
6.2. Kosárlabdázás	1. Fektetett dobás – félpályáról indulva kétkezes mellső átadás a büntetővonal magasságában az	Az adott évre kötelezően előírt három gyakorlat bemutatása.
TÉMAKÖR	Vizsgaszintek	
	Középszint	Emelt szint

	oldalvonalnál álló társnak, indulócsel után befutás a kosár felé, a visszacapott labdával leütés nélkül fektetett dobás. Jobbkezes végrehajtás. 2. Fektetett dobás – félpályáról indulva kétkezes mellső átadás a büntetővonal magasságában az oldalvonalnál álló társnak, indulócsel után befutás a kosár felé, a visszacapott labdával leütés nélkül fektetett dobás. Balkezes végrehajtás. 3. Büntetődobás – választott technikával.	
6.3. Labdarúgás	1. Labdaemelgetés (dekázás) - a földről felvett vagy feldobott labdát váltott lábbal történő érintéssel kell levegőben tartani a labdát. 2. Szlalom labdavezetés - 10 m hosszan, öt darab egyenlő távolságra letett tömöttlabda (bója) között szlalom labdavezetés oda-vissza, kapura lövés 10 méterről. 3. Összetett gyakorlat: félpályáról indulva labdavezetés, rárúgás a kaputól 8-10 méterre oldalt elhelyezett, ledöntött ugrószekrénytetőre vagy padra, a visszapattanó labda közvetlen kapura rúgása.	Az adott évre kötelezően előírt három gyakorlat bemutatása.
6.4. Röplabdázás	1. Kosárérintéssel a labda fej fölé játszása egy 2 m sugarú körben. (A labdát legalább 1,5 m-re a fej fölé kell játszani.) 2. Alkarérintéssel a labda fej fölé játszása egy 2 m sugarú körben. (A labdát legalább 1 m-re a fej fölé kell játszani.) 3. Nyitások választott technikával a támadóvonal mögé.	Az adott évre kötelezően előírt három gyakorlat bemutatása.

3.7.2.9. Fizika tantárgy érettségi témakörei

1. Mozgás és egyensúly

Témakör	Középszint
1.1 Egyszerű mozgások	
egyenesvonalú egyenletes mozgás	Ismerje fel egyszerű, gyakorlati példákban a hely és a mozgás viszonylagosságát.
	Tudja alkalmazni a pálya, út, elmozdulás fogalmakat.
	Legyen jártas konkrét mozgások út-idő, sebesség-idő grafikonjának készítésében és elemzésében.

egyenesvonalú egyenletesen változó mozgás	Ismerje és alkalmazza az elmozdulás, a sebesség, átlagsebesség, pillanatnyi sebesség és a gyorsulás fogalmakat egyenes vonalú mozgások leírására. Tudja értelmezni és azonosítani ezeket a fogalmakat a mindennapi életből vett példákon.
	Tudjon egyszerű számításokat végezni az egyenesvonalú egyenletes és egyenletesen változó mozgások jellemzésére, valamint az erő és mozgás kapcsolatának leírására.
	Tudjon egyszerű számításokat végezni a szabadesés és függőleges hajítás témájában.

1.2. Összetett mozgások

	Értelmezze egyszerű példák segítségével az összetett mozgást.
--	---

1.3 Ismétlődő mozgások

egyenletes körmozgás	Ismerje fel és jellemezze a periodikus mozgásokat. Tudjon periódusidőt mérni. Ismerje fel a centripetális gyorsulást okozó eredőerőt konkrét mindennapi jelenségekben. Tudjon egyenletes körmozgásra vonatkozó számításos feladatokat megoldani.
rezgőmozgás	Ismerje fel a rezgőmozgásokat a környezetében, s ezekről tudjon kvalitatív leírást adni. Newton törvényeinek felhasználásával kvalitatívan tudja értelmezni a harmonikus rezgőmozgást végző test kitérésének, sebességének, gyorsulásának kapcsolatát a rezgés szélső helyzeteiben és egyensúlyi helyzetében. Ismerje a csillapítatlan és csillapodó rezgőmozgást gyakorlati példákon keresztül.
rugóban ébredő erő	Ismerje a rugóállandó és rugóerő fogalmát és tudjon ideális rugóra vonatkozó egyszerű feladatokat megoldani.
ingamozgás, periódusidő, matematikai inga jellemzése, lengésideje	Tudjon méréseket végezni matematikai ingával. Tudjon a mérési eredmények alapján megalkotott lengésidőre vonatkozó összefüggés felhasználásával egyszerű számításokat végezni.
rezgő rendszer energiája	Legyen kvalitatív ismerete a rugalmas deformáció energiájáról.

Témakör

Középszint

1.4 Dinamika, a közlekedés és sportolás fizikája

Newton I. törvénye, tehetetlenség, tömeg, Newton II. törvénye, Newton III. törvénye,	Ismerje fel és jellemezze a mechanikai kölcsönhatásokat. Értse a legfontosabb közlekedési eszközök működésének mechanikai elveit a témában előírt fizikai ismeretek mélységében. Ismerje a mozgásállapot-változások létrejöttének feltételeit, tudjon hétköznapi példákat említeni különböző típusaikra. Ismerje fel, ábrázolja és jellemezze az egy kölcsönhatásban fellépő erőket. Értelmezze a tömeg fogalmát Newton II. törvénye segítségével. Legyen jártas az erővektorok ábrázolásában, összegzésében. Legyen jártas az egy testre ható erők és az egy kölcsönhatásban fellépő erők felismerésében, ábrázolásában.
speciális erők	Mindennapi példákban tudja megkülönböztetni a csúszási és tapadási súrlódást. Ismerje a közegellenállás jelenségét, és tudja, hogy mitől függ a közegellenállási erő. Ismerje és tudja alkalmazni jelenségek leírásánál és egyszerűbb feladatok megoldásánál a szabaderő, kényszererő, nehézségi erő, súly, súrlódási erők, közegellenállás fogalmát.
lendület, lendületváltozás, lendületmegmaradás, zárt rendszer, ütközések vizsgálata	Ismerje a lendület fogalmát. Konkrét, mindennapi példákban (rugalmatlan ütközések, közlekedésbiztonság) ismerje fel a lendületmegmaradás törvényének érvényesülését, egy egyenesbe eső változások esetén tudjon egyszerű feladatokat megoldani.
1.5 Gépek	
kiterjedt, merev test, forgatónyomaték, erőkar	Ismerje az erő forgatóhatását, a forgatónyomaték fogalmát.
tömegpont és merev test egyensúlyának feltétele, egyensúlyi helyzetek, egyszerű gépek	Tudja értelmezni néhány egyszerűbb, konkrét esetben (mérleg, libikóka) a forgatónyomatékok meghatározásának segítségével a testek egyensúlyi állapotának feltételeit. Ismerje és azonosítsa az egyensúlyi helyzeteket: biztos, bizonytalan, közömbös. Ismerje az egyszerű gépek elvének megjelenését a hétköznapiakban, az izommozgásban, mindennapi eszközeinkben. Ismerje a súlypont (tömegközéppont) fogalmát, tudja azonosítani szabályos homogén testek esetén.

2. Energia, munka, hő

Témakör	Középszint
2.1 Munka, energia	
munkavégzés, munka, energia, a munka és energia viszonya (munkatétel), mechanikai energia-megmaradásának elve	Tudja kiszámolni a munkát és a teljesítményt állandó nagyságú és irányú erőhatás esetén. Tudjon munkát számolni F-s diagram alapján. Tudja megkülönböztetni a különféle mechanikai energiafajtákat, tudjon azokkal folyamatokat leírni, jellemezni energetikai szempontból. Tudja alkalmazni a munkatételt és a mechanikaienergia- megmaradás törvényét egyszerű feladatokban.

teljesítmény, hatások	Ismerje és alkalmazza egyszerű feladatokban a teljesítmény és a hatások fogalmát.
megújuló és nem megújuló energiaforrások, energiaátalakulások erőművekben, környezetben, háztartásban, emberi szervezetben, az energia szállítása, élelmiszerek energiatartalma	Ismerje a megújuló és a nem megújuló energiaforrások használatának és az energia szállításának legfontosabb gyakorlati kérdéseit. Legyen képes értelmezni az energiaátalakulásokat, erőművekben, környezetben, háztartásban, emberi szervezetben. Legyen tisztában az élelmiszerek energiatartalmával kapcsolatos kérdésekkel.

2.2 A melegítés és hűtés következményei

termikus kölcsönhatások, hőtágulás, hőmérséklet	Legyen tájékozott arról, milyen módszerekkel történik a hőmérséklet mérése. Ismerjen különböző hőmérőfajtákat. Ismerje a Celsius- és Kelvin-skálákat, és feladatokban tudja használni. Ismerje a hőtágulás jelentőségét, szerepét a természeti és technikai folyamatokban, tudja azokat konkrét példákkal alátámasztani. Ismerje a hőmérséklet-változás hatására végbemenő méretváltozásokat, tudja azokat konkrét példákkal alátámasztani.
---	---

Témakör	Középszint
gázok: egyensúlyi állapot hőmérséklet, nyomás, térfogat, belső energia anyagmennyiség (tömeg, részecskeszám), mól ideális gáz, <i>Avogadro törvénye</i> , termikus kölcsönhatás, ideális gáz állapotváltozások és azok megváltozása, állapotegyenletek egyesített gáztörvény, izobár, izochor és izoterm állapotváltozás	Ismerje a levegő mint ideális gáz viselkedésének legfontosabb jellemzőit. Ismerje a termikus kölcsönhatás fogalmát. Ismerje az egyesített gáztörvényt és annak következményeit, egy további állapotjelző változatlanlansága mellett (Gay-Lussac I. és II. törvénye, Boyle-Mariotte törvénye). Tudja értelmezni az izobár, izochor és izoterm folyamatot p - V diagrammon. Tudjon egyszerű számításokat végezni az állapotváltozások megváltozásával kapcsolatban. Tudjon ezekre vonatkozó egyszerű kísérleteket bemutatni.
hőmozgás	Ismerje és értelmezze a hőmozgást.
hőmennyiség, munkavégzés, belső energia, a termodinamika I. főtétele, <i>adiabatikus állapotváltozás</i> ,	Ismerje a hőtan első főtételét, és tudja alkalmazni néhány egyszerűbb gyakorlati hétköznapi példán (pl. palackba zárt levegő, illetve állandó nyomású levegő melegítése). Tudja értelmezni az anyag viselkedését hőkölés során egyszerű, konkrét esetekben.
Témakör	Középszint

melegítés, hűtés, halmazállapot-változás	Tudja, mit jelent a fajhő, éghő, és a fűtőérték, tudja alkalmazni jelenségek magyarázatánál. Ismerje a halmazállapot-változások típusait (párolgás, forrás, lecsapódás, olvadás, fagyás, szublimáció), körülményeit. Legyen tisztában a halmazállapot-változások energetikai viszonyaival, anyagszerkezeti magyarázatával, tudja, mit jelent az olvadáshő, forráshő, párolgáshő. Tudjon egyszerű számításokat végezni a halmazállapot- változásokat kísérő hőközlés meghatározására. Ismerje az abszolút és relatív páratartalom fogalmát.
a termodinamika II. főtétele, időbeli egyirányúság a természetben, rendezettség, rendezetlenség, hőerőgépek hatásfoka	Legyen tisztában a megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbséggel.

3. Víz, levegő, környezet

Témakör	Középszint
3.1 Víz, levegő	
légnyomás, időjárás, a légnyomás és időjárás kapcsolata	Ismerje a légnyomás változó jellegét, a légnyomás és az időjárás kapcsolatát. Ismerjen néhány, a levegő nyomásával kapcsolatos, gyakorlati szempontból is fontos jelenséget.
a víz különleges tulajdonságai	Ismerje a víz rendhagyó hőtágulását, a jég sűrűségét, ezek hatását a természetben, illetve mesterséges környezetben.
Pascal törvénye, hidrosztatikai nyomás, felhajtóerő, áramlás hatására bekövetkező nyomáscsökkenés	Értse és tudja alkalmazni a Pascal-törvényt, a kontinuitási törvényt. Tudja alkalmazni hidrosztatikai ismereteit hétköznapi jelenségek értelmezésére. Tudja értelmezni a felemelkedés, elmerülés, lebegés, úszás jelenségét konkrét helyzetekben. Legyen képes egyszerű kísérletek elvégzésére a témakörben. Értse a Bernoulli-törvényt. Tudja értelmezni a repülőgép szárnyára ható felhajtóerő létrejöttét. Tudjon példát mondani az áramlási törvények alkalmazására a gyakorlati életből. Ismerje a közegellenállás jelenségét, és tudja, hogy mitől függ a közegellenállási erő.
felületi feszültség	Ismerje a kapilláris jelenséget
3.2 Környezet	
a hőterjedés módjai	Ismerje gyakorlati példákon keresztül a hővezetés, hőáramlás és hősugárzás jelenségét, a hőszigetelés

Témakör	Középszint
	lehetőségeit, ezek anyagszerkezeti magyarázatát. Lássa át a korszerű lakások és házak hőszabályozásának fizikai kérdéseit (fűtés, hőszigetelés).
éghajlat, ózonpajzs, üvegházhatás, klímaváltozás	Ismerje az időjárás elemeit, csapadékformákat, csapadékok kialakulását, az időjárás befolyásoló tényezőket. Ismerje az ózonpajzs szerepét a Földet érő ultraibolya sugárzással kapcsolatban. Értse az üvegházhatás mechanizmusát. Ismerje a környezet szennyezésének leggyakoribb forrásait, fizikai vonatkozásait. Legyen tisztában az éghajlatváltozás kérdésével.

4. Elektromosság

Témakör	Középszint
4.1 Szikrák, villámok	
elektrosztatikai alapjelenségek , atom, elektron, a <i>töltésmegmaradás törvénye</i>	Ismerje, és tudjon példákat mondani az elektrosztatikus alapjelenségekre (dörzselektromosság, töltött testek közötti kölcsönhatás, földelés), ismerje ezek gyakorlati alkalmazásait. Értse a kétféle elektromos töltés létét, vezetők és szigetelők közötti különbséget Tudja, hogy az elektromos állapot kialakulása a semleges testek töltéeloszlásának megváltozásával van kapcsolatban.
Coulomb-törvény	Értse Coulomb törvényét, egyszerű esetekben alkalmazza elektromos töltéssel rendelkező testek közötti erő meghatározására.
az elektromos mező jellemzése, erővonalak, télerősség, homogén mező, <i>szuperpozíció elve,</i>	Tudja, hogy az elektromos kölcsönhatást az elektromos mező közvetíti. Ismerje a pontszerű elektromos töltés által létrehozott elektromos mező, valamint a homogén elektromos mező

Témakör	Középszint
<i>potenciál, feszültség, ekvipotenciális felület, földpotenciál, konzervatív mező kondenzátorok, kapacitás</i>	szerkezetét és tudja jellemezni az erővonalak segítségével. Kvalitatív módon ismerje a vezető töltéseinek elhelyezkedését, átrendeződését elektromos térben, a télerősség viszonyokat, a megosztás jelenségét, a csúcshatást, legyen tisztában ezek következményeivel a mindennapi életben. Ismerje a villámok kialakulásának okát, veszélyeit.
4.2 Elektromosság a környezetünkben	

elektromos áram, áramerősség, feszültség, feszültségforrás, áramforrás, Ohm törvénye, az egyenáram hatásai, biológiai, hő, mágneses és vegyi hatás	Tudja, hogy az áram a töltött részecskék rendezett mozgása. Gyakorlati szinten ismerje az egyenáramok jellemzőit, a feszültség, áramerősség fogalmát. Ismerje az egyszerű áramkör és egyszerűbb hálózatok alkotórészeit, felépítését. Tudjon értelmezni egyszerűbb kapcsolási rajzokat. Tudja megkülönböztetni a vezetőkre vonatkozó ellenállás és a fajlagos ellenállás fogalmakat. Ismerje az áramerősség- és feszültségmérő eszközök használatát.
Témakör	Középszint
	Értse az Ohm-törvényt vezető szakaszra és ennek következményeit, tudja alkalmazni egyszerű feladatok megoldására, kísérlet, illetve ábrák elemzésére. Ismerje a soros és a párhuzamos kapcsolásra vonatkozó összefüggéseket, és alkalmazza ezeket egyszerűbb kapcsolások esetén. Gyakorlati példákon keresztül ismerje a fémek ellenállásának hőmérsékletfüggését. Ismerje az elektromos áram hatásait és alkalmazásukat az elektromos eszközökben. Ismerje az áram élettani hatásait, a baleset-megelőzési és érintésvédelmi szabályokat.
az egyenáram munkája és teljesítménye	Alkalmazza egyszerű feladatok megoldására az elektromos eszközök teljesítményével és energiafogyasztásával kapcsolatos ismereteit.
galvánelemek, akkumulátor	Ismerje a mindennapi életben használt legfontosabb elektromos energiaforrásokat, a gépkocsi-, mobiltelefon- akkumulátorok legfontosabb jellemzőit, környezetre gyakorolt hatásukat.
váltakozó áram, lakások áramellátása, elektromos eszközeink	Rendelkezzen szemléletes képpel a váltakozó áramról. Ismerje a váltakozó áram és különösen a hálózati áram legfontosabb jellemzőit. a váltakozó áram tulajdonságait, hatásait, és tudja összehasonlítani az egyenáraméval. Ismerje az elektromos hálózatok kialakítását a lakásokban, épületekben. Értse a biztosíték, földvezeték szerepét, a rövidzár fogalmát. Legyen tisztában az aktuálisan használt világító eszközeink működési elvével, energiafelhasználásának sajátosságaival, a korábban alkalmazott megoldásokhoz képesti előnyeivel. Ismerje a háztartásban használt fontosabb elektromos eszközöket, az elektromosság szerepét azok működésében.

Témakör	Középszint
4.3 Generátorok és motorok	
mágneses alapjelenségek, a mágneses mező jellemzése, mágneses erőhatások	Ismerje a mágnesesség alapjait, a mágneses dipólus, mágnesezhetőség, mágneses megosztás jelenségét, a mágneses monopólus hiányát. Ismerje a Föld mágneses mezőjét és az iránytű használatát. Ismerje a mágneses mező jellemzésére használt fogalmakat – indukcióvektor, indukcióvonalak, – és definíciójukat, tudja kvalitatív módon jellemezni a különböző mágneses mezőket.
az áram mágneses mezője	Ismerje az egyenes tekercs, az áramhurok mágneses terének jellegét. Ismerjen néhány gyakorlati példát a mágneses mező és az áramjárta vezető, vagy mozgó ponttöltés kölcsönhatásra (pl. sarki fény, ciklotron stb.)

Témakör	Középszint
az indukció alapjelensége, mozgási indukció, nyugalmi indukció	Ismerje a nyugalmi és mozgási indukció alapjelenségét, és tudja, hogy a mágneses mező mindennemű megváltozása elektromos mezőt hoz létre.
Faraday-féle indukciós törvény, Lenz törvénye, kölcsönös indukció, önindukció, tekercs mágneses energiája generátor, motor, dinamó transzformátor	Ismerje Faraday indukciós törvényét és a Lenz-törvényt és tudjon hozzá kapcsolódó egyszerű kísérleteket és jelenségeket említeni. Ismerje a váltakozó áram előállításának módját. Ismerje a generátor, a motor és a dinamó működési elvét. Ismerje a transzformátor felépítését, működési elvét és szerepét az energiaszállításban. Tudjon egyszerű feladatokat megoldani a transzformátorral kapcsolatban.

5. Hullámok, kommunikáció, fény

Témakör	Középszint
5.1 A hullámok szerepe a kommunikációban	
mechanikai hullámok	Ismerje a mechanikai hullám fogalmát, fajtáit, tudjon példákat mondani a mindennapi életből. Értse, hogyan alakulnak ki és terjednek a mechanikai hullámok (longitudinális, transzverzális hullám). Ismerje a hullámmozgást leíró fizikai mennyiségeket és a köztük levő kapcsolatokat.
visszaverődés, törés, interferencia, elhajlás	Ismerje az interferencia jelenségét, létrejöttének feltételeit. Ismerje a visszaverődés, törés, elhajlás, polarizáció jelenségét és a kapcsolódó fogalmakat - beesési, visszaverődési, törési szög, törési törvény,

	törésmutató fogalmát és tudja alkalmazni ezeket jelenségek kvalitatív magyarázatánál.
hangforrás, hanghullámok hangerősség, hangmagasság, hangszín	Ismerje az emberi hangérzékelés fizikai alapjait, a hang, mint hullám jellemzőit, keltésének eljárásait.
állóhullám, duzzadóhely, csomópont, húrok, sípok	Ismerje az állóhullám kialakulásának feltételeit. Ismerje a húros hangszerek és a sípok működésének elvét.
ultrahang, infrahang, zajszennyezés	Ismerje az ultra- és infrahang jellemzőit, néhány gyakorlati alkalmazást, a zajártalom mibenlétét.
az elektromágneses hullám fogalma, terjedési sebessége vákuumban, az elektromágneses hullámok spektruma	Ismerje az elektromágneses spektrumot, tudja az elektromágneses hullámok terjedési tulajdonságait, képes kvalitatív módon leírni. Ismerje a különböző elektromágneses hullámok alkalmazását és biológiai hatásait. Ismerje az elektromágneses hullámok szerepét az információ- (hang-, kép-) átvitelben. Ismerje a mobiltelefon felépítését, (SIM kártya, akkumulátor stb.), az egyes alkatrészek funkcióját.

Témakör	Középszint
5.2 Képek és látás	
a fény terjedési tulajdonságai	Tudja, hogy a fény elektromágneses hullám, ismerje ennek következményeit. Ismerje a fény terjedési tulajdonságait, tudja tapasztalati és kísérleti bizonyítékokkal alátámasztani.
a fényvisszaverődés és a fénytörés törvényei (Snellius-Descartes törvény), teljes visszaverődés, határszög (száloptika), diszperzió, színek, homogén és összetett színek	Ismerje fel a fény visszaverődésével és törésével kapcsolatos természeti jelenségeket és ezek megjelenését technikai eszközökben. Legyen tisztában a törésmutató, a diszperzió, a határszög fogalmával a teljes visszaverődés jelenségével és száloptikai használatával. Ismerje, hogy a prizma a fehér fényt a szivárvány színeire bontja. Ismeri a színek és a fény frekvenciája közötti kapcsolatot. Legyen ismerete a homogén és összetett színekről. Tudja, hogyan jönnek létre a természet színei, és hogyan észleljük azokat.
fényinterferencia, koherencia, fénypolarizáció, polárszűrő, fényelhajlás réseken, rácson, lézerefény, holográfia	Ismerje az interferenciát, és a polarizációt a fény esetében, és ismerje fel ezeket egyszerű jelenségekben. Értse a fény transzverzális hullám jellegét. Ismerje a lézerefény tulajdonságait. Ismerje a holográfia jelenségét, a lézerefény szerepét a lézerhologramok

	létrehozásában.
Témakör	Középszint
a geometriai fénytani leképezés, az optikai kép fogalma (valódi, látszólagos), síktükör, lapos gömbtükör (homorú, domború), vékony lencsék (gyűjtő, szóró), fókusz távolság, dioptria	Ismerje a tükrök, lencsék, optikai eszközök gyakorlati alkalmazását, az egyszerűbb eszközök működési elvét. Ismerje a képalkotás fogalmát sík- és gömbtükör, valamint lencsék esetén. Tudjon képszerkesztést végezni tükrökre, lencsékre a nevezetes sugármenetek segítségével.
leképezési törvény, nagyítás, egyszerű nagyító, fényképezőgép, vetítő, mikroszkóp, távcső	
a szem és a látás, rövidlátás, távollátás, szemüveg	Ismerje az emberi szemet mint képalkotó eszközt, a látás mechanizmusát, a gyakori látáshibák (rövid- és távollátás) okát, a szemüveg és a kontaktlencse jellemzőit.

6. Atomfizika, magfizika

Témakör	Középszint
6.1 Az atomok és a fény	
foton (energiakvantum)	Ismerje Planck alapvetően új gondolatát az energia kvantáltságáról. Ismerje a Planck-formulát.
kilépési munka	Tudja megfogalmazni az einsteini felismerést a fénysugárzás energiájának kvantumosságáról. Tudja értelmezni a fényelektromos jelenséget. Ismerje a digitális fényképezőgép és a fotocella működésének elvét.

Témakör	Középszint
az atom szerkezete, atommag, elektron, elemi töltés, ion relatív atomtömeg, legfontosabb atommodellek	Ismerje az atomról alkotott elképzelések változásait, azok magyarázatát.

Rutherford szórási kísérlete, atommag	Ismerje az atommag felfedezésére vezető kísérletet
vonalas színekép	Ismerje a kibocsájtási- és elnyelési színekép keletkezését. Lásd át, hogyan használják a vonalas színeképet az anyagvizsgálat során.
alapállapot, gerjesztett állapot	Ismerje a Bohr-féle atommodellt, az alap- és a gerjesztett állapot, valamint az ionizációs energia fogalmát.
a fény részecsketermészete, az elektron hullámtermészete, de Broglie-hullámhossz, Heisenberg-féle határozatlansági reláció	Ismerje az elektron hullámtermészetét. Tudja megfogalmazni a fény-, illetve az anyag „kettős természetét”.
elektronmikroszkóp, felbontás	Tudja megmagyarázni az elektronmikroszkóp működését az elektron hullámtermészetének segítségével.

Témakör	Középszint
<i>kvantummechanikai atommodell</i>	
6.2 Az atommag szerkezete	
atommag, nukleon, proton, neutron, tömegszám, rendszám, izotóp, nukleáris kölcsönhatás	Ismerje az atommag felépítését, a nukleonok fajtáit, az izotóp fogalmát, a nukleáris kölcsönhatás jellemzőit. Tudjon példát mondani a természetben található stabil és instabil izotópokra. Ismerje a rendszám és a tömegszám fogalmának meghatározását, tudja a közöttük fennálló összefüggéseket.
tömeghiány (tömegdefektus)	Ismerje a magerő fogalmát. Ismerje a tömeghiány jelenségét. Értse, hogy a maghasadás és magfúzió miért alkalmas energiatermelésre, ismerje a gyakorlati megvalósulásuk lehetőségeit, az atomerőművek működésének alapelvét, a csillagok energiatermelésének lényegét.
radioaktivitás, alfa-, béta-, és gamma-sugárzás	Ismerje a radioaktív sugárzások típusait, az alfa-, béta- és gamma-sugárzások leírását és tulajdonságait.
felezési idő, bomlási törvény, aktivitás	Tudja értelmezni a bomlás során átalakuló atommagok rendszám- és tömegszám-változását. Ismerje a felezési idő, aktivitás fogalmát, végezzen egyszerű számításokat velük. Ismerje ezek biológiai és környezetvédelmi következményeit.
Témakör	Középszint
bomlási sor	Ismerje a bomlási sor fogalmát.

sugárvédelem	Ismerje a sugárvédelem lehetőségeit.
maghasadás, szabályozott láncreakció, szabályozatlan láncreakció, atombomba magfúzió, nukleáris energiatermelés	Tudja elmagyarázni a szabályozott láncreakció folyamatát, megvalósítását az atomreaktorban. Ismerje a szabályozatlan láncreakció folyamatát, az atombomba működési elvét. Értse, hogy a maghasadás és magfúzió miért alkalmas energiatermelésre, ismerje a gyakorlati megvalósulásuk lehetőségeit, az atomerőművek működésének alapelvét, a csillagok energiatermelésének lényegét. Értse az atomreaktorok működésének lényegét, a radioaktív hulladékok elhelyezésének problémáit.
Témakör	Középszint
sugárterhelés, háttérsugárzás	Ismerje a sugárterhelés fogalmát. Ismerje a radioaktív sugárzás környezeti és biológiai hatásait. Tudja megfogalmazni a háttérsugárzás eredetét.
nukleáris medicina, radioaktív izotópok alkalmazása	Ismerje a radioaktív izotópok néhány orvosi alkalmazását (nyomjelzés, sugárterápia).

7. A Világegyetem megismerése

Témakör	Középszint
7.1 A gravitációs mező	
a gravitációs mező, az általános tömegvonzás törvénye	Ismerje az általános tömegvonzás törvényét, a gravitációs kölcsönhatásban a tömegek szerepét, az erő távolságfüggését, tudja értelmezni ennek általános érvényét. Feladatokban tudja alkalmazni a homogén gravitációs mezőre vonatkozó összefüggéseket.
a bolygómozgás Kepler törvényei	Értelmezze a Kepler-törvényeket a bolygómozgásokra és a Föld körül keringő műholdak mozgására.
súly és súlytalanság	Értelmezze a súly és súlytalanság fogalmát.
Témakör	Középszint
kozmosz sebességek	Tudja értelmezni a kozmosz sebességeket.
7.2 Csillagászat	
fényév	Ismerje a fényév távolságegységet.

Úrkutatás, vizsgálati módszerek	Ismerje az úrkutatás történetének főbb fejezeteit, jövőbeli lehetőségeit, tervezett irányait. Legyen tisztában az úrkutatás ipari-technikai civilizációra gyakorolt hatásával, valamint az úrkutatás tágabb értelemben vett céljaival.
Naprendszer	Tudja a Naprendszer méretét, ismerje a bolygókat, a főtípusok jellegzetességeit, mozgásukat. Tudja elhelyezni lakóhelyét a Földön, a Föld helyét a Naprendszerben, legyen tisztában azzal, hogy a Naprendszer a galaxisunkban található, és a galaxisunk az Univerzumunk egyik galaxisa.
Nap	Ismerje a Nap Földtől vett távolságát, a Földre gyakorolt legfontosabb hatásait.
Hold	Tudja jellemezni a Hold felszínét, anyagát, méretét, mozgását. Ismerje a holdfázisokat, a nap- és holdfogyatkozásokat.
üstökösök, meteoritok	Ismerje az üstökösök összetételét, mozgásának jellegzetességeit.
csillagok	Ismerje a csillag fogalmát, tudjon megnevezni néhány csillagot. Jellemezze a csillagok Naphoz viszonyított méretét, tömegét.
Tejútrendszer, galaxisok, galaxishalmazok	Ismerje a Tejútrendszer szerkezetét, méretét, tudja, hogy a Tejútrendszer is egy galaxis. Legyen tájékozott a galaxisok hozzávetőleges számát és a Földtől vett távolságát illetően, legyen ismerete az Univerzum méreteiről, koráról.
Témakör	Középszint
Ősrobbanás elmélete, táguló Univerzum, fekete lyuk	Ismerje az Ősrobbanás-elmélet lényegét, az ebből adódó következtetéseket a Világegyetem korára és kiinduló állapotára vonatkozóan. Ismerje a természetre jellemző fizikai mennyiségek nagyságrendjeit (atommag, élőlények, Föld, Naprendszer, Univerzum).

8. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

Témakör	Középszint
8.1 A fizikatörténet jelentősebb személyei	

Arkhimédész, Kopernikusz, Kepler, Galilei, Newton, Watt, Ampere, Faraday, Maxwell, Hertz, Jedlik Ányos, Eötvös Loránd, Rutherford, M. Curie és P. Curie, Planck, Bohr, Einstein, Kármán Tódor, Szilárd Leó, Teller Ede, Wigner Jenő, Gábor Dénes.	Tudja, hogy a felsorolt tudósok mikor (évszázad pontossággal) és hol éltek, tudja, melyek voltak legfontosabb, a tanultakhoz köthető eredményeik.
érdekesebb személyek fizikatörténeti projektekhez, pl.: Leonardo, Hooke, Huygens, Ohm, Young, Joule, Faraday, J.J. Thomson, Millikan, Feynman, Hawking, Marx György stb.	Adatbázisok segítségével, megadott információk felhasználásával tudja a felsorolt személyek tudományos tevékenységét a tanultakhoz kötni.
8.2. Felfedezések, találmányok, elméletek	
geo- és heliocentrikus	Ismerje a geo- és heliocentrikus világképet. Tudja, milyen
Témakör	Középszint
világkép, „égi és földi mechanika egyesítése”, távcső, mikroszkóp, vetítő, a fény természetének problémái, gőzgép és alkalmazásai, dinamó, generátor, elektromotor, az elektromágnesség egységes elmélete, belső égésű motorok, az elektron felfedezésének története, radioaktivitás, az atomenergia alkalmazása, röntgensugárzás és más elektromágneses hullámok, <i>speciális relativitáselmélet</i> , kvantummechanika, az űrkutatás történetének legfontosabb eredményei, félvezetők.	szerepe volt a kísérlet és a mérés, mint megismerési módszer megjelenésének az újkori fizika kialakulásában. Ismerje a newtoni fizika tudománytörténeti hatását. Ismerje az optikai eszközök hatását az egyéb tudományok fejlődésében. Ismerjen néhány új energiatermelő, -átalakító technikát, és azok hatását az adott kor gazdasági és társadalmi folyamataira (gőzgépek, az elektromos energia és szállíthatósága, atomenergia, alternatív energiahordozók). Ismerje a nukleáris fegyverek jelenlétének hatását világunkban. Ismerje a modern híradástechnikai, távközlési, számítástechnikai eszközöknek a mindennapi életre is gyakorolt hatását.
8.3. A jelen kihívásai	

anyagtudományi kutatások, hálózatkutatás, részecskefizika, kvantumoptika és kvantuminformatika, lézer, gravitációs hullámok, sötét anyag, sötét energia, környezetfizika, mesterséges intelligencia	Legyen tisztában a természettudományok, ezen belül a fizika előtt álló legnagyobb kihívásokkal. Tudjon feldolgozni ezeken a területeken olyan forrásokat, melyek komplexitása és tartalma összhangban van a tanultakkal.
---	---

3.7.3. Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

Az iskolában emelt szinten vizsgázó tanulók száma alacsony, így a kötelező vizsgatárgyakból a kötelező tanórai keretek között – egyéni differenciálással – biztosítjuk az emelt szintű felkészítést. A fejlesztési feladatokat és követelményeket az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet szabályozza.

Előrehozott érettségi

A jogszabály lehetőséget ad, hogy a tanuló a szakmai vizsgát megelőző első illetve második tanévben bizonyos tantárgyakból - mennyiségi korlátozás nélküli - előrehozott érettségi vizsgát tegyen. A tantárgy lehet idegen nyelv, vagy olyan tantárgy, amelynek tanulását a tanuló már korábban befejezte.

A 12. évfolyam végén lehetősége van előrehozott vizsgát tenni közismereti tárgyakból is. Amennyiben a tanuló idegen nyelvből tesz előrehozott vizsgát, a be nem fejezett évfolyamok követelményeiből osztályozó vizsgát köteles tenni legkésőbb az érettségi vizsga megkezdéséig. Az így megszerzett osztályzatot az osztályfőnök a naplóba és a bizonyítványba bejegyzí. Ezekből a tantárgyakból a tanulónak már nem kell felmentést kérni, hiszen a követelményeket teljesítette.

Évfolyamismétlés esetén ezekből a tantárgyakból a részvétel és az értékelés alól él a felmentés.

Egyéb esetben: Vhr. 258. § (3) Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, azzal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. A továbbhaladás során e tekintetben a szakmai programban foglaltak szerint kell eljárni, azzal, hogy az idegen nyelvből letett előrehozott érettségi vizsga a szakmai nyelvi foglalkozáson (pl. munkavállalói idegen nyelv) való további részvétel alól nem mentesít.

A közösségi szolgálat teljesítése csak a rendes érettségi vizsga megkezdésének feltétele.

3.8. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

Az iskolai nevelő-oktató munka egyik legfontosabb eszköze a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos és következetes ellenőrzése, értékelése.

- Az előírt követelmények teljesítését az oktatók az egyes tantárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik, értékelik.
- Az ellenőrzés, értékelés kiterjed a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
- A tanév eleji felmérő dolgozatok (diagnosztikus értékelés) a szükséges korrepetáláshoz adnak információkat, ezért azokat elégtelen érdemjeggyel nem értékeljük.

- A tanuló minden órára köteles felkészülni és a tanóra szükséges felszerelésével megjelenni, ezért a röpdolgozatok, az írásbeli és szóbeli feleletek (fejlesztő értékelés) napi számát nem korlátozzuk, azokat a szaktanár előre nem köteles bejelenteni.
- A dolgozatok kijavítását követően az érdemjegyeket a szaktanár haladéktalanul beírja az osztályozó naplóba.
- Az elméleti jellegű tantárgyak ellenőrzésénél, értékelésénél az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak, vagy szóban adnak számot felkészültségükről.
- A témazáró dolgozatok eredménye súlyozottan (2-szeres szorzóval) számít be a félévi, tanév végi osztályzatba. (Szükség esetén, a tanév során egyetlen témazáró dolgozatot sem író tanulót osztályozóvizsgára bocsátjuk.)
- Az oktatók szóbeli felelet formájában is többször ellenőrzik, értékelik a követelmények elsajátítását a tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében.
- A testnevelés követelményeinek elsajátítását főleg gyakorlati tevékenység alapján ellenőrizzük, értékeljük.
- Az oktató a tanulók teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben minden tantárgyból rendszeresen érdemjegyekkel értékeli, félévkor és a tanév végén osztályzattal minősíti.
- A számonkérés formái: szóbeli felelet, írásbeli felelet, röpdolgozat, témazáró dolgozat, belső vizsga, gyakorlati feladat, órai munka, projektfeladat, tanulmányok. A tanulók tanulmányaik során az alábbi vizsgákat teszik le: ágazati alapvizsga, érettségi vizsga, szakmai vizsga (szummatív értékelés).
- A tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelése, minősítése az iskola szakmai programjában előírt követelmények alapján történik. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: jeles (5); jó (4); közepes (3); elégséges (2); elégtelen (1).
- „Elégséges” érdemjegy feltétele a tantárgyi követelmények alapján összeállított számonkérési feladat legalább 30 %-os szinten való teljesítése. Indokolt esetben ettől a tanuló javára el lehet térni.
- A tanuló félévi vagy év végi osztályzatának kialakításánál az oktató valamennyi érdemjegyet figyelembe véve hozza meg döntését, melyet szakmai és pedagógiai elvek vezérelnek.
- A félévi, illetve év végi osztályzat „elégséges”, ha az érdemjegyek súlyozott átlaga legalább 1,6 (témazáró dolgozatra adott érdemjegyet kétszeres súllyal számoljuk). Indokolt esetben az osztályzat megállapításánál a tanuló javára el lehet térni.
- „Diákjainknak joga van, hogy a témazáró dolgozatok időpontjáról és témájáról egy héttel hamarabb tájékoztatást kapjanak. A megírt dolgozatokat két tanítási héten belül ki kell javítani.” (Házirend) Amennyiben a kijavított dolgozatok átadására a fenti határidőn belül a pedagógusnak felróható okból nem kerül sor, a tanulók kérhetik dolgozatuk érvénytelenítését. A tanulónak joga van a megírt, kijavított dolgozatát megtekinteni, a kapott érdemjegyről tájékoztatást kérni.

3.8.1 A szóbeli és írásbeli házi feladatok meghatározásának elvei

A szóbeli felkészülés céljából meghatározott feladatokat a következő tanítási órákon szóbeli, esetenként írásbeli számonkérési formában, illetőleg frontális számonkéréssel ellenőrizzük. A szóbeli feladatok mellett a legtöbb tantárgyból rendszeresen írásbeli házi feladatokat határoozunk meg, amelyet tanulóinknak általában a következő tanítási órára kell elkészíteniük.

Az iskolai beszámoltatás, számonkérés tantárgyi sajátosságairól minden szaktanár a tanév első óráján tájékoztatja a tanulókat.

A házi feladat értékelhető (az el nem készített házi feladatért nem adható elégtelen érdemjegy!)

- a hétközi házi feladat mennyiségének igazodnia kell a tanulók sajátos helyzetéhez (az elkészítés munkaidő szükséglete, munkatempó, napi iskolai program, a tanuló szabad ideje)
- a hétvégi házi feladat mennyisége ne haladja meg a hétközi házi feladat mennyiségét
- az otthoni felkészülés feladatai igazodjanak a témazáró dolgozatok egy napra eső lehetséges számához
- a házi feladatok elkészítése rendszeresen ellenőrizendő

3.9. Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

A beszámoltatások, számonkérések iskolánkban alkalmazott formái:

- írásbeli (dolgozat, feladatlap kitöltése, projektmunka, beszámoló, tanulmány, otthoni feladat, vizsgadolgozat)
- szóbeli (felelet, órai munka, beszámoló, kiselőadás, prezentáció, vizsgafelelet)
- gyakorlati (rajz, terv, munkadarab elkészítése, informatikai vagy sportteljesítmény, projektfeladat elvégzése)

Az oktató rendszeresen érdemjeggyel értékeli a tanuló évközi teljesítményét. Törekszik arra, hogy a tanulónak heti egy órás tantárgynál félévenként legalább kettő, több órás tantárgynál legalább a tantárgy heti óraszámának megfelelő számú érdemjegye legyen.

A modulrendszerű szakmai képzés során a tananyagelemeket tantárgyasítottuk, értékelésük tantárgyanként külön történik.

Az oktató a tanuló értékeléséről a szerzett érdemjegyeknek a digitális naplóba történő naprakész beírásával köteles a szülőt, gondviselőt tájékoztatni.

3.10. Kisérettségi a közismereti tárgyakból

Magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika és idegen nyelv (angol/német) tantárgyakból a technikai osztályok számára az érettségi vizsgákat megelőzően **kisérettségit** tartunk az alábbiak szerint:

➤ Magyar nyelv és irodalom, valamint történelem tantárgy esetében:

- a mindenkori 11. évfolyam technikai osztályai az adott tanév áprilisában tesznek "kisérettségit";
- magyar nyelv és irodalomból: írásbeli és szóbeli (200-200%-os értékelés); az írásbelin szövegértés lesz; a szóbelin 5 irodalom és 5 magyar nyelv tételből húznak, melyek a 9.,10.,11. évfolyam (az adott időpontig átvett) tananyagát ölelik fel;
- történelemből írásbeli és szóbeli (200-200%-os értékelés); az írásbeli és a szóbeli is a 9.,10.,11. évfolyam (az adott időpontig átvett) tananyagát ölelik fel; a szóbelin 6 tételből húznak.

➤ Matematika tantárgy esetén:

- 12. évfolyamos technikai osztályok vesznek részt a kisérettségiben, az őszi szünet után;
- 2 tanórát vesz igénybe;
- csak írásbeli vizsgarész lesz;
- a jegyet 200%-os értékeléssel kerül rögzítésre;
- az előző évek és az aktuális tanév addigi anyagát öleli fel.

➤ Idegen nyelv esetén:

- 12. évfolyamon a tavaszi szünet előtti időszakban történik a szóbeli, valamint írásbeli kísérettségi;
- Mind az írásbeli, mind a szóbeli 200%-os értékeléssel számít;
- létszámtól függően 5-10 tételből áll a szóbeli rész.

3.11. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

Félévkor a szülőt osztályzatokkal értesítjük a tanuló tantárgyankénti előrehaladásáról, tanév végén az oktatói testület a tanuló osztályzatai alapján dönt a tanuló továbbhaladásáról.

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen

- a kétszázötven foglalkozást
- vagy egy adott tantárgyból a foglalkozások harminc százalékát meghaladja,

és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Az oktatói testület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz foglalkozást, és a szakképző intézmény eleget tett értesítési kötelezettségének.

Amennyiben a tanuló teljesítette az adott évfolyamra vonatkozó követelményeket, vagyis minden tantárgyból legalább „elégséges” tanév végi osztályzatot szerzett, magasabb évfolyamba léphet. Az oktatói testület határozata alapján javítóvizsgát tehet, amennyiben az év végi osztályzat legfeljebb 3 tantárgyból elégtelen, illetve abban az esetben, ha osztályozó vizsgáról, illetve a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik. Amennyiben eredményes (legalább elégséges) javítóvizsgát tesz, magasabb évfolyamba léphet.

Ha a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek a szorgalmi időszakban teljesítendő szakirányú oktatásról való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes szakirányú oktatási idő húsz százalékát, a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlatról való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak húsz százalékát, a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az évfolyam követelményeit nem teljesítette és magasabb évfolyamba nem léphet. Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak öt százalékát. Az igazolatlan mulasztást a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy pótolni köteles. Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mulasztása az e bekezdésben meghatározott mértéket eléri, és a mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja, magasabb évfolyamba léphet.

A tanuló magasabb évfolyamba nem léphet, a tanuló és a képzésben részt vevő személy a szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel nem vehet részt, ha sikertelen ágazati alapvizsgát tett.

Ha a felnőttképzési jogviszonyban résztvevő nem teljesítette az ágazati alapvizsga vagy az évfolyam követelményeit, és az alatta lévő évfolyam létszáma nem teszi lehetővé az ágazati alapoktatás vagy az évfolyam megismétlését, a félév vagy tanév végén felnőttképzési jogviszonya megszüntethető.

3.12. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Alapelvünk, hogy a kerettanterv évfolyamra jutó heti óraszámát a csoportbontásokkal ne lépjük túl, illetve az azokhoz szükséges oktatói létszám rendelkezésre álljon.

A fentiek alapján a közismereti tantárgyak csoportbontásának elvei.

Csoportbontásokat a következők szerint szervezünk (ha megvan a szükséges az óraszám és oktatói létszám):

- Idegen nyelvből
- Matematika tantárgyból az érettségi vizsga eredményeinek javítása céljából (a tantervi órakeret túllépése nélkül),
- Felzárkóztató foglalkozás lehetséges más közismereti tantárgyból is heti 1-2 órában, több osztályból szervezett tanulócsoportokban,
- Gyakorlati órákon, a gyakorlati csoportok szervezésének alapelvei szerint.

Minimális csoportlétszám: 6 (hat) fő.

3.12.1 A 12. évfolyamon előrehozott érettségi vizsgát követő oktatásszervezés alapelvei

A technikum 12. évfolyamán, a mindenkor tanév rendjéhez igazodva a szakmai tantárgyakat az írásbeli vizsgákat követően tömbösítjük.

3.13. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzetiségek jogairól rendelkező 2011. évi CLXXIX. törvény értelmében nemzetiség minden olyan – Magyarország területén legalább egy évszázada honos – népcsoport, amely az állam lakossága körében számszerű kisebbségben van, a lakosság többi részétől saját nyelve, kultúrája és hagyományai különböztetik meg, egyben olyan összetartozás-tudatról tesz bizonyosságot, amely mindezek megőrzésére, történelmileg kialakult közösségeik érdekeinek kifejezésére és védelmére irányul. A törvény 1. melléklete értelmében Magyarországon nemzetiségnek minősül: a bolgár, a görög, a horvát, a lengyel, a német, az örmény, a roma, a román, a ruszin, a szerb, a szlovák, a szlovén és az ukrán nemzetiség. Intézményünk a törvény szellemével összhangban tiszteletben tartja az ország különböző vallási hagyományait, más népek szabadságát és kultúráját. Kijelentjük, hogy az egyéni szabadság csak másokkal együttműködve bontakozhat ki. Valljuk, hogy minden, valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van önazonossága szabad megvallásához és megőrzéséhez. Hisszük, hogy a kulturális sokszínűség, a nyelvi különbözőség nem a megosztottság, hanem a gazdagodás forrása, a nemzetiségek által létrehozott kulturális értékek Magyarország kulturális örökségének szerves részei. Tiszteletben tartjuk, hogy valamely nemzetiséghez való tartozás kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga. A nemzetiséghez tartozó személynek joga van anyanyelvének szabad használatához szóban és írásban, történelmének, kultúrájának, hagyományainak megismeréséhez, ápolásához, gyarapításához, továbbadásához. Joga van továbbá az oktatási esélyegyenlőséghez és a kulturális szolgáltatásokhoz, valamint a törvényben meghatározottak szerint nemzetiségi voltával kapcsolatos személyes adatok védelméhez. Földrajzi helyzetünkől adódóan szoros kapcsolat kialakítására törekszünk a Miskolcon és környékén működő bolgár, görög, lengyel, német, örmény, roma, ruszin, szlovák, ukrán nemzetiségi önkormányzatokkal.

A nemzetiségekről szóló oktatás iskolánkban alapvetően tanórai keretben valósul meg. Ennek színterei a következő tantárgyak tanítási órái: magyar nyelv és irodalom, történelem, ének-zene, művészetek, vizuális kultúra és osztályfőnöki. A tantárgyak tantervének szerves részét képezi a magyarországi nemzetiségek kultúrájának, hagyományainak, közös történelmi múltjának megismerése.

A szaktanárok döntenek el, hogy a tananyag melyik részébe, milyen módon illesztik bele a nemzetiségekről szóló ismereteket. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink előítéletek nélkül, diszkrimináció és hátrányos megkülönböztetés nélkül viszonyuljanak nemzetiségeinkhez.

A nemzetiséghez tartozó tanulóink integrálását, beilleszkedését minden rendelkezésünkre álló eszközzel segítjük. Az ismeretátadás tanórán kívüli formájaként lehetőséget biztosítunk a nemzetiségi önkormányzatoknak, nemzetiségi civil szervezeteknek, hogy bemutassák kultúrájukat, hagyományaikat,

ugyanakkor részt veszünk kulturális rendezvényeiken. Tanulóinkkal megjelenünk az érzékenyítő programokon.

Sajátos helyzetben vannak a határon túl élő magyarok, akik állampolgárságukat tekintve a környező országok állampolgárai, de kultúrájukat, anyanyelvüket tekintve azonban magyarok. Őket nem a nemzetiségekhez soroljuk. A kettős állampolgárság lehetősége kapcsán egyre nagyobb számban érkeznek hazánkba határon túli magyarok, így Miskolcra is, hogy élhessenek a magyar állam által felkínált lehetőséggel, jogaikkal, hogy kettős állampolgárok legyenek.

Fontos feladatunknak tekintjük a roma származású diákjaink társadalmi integrációjánakását:

- Az előítéletes gondolkodás kiküszöbölése.
- Diszkrimináció, hátrányos megkülönböztetés elkerülése.
- Civil roma szervezetekkel való kapcsolatfelvétel, amelyek jogi tanácsot és védelmet nyújtanak a romáknak, érdekeiket védik.
- Pályázatokban való aktív részvétel.
- Érzékenyítés a társadalmi problémák iránt

3.14. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Az iskolánkba járó tanulók nagy része hátrányos helyzetű. A hátrányos helyzetük a család, a környezetük gazdasági, szociális, kulturális feltételeiből fakadnak. A diákok az egészségükkel, mentális helyzetükkel kapcsolatos gondjaikat is magukkal hozzák. Összetett iskolai feladat az egészség megőrzése, felügyelete, a tanulók ez irányú nevelése, formálása, a káros szenvedélyek elleni fellépés, a felvilágosító tevékenység.

Egészségnevelési elvek:

- Elősegíteni a tanulók és a nevelőtestület egészségének a védelmét.
- Az iskola a szocializációnak olyan színtere legyen, ahol az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokásokat, magatartásmintákat tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk. Az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formák, az egészségbarát viselkedés mindenkinek személyiség-tulajdonságává váljon.
- Együttműködést kialakítani a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek valamint a szülő és a diákok között, annak érdekében, hogy az iskola mintául szolgáljon, mint egészséges környezet.
- Segíteni a tanulókat, az iskola dolgozóit, a családokat egészségük megőrzésében.
- Olyan oktatási-nevelési gyakorlatot bevezetni, amely figyelembe veszi a pedagógusok és a tanulók jólétét és méltóságát, elismeri az erőfeszítéseket, a szándékokat, támogatja az egyén előrelépését.

A tanórákhoz kapcsolódó nevelés:

- Az időjárásnak megfelelő öltözködés kialakítása.
- A tanulók étkezési szokásainak és rendszerességének felmérése.
- Az étkezés előtti kézmosásnak, mint egészségvédő hatásnak a megértetése és szokássá alakítása.
- Törekvés az egészséges, főleg vitamin tartalmú táplálkozásra.
- Az iskolai testnevelés és sport környezetének (tornaterem, öltöző, sportpályák, WC) higiéniás állapotának javítása, korszerűsítése.

A tanórán kívüli szabadidő keretében:

- A tanórán kívüli sportfoglalkozások szorgalmazása, szervezése
 - házi versenyek, bajnokságok
 - Iskolai sportkör (ISK) keretében edzések (szakosztályi)

- Diákolimpia versenyek, bajnokságok
- A tartós futásnak, mint a legkönnyebben végrehajtható sporttevékenység feltételeinek megteremtése, szokássá válásának elősegítése.
- Egészségfejlesztő céllal meghirdetett gyalog- és kerékpártúrák szervezése. (Olimpiai ötpróba keretében is.)
- Az életmódsportok népszerűsítése, kialakítása a tanulók körében.
- Sportnapok szervezése, megrendezése minden tanévben (szülők, családtagok bevonásával is).

A biztonságos iskolai környezet kialakítása:

- Balesetveszély források feltárása, intézkedés azok haladéktalan megszüntetésére.
- Tűz- és bombariadó terv elkészítése, végrehajtásának gyakoroltatása.
- Megelőző balesetvédelmi oktatás.

Az egészséges környezet kialakítása:

- Az iskolánkban tanuló és dolgozó fiatalok és felnőttek érdekében az iskola keretein belül és az iskola környezetében törekszünk az egészséges környezet kialakítására, annak megőrzésére.
- Az iskolai felszerelések, berendezések vásárlásánál kiemelt szempontként kezeljük ennek a célnak az elérését.
- Figyelembe vesszük és számítunk az iskola partnereinek véleményére, tapasztalataira.

3.14.1 Az iskolai környezeti nevelés elvei

Célként az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítását, a környezet elemeinek és folyamatainak védelmét és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítását fogalmazzuk meg.

Az iskola környezeti nevelési szemlélete: Tartsuk szem előtt, hogy egy gyereket képzünk minden órán és foglalkozáson, vagyis fontos, hogy a diák fejében egységes rendszer alakuljon ki! A diákok számára olyan oktatást kell az iskolának biztosítania, amelyben a szakmai képzésen kívül hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktuskezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

Az iskolai környezeti nevelés során a tanulók felkészülhetnek környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet értékeit is figyelembe vevő cselekvésre. A környezeti nevelés stabil, megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő és élettelen környezettel, kifejleszti a szándékot és képességet a környezet megismerésére, illetve-felkelti az igényt és képessé tesz:

- a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására, összefüggő rendszerben való értelmezésére, abban felismerhető kapcsolatok megértésére,
- a problémák megkeresésére, okainak megértésére,
- kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és ezáltal a lehetséges megoldások megkeresésére,
- az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására, környezeti kérdésekben,
- a környezet értékeit figyelembe vevő cselekvésre.

Alapelvek:

- a fenntartható fejlődés
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései
- alapvető emberi szükségletek
- elővigyázatosság

- biológiai és társadalmi sokféleség
- ökológiai lábnyom

Célok:

- A tanuló környezettudatosan gondolkodó és cselekvő személlyé váljon.
- A tanításban és az iskolai élet minden területén érvényesüljenek a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiai elvei.
- Az iskolai munkához több szálon kapcsolódjon a helyi közösség.
- A helyi környezeti értékek és gondok részét képezzék az iskola pedagógiai munkájának.

Nagy hangsúlyt fektetünk a környezettudatos életmód kialakítására. Mind a tanórák, mind a tanórán kívüli programok keretében fontos szerepet kap a környezetünk megóvása. Törekvésünk, hogy a diákjainkban tudatosítsuk, hogy minden egyén felelős környezete megóvásáért, tisztántartásáért.

Tevékenységek:

- tanári ügyelet felügyeli a folyosók rendjét, tisztaságát,
- tantermek tisztán tartása,
- az iskola természeti környezetének gondozása és ápolása,
- környezet- és energiatudatosság oktatása a szakképző évfolyamokon.

Egészségnevelési és környezeti nevelési programok:

- elsősegélynyújtó verseny
- vetélkedők, előadások: pl. különböző országok étkezési szokásai
- sportversenyek
- Legszébb tanterem
- szemétszedési akció
- közösségi szolgálat.

Szaktárgyi célok:

- a szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre;
- az érettségire és szakmai vizsgára felkészítés (környezetvédelmi kérdések, problémák és megoldási lehetőségeik);
- a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon (a környezetszennyezés hatása a természeti és az épített környezetre, az emberre);
- interaktív módszerek kipróbálása, alkalmazása (csoportmunka, önálló kísérlet, problémamegoldó gondolkodást fejlesztő feladatok);
- multimédiás módszerek alkalmazása szakórákon;
- a számítógép felhasználása a tanórákon.

3.15. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

- BTMN tanulók fejlesztő foglalkozása
- SNI tanulók rehabilitációs foglalkozása
- Tehetségfejlesztő szakkörök, műhelyek
- Mentálhigiénés szakember foglalkoztatása
- Lehetőség szerint szülői értekezletekre speciális szakember biztosítása
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók részére igény esetén felzárkóztató foglalkozás biztosítása

3.16. A tanulók jutalmazásával összefüggő szabályok

Az elbírálási rendszer alkalmazása:

- A tanulók személyiségének fejlődését, embertársaihoz való viszonyát a magatartás értékelés, a tanuláshoz, a munkához való viszonyukat – a képességek figyelembevételével – a szorgalom

értékelés fejezi ki. A 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben a tanulók magatartását és szorgalmát nem értékeljük félévkor, illetve év végén.

- Az elbírálás rendszerét – a 2020/2021. tanévtől kifutó rendszerben – az osztályfőnök a tanév elején ismerteti a tanulókkal. Az osztályfőnök, az osztályközösség és a tanuló legalább félévente értékeli a tanulók magatartásában és szorgalmában mutatkozó változást, figyelembe véve a szaktanárok véleményét.
- Az osztályfőnök az értékelésről tájékoztatja a szülőket (félévkor az ellenőrző könyvben, év végén a bizonyítványban).

3.16.1 Jutalmazás, dicséret:

A kimagasló teljesítményt elismerjük, értékeljük, és ezzel motiválunk.

Azt a tanulót, aki képességeihez mértén

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- az iskolai, illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírvének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola dicséretben vagy jutalomban részesítheti.

A dicséretnek formái: szaktanári-, osztályfőnöki-, szakoktatói-, nevelőtanári-, igazgatói, nevelőtestületei dicséret.

A jutalmazás formái: oklevél, könyvjutalom, tárgyjutalom, pénzjutalom.

3.17. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

3.17.1 A büntetések

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyától függően el lehet térni. A tanuló súlyos köteleességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el lehet tekinteni. A büntetések nevelő szándékúak legyenek.

Súlyos köteleességszegésnek minősülnek különösen az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló bántalmazása, megalázása,
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszecital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása,
- a szándékos károkozás, lopás,
- az iskola tanulói, nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése.

A tanuló gondatlan vagy szándékos károkozása esetén a tanuló szülője a jogszabályokban előírt módon és mértékben kártérítésre kötelezhető. A kártérítés pontos mértékét a körülmények figyelembevételével az iskola igazgatója határozza meg.

A büntetések formái:

- a. Fegyelmező intézkedések: oktatói figyelmeztetés, osztályfőnöki, igazgatói figyelmeztetés, intés, megrovás
- b. Fegyelmi eljárást követő fegyelmi büntetések: A fegyelmi büntetés formáit a mindenkor hatályos jogszabályok határozzák meg.

Jelenlegi érvényben lévő fegyelmi büntetések:

- „megrovás,
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása,
- áthelyezés másik osztályba, csoportba vagy szakképző intézménybe, köznevelési intézménybe,
- eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától,
- kizárás a szakképző intézményből.

Egyes fegyelmi büntetések megkötésekkel alkalmazhatók. A fegyelmi eljárás megindításáról, a fegyelmi tárgyalásról és a büntetés mértékéről a tanulót, illetve kiskorú tanuló gondviselőjét írásban értesíti az iskola.

A tanuló fegyelmi felelősségének részletes szabályait a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet XXVIII. fejezete tartalmazza.

4. KÉPZÉSI PROGRAM

4.1 Az intézmény képzési szerkezete

A 2023/2024. tanévtől

- kifutó rendszerben szagimnáziumi képzés (5/13 évfolyamon)
- felmenő rendszerben technikumi és szakképző iskolai képzés folyik.

A szagimnáziumi képzés feltételeit a szakmai és vizsgakövetelmények, és a 2018-as szagimnáziumi kerettanterv írja elő.

A technikumi és szakképző iskolai képzés feltételeit képzési és kimeneti követelmények, illetve programtervek írják elő.

Képzési szakaszok

4.1.1 Szagimnáziumi képzés

A következő szakaszokra vonatkozóan készítettük el a szakmai programunkat:

- 2018/2019. tanévben induló szagimnáziumi képzés (utoljára a 2019/2020. tanévben indult, a 2023/2024. tanévben kifut)

Szakképesítés megnevezése	Szakképesítés OKJ azonosítója	Ágazat megnevezése/ megjegyzés
Autóelektronikai műszerész	54 525 01	Közlekedésgépész
Autószerelő	54 525 02	Közlekedésgépész
Fodrász	54 815 01	Szépészet
Kozmetikus	54 815 02	Szépészet
Sportedző (a sportág megjelölésével)	54 813 02	Sport

4.1.2 Technikumi szakképzés

9-13. évfolyam

Ágazat	Szakma megnevezése
Specializált gép- és járműgyártás	Gépjárműmechanikai technikus (Szerviz szakirány)
Szépészet	Fodrász
Szépészet	Kozmetikus technikus
Sport	Sportedző (a sportág megjelölésével) -sportszervező (kifutó jelleggel)
Rendészet és közszolgálat	Közszolgálati technikus (Közigazgatási ügyintéző vagy rendészeti technikus szakirány)

Szociális	Kisgyermekgondozó, -nevelő
-----------	----------------------------

4.1.3 Szakképző iskolai szakképzés**9-11. évfolyam**

Ágazat	Szakképesítés megnevezése
Specializált gép- és járműgyártás	Gépjármű mechatronikus
Elektronika és elektrotechnika	Villanyszerelő
Szociális	Szociális ápoló és gondozó
Rendészet és közszolgálat	Rendészeti őr
Specializált gép- és járműgyártás	Járműfényező
Specializált gép- és járműgyártás	Karosszérialakatos

4.2 A szakképzés tartalma, óratervek**4.2.1 Szakgimnáziumi tartalmak, óratervek****A 2018. ÉVI KERETTANTERV SZERINTI KÉPZÉSEK ÓRATERVEI****OKJ 54 525 01 Autóelektronikai műszerész**

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	5/13.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	-
Idegen nyelv	4	4	4	4	-
Matematika	3	3	3	3	-
Történelem	2	2	3	3	-
Etika	-	-	-	1	-
Informatika	2	2	-	-	-
Művészetek	1	-	-	-	-
Testnevelés	5	5	4	4	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	-
Fizika	2	2	2	-	-

Kötelezően választható tantárgy	-	-	2	2	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	-
Közismereti összesen:	27	24	23	22	-
Foglalkoztatás I.					2
Foglalkoztatás II.					1
Közlekedési ismeretek	1				
Műszaki rajz	1	1			
Mechanika	1	1			
Gépelemek-géptan		2	2		
Technológiai alapismeretek	2	1			
Elektrotechnika-elektronika		3	2	2	
Karbantartási gyakorlatok	3	4	2		
Mérési gyakorlatok				5	
Járműkarbantartás					1
Gazdasági ismeretek					1
Járműkarbantartás gyakorlata					4
Gépjármű szerkezettan					4
Járműszerkezetek javítása gyakorlat					3
Járműdiagnosztika és javítás					2
Járműdiagnosztika gyakorlata					2
Autóelektronika elmélete					4
Autóelektronika gyakorlata					4
Autóelektronikai diagnosztika					3
Autóelektronika diagnosztikai gyakorlat					3
Autóelektronika gyakorlati alapismeretek			4	2	
Autóelektronika elméleti alapismeretek			1	3	
Szakmai számítások és rajzolás			1	1	
(Iskola helyi szakmai programja tantárgyai)			6	6	4
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35	35

OKJ 54 525 02 Autószerelő

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	5/13.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	-

Idegen nyelv	4	4	4	4	-
Matematika	3	3	3	3	-
Történelem	2	2	3	3	-
Etika	-	-	-	1	-
Informatika	2	2	-	-	-
Művészetek	1	-	-	-	-
Testnevelés	5	5	4	4	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	-
Fizika	2	2	2	-	-
Kötelezően választható tantárgy	-	-	2	2	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	-
Közismereti összesen:	27	24	23	22	-
Foglalkoztatás I.					2
Foglalkoztatás II.					1
Közlekedési ismeretek	1				
Műszaki rajz	1	1			
Mechanika	1	1			
Gépelemek - géptan		2	2		
Technológiai alapismeretek	2	1			
Elektrotechnika - elektronika		3	1	2	
Karbantartási gyakorlat	3	4	3		
Mérési gyakorlat				4	
Járműkarbantartás					2
Gazdasági ismeretek					1
Járműkarbantartás gyakorlata					5
Gépjármű szerkezettan					5
Gépjármű - villamosságtan					4
Szerelési gyakorlat					7
Járműdiagnosztika					3
Járműdiagnosztika gyakorlata					4
Szerelési gyakorlati alapismeretek			4	3	
Szakmai számítások és rajzolás				1	
Szerelési elméleti alapismeretek			2	3	
(Iskola helyi szakmai programja tantárgyai)	-	-	6	7	4
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35	35

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	5/13.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	-
Idegen nyelv	4	4	4	4	-
Matematika	3	3	3	3	-
Történelem	2	2	3	3	-
Etika	-	-	-	1	-
Informatika	2	2	-	-	-
Művészetek	1	-	-	-	-
Testnevelés	5	4	4	4	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	-
Biológia	2	2	2	-	-
Kötelezően választható tantárgy	-	-	3	3	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	-
Közismereti összesen:	27	24	24	23	-
Foglalkoztatás I.					2
Foglalkoztatás II.					1
Szakmai ismeretek 1		1			
Alkalmazott biológia	1				
Alkalmazott kémia	1	0,5			
Művészeti ismeretek	0,5				
Fodrász szakmai gyakorlat 1.	3	1			
Szakmai ismeretek 2		1			
Anyagismeret 1	0,5				
Művészeti ismeretek		1			
Fodrász szakmai gyakorlat 2.	1	5	4	1	
Szakmai ismeretek 3		1	2	2,5	
Anyagismeret 3		0,5	2	2,5	
Fodrász szakmai gyakorlat 3.	1	2	3	6	3
Szakmai ismeretek 4					2
Anyagismeret 4					2
Művészeti ismeretek					2
Fodrász szakmai gyakorlat 4.					21
Munkavédelem és marketing					1
(Iskola helyi szakmai programja tantárgyai)	-	-	-	-	4
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35	35

OKJ 54 815 02 Kozmetikus

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	5/13.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	-
Idegen nyelv	4	4	4	4	-
Matematika	3	3	3	3	-
Történelem	2	2	3	3	-
Etika	-	-	-	1	-
Informatika	2	2	-	-	-
Művészetek	1	-	-	-	-
Testnevelés	5	4	4	4	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	-
Biológia	2	2	2	-	-
Kötelezően választható tantárgy	-	-	2	2	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	-
Közismereti összesen:	27	24	24	23	-
Foglalkoztatás I.					2
Foglalkoztatás II.					1
Kozmetikus szakmai gyakorlat	4,5	7	7	6,5	16
Laboratóriumi gyakorlat				2	
Alkalmazott biológia	1,5	1			
Alkalmazott kémia	2	0,5			
Szakmai ismeretek		2,5	2	1,5	3
Anyagismeret		2	2	1	3
Elektrokozmetika					3
Elektrokozmetika gyakorlat					1
Speciális kozmetikai eljárások					2
Speciális kozmetikai eljárások gyakorlat					2
Kozmetikus marketing				1	1
(Iskola helyi szakmai programja tantárgyai)	-	-	10	3	4
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35	35

OKJ 54 813 02 Sportedző (a sportág megjelölésével)

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	5/13.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	-
Idegen nyelv	4	4	4	4	-
Matematika	3	3	3	3	-
Történelem	2	2	3	3	-
Etika	-	-	-	1	-
Informatika	2	2	-	-	-
Művészetek	1	-	-	-	-
Testnevelés	5	5	5	5	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	-
Biológia	2	2	2	-	-
Kötelezően választható tantárgy	-	-	2	2	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	-
Közismereti összesen:	27	24	24	23	-
Foglalkoztatás I.					2
Foglalkoztatás II.					1
Anatómiai-élettani ismeretek	2	2			
Egészségtan	2				
Elsősegélynyújtás gyakorlat		2			
Funkcionális anatómia				2	
Terhelésélettan		2			
Edzéselmélet		2	1	1	
Edzésprogramok gyakorlat	2	2	1	1	
Gimnasztika elmélet	1	1	1	1	
Gimnasztika gyakorlat	1	1	1		
Kommunikáció					1
Sportpedagógia					1
Sportpszichológia					2
Gazdálkodási és vállalkozási ismeretek					1
Sportmenedzsment					1
Sportági alapok elmélet					1
Sportági alapok gyakorlat					11
Sportági szakismeretek elmélet					1
Sportági szakismeretek gyakorlat					12
Sportedző gyakorlati alapismeretek			5	5	
Sportedző elméleti alapismeretek			2	2	
(Iskola helyi szakmai programja tantárgyai)	-	-	7	7	4
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35	35

4.2.2 Technikumi tartalmak, óratervek

(A 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben)

A szabadon tervezhető közismeret órakeret terhére a következő tantárgyakat oktatjuk:

9. évfolyam:

- digitális kultúra: + 1 óra (összesen 2 óra)
- vizuális kultúra: 2 óra

10. évfolyam:

- digitális kultúra: 1 óra

11. évfolyam:

- mozgóképkultúra és médiaismeret: 1 óra
- érettségi felkészítő tantárgy: 2 óra (magyar nyelv és irodalom 1 óra, matematika 1 óra)
- Honvédelmi alapismeretek: kizárólag a Honvéd Kadét Programban résztvevők számára heti 2 óra

12. évfolyam:

- mozgóképkultúra és médiaismeret: 1 óra
- érettségi felkészítő tantárgy: 2 óra (magyar nyelv és irodalom 1 óra, matematika 1 óra)
- magyar nyelv és irodalom: +1 óra (Összesen heti 4 óra.)
- Honvédelmi alapismeretek: kizárólag a Honvéd Kadét Programban résztvevők számára heti 1 óra

13. évfolyam:

- digitális kultúra: 1 óra
- magyar nyelv és irodalom: 2 óra (nincs új tananyag, középszintű érettségi vizsgára készítünk fel)
- idegen nyelv: +1 óra (összesen 4 óra)
- matematika (2 óra) (nincs új tananyag, középszintű érettségi vizsgára készítünk fel)

Felnőttképzés (esti munkarend) esetén az órák heti 2 nap, napi 7 órában kerülnek megtartásra. A heti óraszámok éves órákra való átszámítása felfelé kerekítéssel történik.

SZJ 5 1012 21 01 Fodrász

Tantárgyak						Felnőttoktatás (nappali)		Felnőttoktatás (esti)	
	9. évf	10. évf	11. évf	12. évf	13. évf	1/13 évf.	2/14 évf.	1/13 évf.	2/14 évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	4	2				
Idegen nyelv	4	4	3	3	4				
Matematika	4	4	3	3	2				
Történelem	3	3	2	2	0				
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0				
Digitális kultúra	2	1	0	0	1				
Testnevelés	4	4	3	3	0				
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1				
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0				
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Biológia	0	2	2	0	0				

Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2	2	0				
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0				
Vizuális kultúra	2	0	0	0	0				
Mozgókép kultúra és médiaismeret	0	0	1	1	0				
Közismereti összesen:	27	25	20	20	10				
Munkavállalói ismeretek	0	1	0	0	0	1	0	0,4	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	2	0	2	0	0,8
Szépészeti kommunikáció és szolgáltatásetika	1	1	0	0	0	1	0	0,4	0
Szépészeti informatika	0	1	0	0	0	2	0	0,8	0
Szépészeti ábrázoló művészet	2	2	0	0	0	2	0	0,8	0
Művészet- és divattörténet	1	1	0	0	0	2	0	0,8	0
Szépészeti szolgáltatások alapismeretei	1	0	0	0	0	1	0	0,4	0
Munka- és környezetvédelem	1	0	0	0	0	1	0	0,4	0
Alkalmazott biológia	0	2	0	0	0	3	0	1,2	0
Alkalmazott kémia gyakorlat	1	1	0	0	0	3	0	1,2	0
Ágazati összesen:	7	9	0	0	0	16	0	6,4	0
Fodrász anatómia, élettan	0	0	1	1	0	1	0	0,4	0
Alkalmazott kémia	0	0	2	0	0	1	0	0,4	0
Hajviselés-történet	0	0	0	0	1	0	1	0	0,4
Fodrász szakmai ismeretek	0	0	2	3	2	3	3	1,2	1,2
Anyagismeret	0	0	2	3	2	3	3	1,2	1,2
Fodrász szakmai gyakorlat	0	0	7	7	14	11	23	4,4	9,2
Vállalkozói ismeretek és marketing	0	0	0	0	2	0	2	0	0,8
Alkalmazott számítástechnika	0	0	0	0	1	0	1	0	0,4
Szakmai összesen:	0	0	14	14	24	19	35	7,6	14
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34	35	35	14	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat			70	70		160		80	

SZJ 5 0922 22 02 Kisgyermekgondozó,-nevelő

Tantárgyak								Felnőttoktatás (esti)	
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.	1/13 évf.	2/14 évf.	1/13 évf.	2/14 évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	4	2				
Idegen nyelv	4	4	3	3	4				
Matematika	4	4	3	3	2				
Történelem	3	3	2	2	0				
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0				
Digitális kultúra	2	1	0	0	1				
Testnevelés	4	4	3	3	0				
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1				
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0				

Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Biológia	0	2	2	0	0				
Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2	2	0				
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0				
Vizuális kultúra	2	0	0	0	0				
Mozgókép-kultúra és médiaismeret	0	0	1	1	0				
Közismereti összesen:	27	25	20	20	10				
Munkavállalói ismeretek	1	0	0	0	0	1	0	0,4	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	2	0	2	0	0,8
Szakmai személyiségfejlesztés	2	2	0	0	0	4	0	1,6	0
Pszichológia	1	1	0	0	0	2	0	0,8	0
Egészségügyi ismeretek	1	1	0	0	0	2	0	0,8	0
Elsősegélynyújtás alapismeretei	1	1	0	0	0	2	0	0,8	0
Társadalomismeret	1	1	0	0	0	2	0	0,8	0
Szociális ismeretek	0	3	0	0	0	3	0	1,2	0
Ágazati összesen:	7	9	0	0	0	16	0	6,4	0
A gyermekek védelmének rendszere	0	0	0	1	2	1	2	0,4	0,8
A bölcsődei ellátás szervezési feladatai	0	0	0	2	2	1	2	0,4	0,8
Otthont nyújtó ellátások	0	0	2	0	0	0	2	0	0,8
Tanulástechnikai módszerek, tanulástechnikai gyakorlatok	0	0	1	0	0	1	0	0,4	0
A segítő hivatás, segítő kapcsolatok a nevelőmunkában	0	0	1	0	2	1	2	0,4	0,8
Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése	0	0	3	0	1	1	3	0,4	1,2
A játéktevékenység fejlődése	0	0	0	3	2	2	3	0,8	1,2
A kisgyermek gondozása	0	0	0	2	3	2	3	0,8	1,2
A kisgyermek táplálása	0	0	2	0	0	2	0	0,8	0
Beteg gyermek ápolása a bölcsődében	0	0	1	2	1	2	3	0,8	1,2
Gyógytárgyak ismeretek	0	0	0	0	2	0	2	0	0,8
Kisgyermeknevelő dokumentációs feladatai	0	0	0	1	2	2	2	0,8	0,8
Kutatási módszerek a kisgyermeknevelés gyakorlatában	0	0	0	1	1	1	2	0,4	0,8
Pszichológiai és pedagógiai ismeretek	0	0	1	0	2	1	2	0,4	0,8
Családi mentálhigiéné	0	0	2	1	0	1	2	0,4	0,8
Családközpontú nevelés a bölcsődében	0	0	1	1	2	1	3	0,4	1,2
Szakmai összesen:	0	0	14	14	24	19	35	7,6	14
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34	35	35	14	14
Egyéb függő szakmai gyakorlat	0	0	0	200	0	200	0	100	0

Tantárgyak						Felnőttképzés (nappali)		Felnőttképzés (esti)	
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.	1/13 évf.	2/14 évf.	1/13 évf.	2/14 évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	4	2				
Idegen nyelv	4	4	3	3	4				
Matematika	4	4	3	3	2				
Történelem	3	3	2	2	0				
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0				
Digitális kultúra	2	1	0	0	1				
Testnevelés	4	4	3	3	0				
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1				
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0				
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika	0	2	2	0	0				
Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2	2	0				
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0				
Vizuális kultúra	2	0	0	0	0				
Mozgókép-kultúra és médiaismeret	0	0	1	1	0				
Közismereti összesen:	27	25	20	20	10				
Munkavállalói ismeretek	0	1	0	0	0	1	0	0,4	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	2	0	2	0	0,8
Villamos alapismeretek	3	5	0	0	0	8	0	3,2	0
Gépészeti alapismeretek	4	3	0	0	0	7	0	2,8	0
Mechanika-gépelemek	0	0	2	0	0	2	0	0,8	0
Technológia	0	0	1	0	0	1	0	0,4	0
Elektrotechnika	0	0	3	3	0	6	0	2,4	0
Gépjármű-szerkezettan	0	0	8	5	0	5	6	2	2,4
Gépjármű-villamosság és -elektronika	0	0	0	6	0	5	6	2	2,4
Gépjármű-úgyártás	0	0	0	0	1	0	1	0	0,4
Gépjármű-karbantartás	0	0	0	0	6	0	6	0	2,4
Gépjármű-diagnosztika	0	0	0	0	8	0	8	0	3,2
Gépjármű-informatikai rendszerek	0	0	0	0	4	0	3	0	1,2

Alternatív gépjárműhajtások	0	0	0	0	3	0	3	0	1,2
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34	35	35	14	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat			105	120		160		80	

SZJ 5 0716 19 01 Alternatív járműhajtási technikus

Tantárgyak	Felnőttképzés (nappali)			Felnőttképzés (esti)		
	1/13 évf.	2/14 évf.	3/15 évf.	1/13 évf.	2/14 évf.	3/15 évf.
Munkavállalói ismeretek	1	0	0	0,2	0	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	2	0	0	0,8	0
Villamos alapismeretek	8	0	0	3,2	0	0
Gépészeti alapismeretek	8	0	0	3,2	0	0
Mechanika-gépelemek	2	0	0	0,8	0	0
Technológia	2	0	0	0,8	0	0
Elektrotechnika	6	0	0	2,4	0	0
Gépjármű-szerkezetan	5	6	0	2	2,8	0
Gépjármű-villamosság és -elektronika	3	4	0	0,8	1,6	0
Gépjárműgyártás	0	1	0	0	0,4	0
Gépjármű-karbantartás	0	4	0	0	1,6	0
Gépjármű-diagnosztika	0	8	0	0	2,8	0
Gépjármű-informatikai rendszerek	0	5	0	0	2	0
Alternatív gépjárműhajtások	0	5	0	0	2	0
Az elektromos hajtás alapjai	0	0	5	0	0	2
Nagyfeszültségű hálózatok	0	0	4	0	0	2
Hajtóanyagok és energiatárolók	0	0	3	0	0	2
Hibrid- és elektromos járműhajtás	0	0	8	0	0	4
Gázüzemű gépjárműtechnika	0	0	1	0	0	0,4
Alternatív járműhajtás biztonságtechnikája	0	0	2	0	0	0,8
Alternatív járműhajtás diagnosztikája	0	0	7	0	0	2,8
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	35	14	14	14

Egybefüggő szakmai gyakorlat	160	160		80	80	
------------------------------	-----	-----	--	----	----	--

SZJ 5 0716 19 01 Alternatív járműhajtási technikus

Tantárgyak	Felnőttképzés (esti) előzetesen megszerzett tudás beszámításával	
	2/14 évf.	3/15 évf.
Munkavállalói ismeretek	B	0
Munkavállalói idegen nyelv	1	0
Villamos alapismeretek	B	0
Gépészeti alapismeretek	B	0
Mechanika-gépelemek	B	0
Technológia	B	0
Elektrotechnika	B	0
Gépjármű-szerkezettan	B	0
Gépjármű-villamosság és - elektronika	B	0
Gépjárműgyártás	1	0
Gépjármű-karbantartás	B	0
Gépjármű-diagnosztika	B	0
Gépjármű-informatikai rendszerek	1,8	0,4
Alternatív gépjárműhajtások	2	0
Az elektromos hajtás alapjai	2	0,4
Nagyfeszültségű hálózatok	1	2,5
Hajtóanyagok és energiatárolók	1	2,5
Hibrid- és elektromos járműhajtás	1,4	5,4
Gázüzemű gépjárműtechnika	0,6	0
Alternatív járműhajtás biztonságtech- nikája	0,8	0
Alternatív járműhajtás diagnosztikája	1,4	2,8
Rendelkezésre álló órakeret/hét	14	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat	80	

14. évfolyam képzési idő: 1 tanév

15. évfolyam képzési idő: 1 félév. „B”: előzetesen megszerzett tudás alapján beszámított tananyagegységek.

**SZJ 5 1012 21 02 Kéz- és lábápoló technikus
(Kézápoló és körömkozmetikus szakmairány)**

Tantárgyak			Felnőttoktatás (esti)			Felnőttoktatás (esti) beszámítással
	1/13 évf.	2/14 évf.	1/13 évf.	2/14 évf.	2/14 évf. beszámítással	2/14 évf.
Munkavállalói ismeretek	1	0	0,4	0	0	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	2	0	0,8	0	0
Szépészeti kommunikáció és szolgáltatásetika	1	0	0,4	0	0	0
Szépészeti informatika	2	0	0,8	0	0	0
Szépészeti ábrázoló művészet	2	0	0,8	0	0	0
Művészet- és divattörténet	2	0	0,8	0	0	0
Szépészeti szolgáltatások alapismeretei	1	0	0,4	0	0	0
Munka-és környezetvédelem	1	0	0,4	0	0	0
Alkalmazott biológia	3	0	1,2	0	0	0
Alkalmazott kémia gyakorlat	3	0	1,2	0	0	0
Ágazati összesen:	16	0	6,4	0	0	0
Élettan, egészségtan	1	0	0,4	0	0	0
Alkalmazott kémia	2	0	0,8	0	0	0
Szakmai alapismeretek	2	0	0,8	0	0	0
Anyagismeret	2	0	0,8	0	0	0
Szakmai latin	1	0	0,4	0	1	0,4
Szolgáltatási alapismeretek gyakorlat	8	0	3,2	0	2	0,8
Vállalkozás a kézápoló és lábápoló szalonban	1	0	0,4	0	0	0
Vállalkozás és ügyfélkapcsolatok gyakorlat	1	0	0,4	0	0	0
Alkalmazott számítástechnika gyakorlat	1	0	0,4	0	0	0
Kézápolás és körömkozmetika szakmai ismeret	0	3	0	1,2	4	1,6
Kézápolás és körömkozmetika anyag-és eszközismeret	0	2	0	0,8	3	1,2
Kézápolás és körömkozmetika szakmai gyakorlat	0	28	0	11,2	25	10
Szakmai összesen:	19	35	7,6	14	35	14
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	14	14	35	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat	160	0	80	0	0	0

**SZJ 5 1012 21 02 Kéz- és lábápoló technikus
(Speciális lábápoló szakmairány)**

Tantárgyak			Felnőttoktatás (esti)			Felnőttoktatás (esti) beszámítással
	1/13 évf.	2/14 évf.	1/13 évf.	2/14 évf.	2/14 évf. beszámítással	2/14 évf.
Munkavállalói ismeretek	1	0	0,4	0	0	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	2	0	0,8	0	0
Szépészeti kommunikáció és szolgáltatásetika	1	0	0,4	0	0	0
Szépészeti informatika	2	0	0,8	0	0	0
Szépészeti ábrázoló művészet	2	0	0,8	0	0	0
Művészet- és divattörténet	2	0	0,8	0	0	0
Szépészeti szolgáltatások alapismeretei	1	0	0,4	0	0	0
Munka-és környezetvédelem	1	0	0,4	0	0	0
Alkalmazott biológia	3	0	1,2	0	0	0
Alkalmazott kémia gyakorlat	3	0	1,2	0	0	0
Ágazati összesen:	16	0	6,4	0	0	0
Élettan, egészségtan	1	0	0,4	0	0	0
Alkalmazott kémia	2	0	0,8	0	0	0
Szakmai alapismeretek	2	0	0,8	0	0	0
Anyagismeret	2	0	0,8	0	0	0
Szakmai latin	1	0	0,4	0	1	0,4
Szolgáltatási alapismeretek gyakorlat	8	0	3,2	0	2	0,8
Vállalkozás a kézápoló és lábápoló szalonban	1	0	0,4	0	0	0
Vállalkozás és ügyfélkapcsolatok gyakorlat	1	0	0,4	0	0	0
Alkalmazott számítástechnika gyakorlat	1	0	0,4	0	0	0
Speciális lábápoló szakmai ismeret 1.	0	1	0	0,4	2	0,8
Speciális lábápoló szakmai ismeret 2.	0	5	0	2	5	2
Speciális lábápoló anyag -és eszközismeret	0	3	0	1,2	4	1,6

Speciális lábápoló szakmai gyakorlat 1.	0	9	0	3,6	8	3,2
Speciális lábápoló szakmai gyakorlat 2.	0	10	0	4	8	3,2
Klinikai gyakorlat	0	5	0	2	5	2
Szakmai összesen:	19	35	7,6	14	35	14
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	14	14	35	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat	160	0	80	0	0	0

SZJ 5 1012 21 03 Kozmetikus technikus

Tantárgyak						Felnőttoktatás (nappali)		Felnőttoktatás (esti)	
	9. évf	10. évf	11. évf	12. évf	13. évf	1/13 évf.	2/14 évf.	1/13 évf.	2/14 évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	4	2				
Idegen nyelv	4	4	3	3	4				
Matematika	4	4	3	3	2				
Történelem	3	3	2	2	0				
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0				
Digitális kultúra	2	1	0	0	1				
Testnevelés	4	4	3	3	0				
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1				
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0				
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Biológia	0	2	2	0	0				
Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2	2	0				
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0				
Vizuális kultúra	2	0	0	0	0				
Mozgókép-kultúra és médiaismeret	0	0	1	1	0				
Közismereti összesen:	27	25	20	20	10				
Munkavállalói ismeretek	0	1	0	0	0	1	0	0,4	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	2	0	2	0	0,8
Szépészeti kommunikáció és szolgáltatásetika	1	1	0	0	0	1	0	0,4	0
Szépészeti informatika	0	1	0	0	0	2	0	0,8	0
Szépészeti ábrázoló művészet	2	2	0	0	0	2	0	0,8	0
Művészet- és divattörténet	1	1	0	0	0	2	0	0,8	0
Szépészeti szolgáltatások alapismeretei	1	0	0	0	0	1	0	0,4	0
Munka- és környezetvédelem	1	0	0	0	0	1	0	0,4	0
Alkalmazott biológia	0	2	0	0	0	3	0	1,2	0
Alkalmazott kémia gyakorlat	1	1	0	0	0	3	0	1,2	0
Ágazati összesen:	7	9	0	0	0	16	0	6,4	0
Élettan, egészségtan	0	0	1	1	0	1	1	0,4	0,4

Kozmetikai kémia gyakorlat	0	0	2	0	1	1	1	0,4	0,4
Kozmetikus szakmai ismeretek	0	0	2	3	2	3	4	1,2	1,6
Kozmetikus anyagismeret	0	0	2	2	1	2	2	0,8	0,8
Elektrokozmetika elmélet	0	0	0	0	2	0	3	0	1,2
Vállalkozás és ügyfélkapcsolat a kozmetikában	0	0	0	1	1	1	1	0,4	0,4
Számítástechnika a kozmetikában	0	0	0	0	1	0	2	0	0,8
Kozmetikus szakmai gyakorlat	0	0	7	7	12	11	16	4,4	6,4
Elektrokozmetikai készülékek használata	0	0	0	0	2	0	3	0	1,2
Szakmai összesen:	0	0	14	14	24	19	35	7,6	14
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34	35	35	14	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat			70	70		160		80	

SZJ 5 0413 18 01 Közszolgálati technikus (Közigazgatási ügyintéző szakmairány)

Tantárgyak	Közigazgatási ügyintéző				
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	4	2
Idegen nyelv	4	4	3	3	4
Matematika	4	4	3	3	2
Történelem	3	3	2	2	0
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
Digitális kultúra	2	1	0	0	1
Testnevelés	4	4	3	3	0
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Biológia	0	2	2	0	0
Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2	2	0
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
Vizuális kultúra	2	0	0	0	0
Mozgókép-kultúra és médiaismeret	0	0	1	1	0
Közismereti összesen:	27	25	20	20	10
Munkavállalói ismeretek	1	0	0	0	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	2
Közszolgálati alapismeretek	2	2	0	0	0
Kommunikációs gyakorlatok	1	1	0	0	0

Kommunikációs ismeretek	0	1	0	0	0
Pszichológiai, szociológiai és kriminológiai alapismeretek	0	2	0	0	0
Speciális testnevelés és önvédelem	3	3	0	0	0
Közigazgatási ismeretek	0	0	0	0	13
Jogi ismeretek	0	0	1	3	2
Szakmai kommunikáció	0	0	0	0	2
Digitális kommunikáció és gépírás	0	0	3	2	2
Szakmai kommunikáció idegen nyelven	0	0	0	0	2
Erő - állóképesség fejlesztés	0	0	2	2	0
Önvédelem	0	0	4	2	0
Lövészet	0	0	4	2	1
Személy- és vagyonvédelem	0	0	0	3	0
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34
Egybefüggő szakmai gyakorlat			35	35	

SZJ 5 0413 18 01 Közszolgálati technikus (Rendészeti technikus szakmairány)

Tantárgyak	Rendészeti technikus				
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	4	2
Idegen nyelv	4	4	3	3	4
Matematika	4	4	3	3	2
Történelem	3	3	2	2	0
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
Digitális kultúra	2	1	0	0	1
Testnevelés	4	4	3	3	0
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Biológia	0	2	2	0	0
Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2	2	0
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
Vizuális kultúra	2	0	0	0	0
Mozgókép-kultúra és médiaismeret	0	0	1	1	0
Közismereti összesen:	27	25	20	20	10
Munkavállalói ismeretek	1	0	0	0	0

Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	2
Közszolgálati alapismeretek	2	2	0	0	0
Kommunikációs gyakorlatok	1	1	0	0	0
Kommunikációs ismeretek	0	1	0	0	0
Pszichológiai, szociológiai és kriminológiai alapismeretek	0	2	0	0	0
Speciális testnevelés és önvédelem	3	3	0	0	0
Rendvédelmi szervek és alapfeladatok	0	0	0	0	5
Szolgálati ismeretek	0	0	0	0	4
Jogi ismeretek - Rendészeti technikus	0	0	1	3	0
Közigazgatási ismeretek - Rendészeti technikus	0	0	0	0	2
Szakmai kommunikáció	0	0	0	0	2
Digitális kommunikáció és gépírás	0	0	3	2	1
Szakmai kommunikáció idegen nyelven	0	0	0	0	2
Erő és állóképesség fejlesztés	0	0	2	2	2
Önvédelem	0	0	4	2	1
Lövészet	0	0	4	2	0
Személy- és vagyonvédelem	0	0	0	3	2
Közösségi vagyonvédelem	0	0	0	0	1
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34
Egybefüggő szakmai gyakorlat			35	35	

SZI 5 1014 20 02 Sportedző-sportszervező

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	4	2
Idegen nyelv	4	4	3	3	4
Matematika	4	4	3	3	2
Történelem	3	3	2	2	0
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
Digitális kultúra	2	1	0	0	1
Testnevelés	4	4	3	3	0
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Biológia	0	2	2	0	0

Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2	2	0
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
Vizuális kultúra	2	0	0	0	0
Mozgóképkultúra és médiaismeret	0	0	1	1	0
Közismereti összesen:	27	25	20	20	10
Munkavállalói ismeretek	1	0	0	0	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	2
Anatómiai-élettani ismeretek	2	2	0	0	0
Egészségtan	0	2	0	0	0
Edzéselmélet I.	1	2	0	0	0
Edzésprogramok I.	2	1	0	0	0
Gimnasztika I.	1	2	0	0	0
Elsősegélynyújtás	0	0	1	0	0
Funkcionális anatómia	0	0	0	2	0
Terhelésélettan	0	0	2	0	0
Edzéselmélet II.	0	0	2	0	0
Edzésprogramok II.	0	0	2	1	0
Gimnasztika II.	0	0	2	0	0
Kommunikáció	0	0	2	0	0
Sportszervezési ismeretek	0	0	1	0	0
Sporttörténet	0	0	0	1	0
Sportági alapok	0	0	2	3	10
Sportági szakismeretek	0	0	0	0	8
Pedagógia	0	0	0	2	0
Pszichológia	0	0	0	2	0
Sportjog	0	0	0	0	1
Pénzügyi ismeretek	0	0	0	0	1
Sportmenedzsment és marketing	0	0	0	3	0
Számviteli ismeretek	0	0	0	0	1
Vállalkozási ismeretek	0	0	0	0	1
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34
Egybefüggő szakmai gyakorlat			35	35	

4.2.3 Szakképző iskolai tartalmak, óratervek

(A 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben)

Felnőttképzés (esti munkarend) esetén az órák heti 2 nap, napi 6 órában kerülnek megtartásra. A heti óraszámok éves órákra való átszámítása felfelé kerekítéssel történik. A heti 12 óra feletti órák *digitális oktatás / digitális tartalmak* közvetítésével kerülnek megtartásra.

SZJ 4 0723 16 03 Divatszabó (Női szabó szakmairány)

Tantárgyak	NŐI SZABÓ			Felnőttképzés (nappali)				Felnőttképzés (esti)	
	1/9. évf	2/10. évf	3/11. évf	4.2.3.1.1.1.1 évfolyam	4.2.3.1.1.1.2 évfolyam	évfolyam	évfolyam	évfolyam	évfolyam
Kommunikáció- magyar nyelv és irodalom	2	2	2						
idegen nyelv	2	1	1						
Matematika	2	2	1						
Történelem és társadalomismeret	3	0	0						
Természetismeret	3	0	0						
Testnevelés	4	2	1						
Osztályközösség- építő Program	1	1	1						
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	0	0	1						
Digitális kultúra	1	1	0						
Közismereti összesen:	18	9	7						
Munkavállalói ismeretek	1	0	0	1	0	0,4	0		
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2	0	2	0	0,8		
Ábrázolási gyakorlat	2	0	0	2	0	0,8	0		
Kreatív műhely	9	0	0	9	0	3,6	0		
Művészettörténeti alapismeretek	2	0	0	2	0	0,8	0		
Munkahelyi egészség és biztonság	1	0	0	1	0	0,4	0		
Digitális szakmai ismeretek	1	0	0	1	0	0,4	0		
Textiltermékek szabásminta- készítése	0	2	0	2	0	0,8	0		
Textiltermékek gyártástechnológiája	0	1	0	1	0	0,4	0		
Textiltermékek készítése gyakorlat	0	3	0	6	0	2,4	0		
Szakkáosztási gyártástechnológiája	0	1	0	1	0	0,4	0		
Szakkáosztási készítése	0	3	0	6	0	2,4	0		

Anyagismeret	0	2	0	2	0	0,8	0
Árúismeret	0	0	1	0	1	0	0,4
Női ruhák gyártástechnológiája	0	1	3	0	3	0	1,2
Női ruhák készítése gyakorlat	0	6	11	0	17	0	6,8
Női ruhák értékesítése	0	0	1	0	1	0	0,4
Női ruhák szerkesztése, modellezése	0	3	4	1	7	0,4	3
Modellrajz és tílustan	0	1	1	0	1	0	0,4
Női ruhák szerkesztése, modellezése gyakorlat	0	2	4	0	3	0	2
Elrendezésre álló keret/hét	34	34	34	35	35	14	14
Egyébfigyelő szakmai gyakorlat		140		160		80	

SZJ 4 0716 19 05 Gépjármű mechatronikus (Szerviz szakmairány)

Tantárgyak	SZERVIZ			Felnőttképzés (nappali)		Felnőttképzés (esti)	
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	1. évfolyam	2. évfolyam	1. évfolyam	2. évfolyam
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2				
Idegen nyelv	2	1	1				
Matematika	2	2	1				
Történelem és társadalomismeret	3	0	0				
Természetismeret	3	0	0				
Testnevelés	4	2	1				
Osztályközösség-építő Program	1	1	1				
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	0	0	1				
Digitális kultúra	1	1	0				
Közismereti összesen:	18	9	7				
Munkavállalói ismeretek	1	0	0	1	0	0,4	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2	0	2	0	0,8
Villamos alapismeretek	8	0	0	8	0	3,2	0

Gépészeti alapismeretek	7	0	0	7	0	2,8	0
Mechanika-Gépelemek	0	2	0	2	0	0,8	0
Technológia	0	1	0	1	0	0,4	0
Elektrotechnika	0	6	1	4	3	1,6	1,2
Gépjármű-szerkezetan	0	8	0	6	4	2,4	1,6
Gépjármű-villamosság és -elektronika	0	6	4	6	3	2,4	1,2
Gépjárműgyártás	0	2	0	0	2	0	0,8
Gépjármű-karbantartás	0	0	4	0	4	0	1,6
Gépjármű-diagnosztika	0	0	7	0	7	0	2,8
Gépjármű-informatikai rendszerek	0	0	4	0	4	0	1,6
Alternatív gépjárműhajtások	0	0	5	0	6	0	2,4
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	35	35	14	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat		140		140		80	

SZJ 4 0716 19 08 Járműfényező

Tantárgyak				Felnőttképzés (nappali)		Felnőttképzés (esti)	
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	1. évfolyam	2. évfolyam	1. évfolyam	2. évfolyam
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2				
Idegen nyelv	2	1	1				
Matematika	2	2	1				
Történelem és társadalomismeret	3	0	0				
Természetismeret	3	0	0				
Testnevelés	4	2	1				
Osztályközösség-építő Program	1	1	1				
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	0	0	1				
Digitális kultúra	1	1	0				
Közismereti összesen:	18	9	7				
Munkavállalói ismeretek	1	0	0	1	0	0,4	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2	0	2	0	0,8
Villamos alapismeretek	8	0	0	8	0	3,2	0
Gépészeti alapismeretek	7	0	0	7	0	2,8	0
Járműfényező szakmai alapismeretek	0	8	8	6	11	2,4	4,4
A felület-előkészítés, fényezés, felületvédelem	0	9	7	6	11	2,4	4,4
Előkészítési, javítási és gyártási technológiák	0	4	7	5	7	2	2,8
Karbantartás	0	3	2	2	2	0,8	0,8
Minőségbiztosítási és logisztikai alapismeretek	0	1	1	0	2	0	0,8
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	35	35	14	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat		140		160		80	

SZJ 4 0716 19 11 Karosszérialakatos

Tantárgyak				Felnőttképzés (nappali)		Felnőttképzés (esti)	
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	1. évfolyam	2. évfolyam	1. évfolyam	2. évfolyam
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2				

Idegen nyelv	2	1	1				
Matematika	2	2	1				
Történelem és társadalomismeret	3	0	0				
Természetismeret	3	0	0				
Testnevelés	4	2	1				
Osztályközösség-építő Program	1	1	1				
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	0	0	1				
Digitális kultúra	1	1	0				
Közismereti összesen:	18	9	7				
Munkavállalói ismeretek	1	0	0	1	0	0,4	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2	0	2	0	0,8
Villamos alapismeretek	8	0	0	8	0	3,2	0
Gépészeti alapismeretek	7	0	0	7	0	2,8	0
Karosszérialakatos szakmai ismeret	0	2	3	2	3	0,8	1,2
Szerelés és javítás	0	3	4	2	4	0,8	1,6
Hegesztés	0	4	4	3	4	1,2	1,6
Előkészítő technológiák	0	1	0	1	0	0,4	0
Javítási technológiák	0	4	4	2	8	0,8	3,2
Szereléstechológiák	0	3	4	2	5	0,8	2
Karosszéria javító és -gyártó eszközök, berendezések	0	2	2	2	3	0,8	1,2
Hegesztőberendezések	0	1	2	1	2	0,4	0,8
Minőségbiztosítási és logisztikai alapismeretek	0	2	1	1	1	0,4	0,4
Karbantartás	0	2	1	2	2	0,8	0,8
Humán kompetencia, kommunikáció	0	1	0	1	1	0,4	0,4
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	35	35	14	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat		140		160		80	

SZJ 4 1032 18 02 Rendészeti ór

Tantárgyak	1/9. évf	2/10. évf	3/11. évf	Felnőttképzés (nappali)		Felnőttképzés (esti)		Beszámításos intenzív
				KSZ/11. évfolyam	KSZ/12. évfolyam	KSZ/11. évfolyam	KSZ/12. évfolyam	KSZ/12 évf.

Kommunikáció- magyar nyelv és irodalom	2	2	2					
Idegen nyelv	2	1	1					
Matematika	2	2	1					
Történelem és társadalomismeret	3	0	0					
Természetismeret	3	0	0					
Testnevelés	4	2	1					
Osztályközösség- építő Program	1	1	1					
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	0	0	1					
Digitális kultúra	1	1	0					
Közismereti összesen:	18	9	7					
Munkavállalói ismeretek	1	0	1			0,4	0,0	
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2			0,0	0,8	
Közszolgálati alapismeretek	5	0	0			2,0	0,0	
Kommunikációs gyakorlatok	2	0	0			0,8	0,0	
Kommunikációs ismeretek	1	0	0			0,4	0,0	
Pszichológiai, szociológiai és kriminológiai alapismeretek	2	0	0			0,8	0,0	
Speciális testnevelés és önvédelem	5	0	0			2,0	0,0	
Rendvédelmi és közigazgatási feladatok	0	4	0			0,8	1,2	3,0
Szolgálati ismeretek	0	0	5			0,0	2,4	2,0
Jogi ismeretek	0	1	2			0,0	1,2	2,0
Szakmai kommunikáció	0	3	0			1,2	0,0	1,2
Digitális kommunikáció	0	4	2			1,2	1,2	1,2
Szakmai kommunikáció idegen nyelven	0	0	2			0,0	0,8	
Erő és állóképesség fejlesztés	0	2	2			0,8	0,8	
Önvédelem	0	3	3			0,8	1,6	2,0

Lövészet	0	3	3			0,8	1,6	
Személy- és vagyonvédelem	0	5	6			2,0	2,4	2,6
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34			14	14	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat		35				80		

SZJ 4 0923 22 03 Szociális ápoló és gondozó

Tantárgyak				Felnőttképzés (nappali)		Felnőttképzés (esti)	
	1/9. évf	2/10. évf	3/11. évf	1. évfolyam	2. évfolyam	1. évfolyam	2. évfolyam
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2				
Idegen nyelv	2	1	1				
Matematika	2	2	1				
Történelem és társadalomismeret	3	0	0				
Természetismeret	3	0	0				
Testnevelés	4	2	1				
Osztályközösség-építő Program	1	1	1				
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	0	0	1				
Digitális kultúra	1	1	0				
Közismereti összesen:	18	9	7				
Munkavállalói ismeretek	1	0	0	1	0	0,4	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2	0	2	0	0,8
Szakmai személyiségfejlesztés	3	0	0	4	0	1,6	0
Pszichológia	2	0	0	2	0	0,8	0
Egészségügyi ismeretek	2	0	0	2	0	0,8	0
Elsősegélynyújtás alapismeretei	2	0	0	3	0	1,2	0
Társadalomismeret	2	0	0	2	0	0,8	0
Szociális ismeretek	4	0	0	4	0	1,6	0
Mentálhigiéné	0	2	0	2	0	0,8	0
Szakmai kommunikáció-, és készségfejlesztés	0	2	2	1	3	0,4	1,2

Esetmegbeszélés és szupervízió	0	0	1	0	1	0	0,4
Szociálpolitika	0	1	1	0	2	0	0,8
Jogi ismeretek	0	1	0	1	0	0,4	0
Társadalomismeret	0	1	0	1	1	0,4	0,4
Szociális munka	0	0	3	0	4	0	1,6
Gondozási alapismeretek	0	2	0	3	0	1,2	0
Gondozási szükségletek felmérése	0	1	0	1	0	0,4	0
Gondozás az alapellátásban	0	3	1	1	2	0,4	0,8
Gondozás a szakosított ellátásban	0	1	1	1	2	0,4	0,8
Szociális gondozás adminisztrációja	0	0	3	0	1	0	0,4
Akadályozottság és a segédeszközök	0	0	2	0	1	0	0,4
Szocioterápia-, és foglalkoztatásterápia	0	1	2	0	3	0	1,2
Ápolási alapismeretek	0	3	0	2	0	0,8	0
Betegmegfigyelés	0	2	0	2	0	0,8	0
Szakápolási ismeretek	0	0	2	0	3	0	1,2
Ápolási adminisztráció	0	0	1	0	1	0	0,4
Belgyógyászati ismeretek	0	2	2	1	3	0,4	1,2
Neurológiai és pszichiátriai megbetegedések	0	1	2	0	2	0	0,8
Kisklinikumi ismeretek	0	0	2	0	3	0	1,2
Gerontológia, geriátria	0	2	0	1	1	0,4	0,4
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	35	35	14	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat		140		160		80	

4 0713 04 07 Villanyszerelő
(Épületvillamosság szakmairány)

Tantárgyak	ÉPÜLETVILLAMOSSÁG		
	1/9. évf	2/10. évf	3/11. évf
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2
Idegen nyelv	2	1	1
Matematika	2	2	1
Történelem és társadalomismeret	3	0	0
Természetismeret	3	0	0
Testnevelés	4	2	1
Osztályközösség-építő Program	1	1	1
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	0	0	1
Digitális kultúra	1	1	0
Közismereti összesen:	18	9	7
Munkavállalói ismeretek	1	0	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2
Villamos alapismeretek	8	0	0
Gépészeti alapismeretek	7	0	0
Elektrotechnika	0	4	1
Ipari elektronika	0	0	2
Villamos dokumentáció	0	1	1
Villamos biztonságtechnika	0	2	1
Munkavédelem	0	1	0
Épületvillamosság 1.	0	7	0
Épületvillamosság 2.	0	0	20
Villamos készülékek és berendezések 1.	0	5	0
Villamos hálózatok 1.	0	5	0
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34
Egybefüggő szakmai gyakorlat		140	

4 0713 04 07 Villanyszerelő
(Villamos hálózat szakmairány)

Tantárgyak	VILLAMOS HÁLÓZAT		
	1/9. évf	2/10. évf	3/11. évf

Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2
Idegen nyelv	2	1	1
Matematika	2	2	1
Történelem és társadalomismeret	3	0	0
Természetismeret	3	0	0
Testnevelés	4	2	1
Osztályközösség-építő Program	1	1	1
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	0	0	1
Digitális kultúra	1	1	0
Közismereti összesen:	18	9	7
Munkavállalói ismeretek	1	0	0
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2
Villamos alapismeretek	8	0	0
Gépészeti alapismeretek	7	0	0
Elektrotechnika	0	4	1
Ipari elektronika	0	0	2
Villamos dokumentáció	0	1	1
Villamos biztonságtechnika	0	2	1
Munkavédelem	0	1	0
Épületvillamosság 1.	0	5	0
Villamos készülékek és berendezések 1.	0	5	0
Villamos hálózatok 1.	0	7	0
Villamos hálózatok 2.	0	0	20
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34
Egybefüggő szakmai gyakorlat		140	

4.3 A szakmai gyakorlatok színhelyei

A szakképzési törvény megköveteli, hogy az ágazati alapképzés végéig a gyakorlati oktatást saját tanműhelyeikben valósítsák meg az intézmények. Néhány szakmában a gazdasági változások miatt kevesebb tanuló helyezhető ki vállalkozásokhoz, ezért az oktatáshoz rendelkezésre állnak bizonyos gyakorlati műhelyek is.

A gyakorlati képzés feltételeit és tartalmát világosan meghatározzák az egyes szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményei, illetve a 2020/2021-es tanévtől a képzési és kimeneteli követelmények. Ezek előírják az oktatáshoz szükséges eszközök jegyzékét.

A tanulók, a szülők, valamint a munkaerőpiac is komoly elvárásokat támaszt a szakképző intézményekkel szemben. Tanműhelyeink felszereltsége és folyamatos fejlesztése ezen igényeknek igyekszik megfelelni.

A szakképzésben, a szakmai alapozásban résztvevő tanulók az iskolai tanműhelyek valamelyikében szerzik meg a munkavégzéshez szükséges szakmai kompetenciákat és a szakmai munkában való jártasságot.

A gyakorlati oktatásban az a célunk, hogy tanulóink a képzés során találkozzanak szakmájuk lényeges vonásaival, minél szélesebb képet kapjanak a szakma jövőjére, fejlődésére vonatkozóan, és ez segítséget nyújtson számukra a munkaerő-piaci választásnál, az elhelyezkedésnél.

Természetesen valamennyi tanulónkat nem tudjuk az iskolai tanműhelyben elhelyezni, de egyes szakmák egy-két csoportja teljes tanulmányi idejét a Szemerében is töltheti. A gyakorlati oktatás tárgyi feltételeit igyekszünk tudatos fejlesztéssel biztosítani, hogy tanulóink minél nagyobb számban gyakorolhassanak korszerű eszközeinkkel, berendezéseinkkel.

A következő tanműhelyek állnak tanulóink rendelkezésére:

- Autóelektronikai tanműhely
- Autódiagnosztika tanműhely
- Járműjavító-karbantartó tanműhely
- Fodrász 1. tanműhely
- Fodrász 2. tanműhely
- Kozmetika 1. tanműhely
- Kozmetika 2. tanműhely
- Kézápoló és műkörömépítő tanműhely
- Vasipari alapképzés 1. tanműhely
- Vasipari alapképzés 2. tanműhely
- Villamosipari tanműhely Műszerész tanműhely és tanterem
- Divatszabó tanműhely
- Szociális ápoló és gondozó demonstrációs tanterem
- Járműfényező tanműhely (Fonoda utcai telephely)
- Karosszérialakatos tanműhely (Fonoda utcai telephely)
- Rendészeti önvédelmi terem
- Rendészeti léglőtér
- Iskolánk szakmai kapcsolatain keresztül, a régi és az új vállalkozásokkal együttműködve biztosítja a tanulóknak az iskolán kívüli gyakorlati helyet.

A külső gyakorlati helyekre is vonatkoznak az előírások a gyakorlati tananyagot illetően. A külső gyakorlati helyek képzésre való alkalmasságát a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (BOKIK) szakemberi vizsgálják, majd a képzőhely és a tanuló a BOKIK jóváhagyásával tanuló szerződést, illetve 2020/2021-es tanévtől induló képzések esetén szakképzési munkaszerződést köt. Vállalkozásoknál mint külső gyakorlati helyeknél szakgimnáziumban csak tanuló szerződéssel, technikumi képzés esetén pedig szakképzési munkaszerződéssel folytathatnak tanulmányokat diákjaink. Kiválóan felszerelt és folyamatosan megújuló tanműhelyeink révén bázis- és oktatóiskolája vagyunk az Autószerelők Országos Egyesületének, mely szervezet évente többször elméleti és gyakorlati oktatást, továbbképzést tart tanulóinknak, tanárainknak és a térség autós szakembereinek.

A BOKIK oktatóbázisa és mestervizsgára felkészítő képzőhelye iskolánk tanműhelye. Szakembereink részt vesznek a kamarával együtt a külső gyakorlati helyek alkalmasságának vizsgálatában.

Tanműhelyeinkben az oktatási alaptevékenységet kiegészítő tevékenységet is végzünk. Ezzel egyrészt jelentősen hozzájárulunk az iskola bevételei tervének teljesítéséhez, másrészt lehetőséget adunk tanítványainknak arra, hogy valós műszaki és gazdasági feltételek mellett folytassák az iskolai gyakorlatot. Ezek a kiegészítő tevékenységek a következők: előzetes gépjárműfenntartói tevékenység az ISO 9001:2000 szabvány szerinti minőségirányítási rendszerben, műszaki és integrált átvizsgálás, a

Nemzeti Közlekedési Hatóság előírásai és a vonatkozó EU-s követelmények szerint környezetvédelmi felülvizsgálat. A következő szolgáltatásokkal is várjuk ügyfeleinket tanműhelyeinkben:

- általános gépjármű-javítási munkák
- villanyszerelő-ipari tevékenység
- fodrászat, kozmetika

Szolgáltatásainknál a legfontosabb célunk, hogy megrendelőink megbízásait az elvárt igényeknek megfelelően, jó minőségben, pontosan hajtsuk végre.

Az, hogy termelőmunkát is tudunk végezni tanműhelyeinkben, lehetőséget ad diákjainknak a vállalkozói létbe való bepillantásba is. Láthatják a szakmához kapcsolódó más kompetenciákat, pl. vállalkozási tevékenység, ügyfelekkel való bánásmód, pénzügyi kompetencia, kommunikáció. Ezzel a tanítványaink komplex képzését tudjuk megvalósítani.

4.4 Előzetes tanulmányok beszámíthatósága

Az előzetes tanulmányok beszámíthatóságáról a 2019. évi LXXX. törvény (Szt.) 62. § rendelkezik:

A szakképző intézmény szakmai programjában meghatározottak szerint a szakképző intézményben, a köznevelési intézményben és a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokat az adott szakmára előírt - megegyező tartalmú - követelmények teljesítésébe be kell számítani.

Az előzetes tanulmányok és az azokkal megegyező tartalmú követelmények teljesítésének egyidejű igazolásával a beszámítás iránti kérelmet a szakképző iskola vezetőjéhez kell benyújtani. A beszámítható előzetes tanulmányokról és teljesített követelményekről a szakképző iskola vezetője határozattal dönt. A szakképző iskola vezetőjének döntése ellen a kormányhivatalhoz lehet fellebbezést benyújtani. A fellebbezésre a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályait kell alkalmazni. Iskolai rendszerű szakképzésbe csak olyan tanulót lehet felvenni, aki az adott szakképesítésre a szakmai és vizsgakövetelményben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályaalkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadálya a komplex szakmai vizsgára bocsátásnak. A szakképzést folytató intézményben, illetőleg a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokat a szakképzésben előírt (megegyező tartalmú) követelmények teljesítésébe a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvényben előírt módon beszámítjuk. Az előzetes tanulmányok, és az azokkal megegyező tartalmú követelmények teljesítésének egyidejű igazolásával a beszámítás iránti kérelmet az iskola vezetőjéhez kell benyújtani. Azoknál a tanulónál, akik nem moduláris – 2008 előtti – képesítéssel rendelkeznek, központi rendelet hiányában az intézmény vezetőjének az előzetes tudást egyénileg kell elbírálnia. A beszámítás mértékéről az iskola vezetője dönt. Szakképző évfolyamon az előzetes tudás beszámítása az előzetesen végzett szakképzési tanulmányok alapján történik. A szakképzést folytató intézményben, illetőleg a felsőfokú oktatási intézményben folytatott tanulmányok során tett eredményes vizsga alapján a szakmai vizsga részei, illetőleg tantárgyai vizsgakövetelményeinek ismételt teljesítése alól felmentés adható. Abból a vizsgarészből, vagy tantárgyból, amelyből a vizsgára jelentkező már eredményesen vizsgázott – a szakmai és vizsgakövetelmény változása kivételével – újabb vizsgát nem köteles tenni. A felmentés iránti kérelmet, valamint a vizsga letételét igazoló bizonyítványt az iskola vezetőjéhez a vizsgára történő jelentkezéssel együtt kell benyújtani. A felmentésről – az iskola vezetőjének javaslatára – a szakmai vizsga megkezdése előtt a vizsgabizottság dönt.

Az intézményünkben oktatott szakmák esetében a foglalkoztatási jogviszonyban eltöltött szakirányú gyakorlati időt az intézményvezető döntése alapján beszámítjuk a szakirányú oktatás idejébe.

4.5 Gyakorlati képzésről való mulasztás kezelése

Ha a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek a szorgalmi időszakban teljesítendő szakirányú oktatásról való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre

vonatkozó összes szakirányú oktatási idő húsz százalékát, a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja. (Vhr. 227. § (1))

Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlatról való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak húsz százalékát, a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az évfolyam követelményeit nem teljesítette és magasabb évfolyamba nem léphet. Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak öt százalékát. Az igazolatlan mulasztást a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy pótolni köteles. Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mulasztása az e bekezdésben meghatározott mértéket eléri, és a mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja, magasabb évfolyamba léphet.

A tanulók gyakorlati hiányzásának pótlása csak szülői – nagykorú tanulónál tanulói – kérelemre történő egyedi elbírálás nyomán, igazgatói engedéllyel történhet.

4.6 A szakmai vizsgára való egybefüggő felkészítés rendje

Intézményünk biztosítja a szakmai vizsgára történő egybefüggő felkészítésre az 5 munkanapot. Ennek szervezése és a duális képzőhelyek tájékoztatása az első vizsgatevékenység előtt 45, azaz negyvenöt nappal történik. A felkészítést az intézmény oktatói tartják.

4.7 A helyi köztes vizsgák szabályai

Az Iskolánkban szervezett tanulmányok alatti vizsgafajták a következők:

- tanulmányok alatti vizsgák:
 - osztályozóvizsga (ld. 2.10.1. pont Tanulmányok alatti vizsgák)
 - különbözeti vizsga (ld. 2.10.1. pont Tanulmányok alatti vizsgák)
 - pótló-, javítóvizsga (ld. 2.10.1. pont Tanulmányok alatti vizsgák)
- modulzáró vizsga
- ágazati alapvizsga
- szakmai beszámoltató vizsga

4.7.1 Modulzáró vizsga:

Az iskolarendszeren kívüli képzésben a komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételeként a szakképzést folytató intézmény által megszervezett vizsga, olyan kompetenciamérés, amellyel az intézmény meggyőződik arról, hogy a képzésben résztvevő elsajátította a szakmai és vizsgakövetelmény egyes követelménymoduljaiban előírtakat.

Az iskolarendszeren kívüli szakképzésben a szakképzést folytató intézmény a képzési szakaszok lezárásaként a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott moduloknak megfelelő modulzáró vizsgát szervez. A modulzáró vizsga a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározottak szerint összevontan is megszervezhető.

Az iskolai rendszerű szakképzésben az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak – a szakképzési kerettantervben meghatározottak szerint – egyenértékűek az adott követelménymodulhoz tartozó modulzáró vizsga teljesítésével.

A modulzáró vizsga szervezhető az adott modul szakmai követelményei alapján

- írásban,
- szóban,
- gyakorlatban,
- interaktív,
- komplex módon.

A modulzáró vizsga szervezésekor érdemes figyelembe venni az adott modul szakmai vizsgája vizsgaszervezési módját és követelményeit.

A modulzáró vizsgák időpontját és követelményeit a tanulóval a képzés megkezdésekor ismertetni kell.

A modulzáró vizsgák időpontját és követelményeit a képzést szervezőnek közzé kell tenni a honlapján.

4.7.2 Ágazati alapvizsga:

Az ágazati alapvizsga lebonyolítására a tanulmányok alatti vizsga szabályait kell alkalmazni.

A tanuló magasabb évfolyamra nem léphet, ha sikertelen ágazati alapvizsgát tett.

Az érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben, ha a képzésben részt vevő személy sikertelen ágazati alapvizsgát tett, a javítóvizsgát a tanév második félévében teheti le. A javítóvizsgán is sikertelen ágazati alapvizsgát tett képzésben részt vevő személy a tanév végén nem minősíthető, és a tanulmányait az ágazati alapoktatás megismétlésével folytatja.

Nem kell ágazati alapvizsgát tennie és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulónak, illetve képzésben részt vevő személynek, aki korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit. Ebben az esetben a szakmai vizsga eredményét – az ágazati alapvizsga eredményének figyelmen kívül hagyásával – a szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek egymáshoz viszonyított súlyozásának megfelelően kell megállapítani.

Az ágazati alapvizsga leírását, mérésének, értékelésének szempontjait a szakma képzési és kimeneti követelménye tartalmazza.

4.7.3 Szakmai beszámoltató vizsga

A duális képzőhelyek szakirányú oktatási tevékenységének ellenőrzését célzó vizsga.

A beszámoltató vizsgát félévente két alkalommal szervezzük meg, az Szt. 60. § (1)-ben előírt kötelezettség alapján, a duális képzőhellyel együttműködve, annak tevékenységét segítő módon ellenőrizve. A beszámoltató vizsga követelményeit a szakma képzési és kimeneti követelménye alapján állítjuk össze.

5. A KÖZISMERETI ÉS SZAKMAI OKTATÁSRA EGYARÁNT VONATKOZÓ ELVEK

5.1 Az oktatásban alkalmazott tankönyvek, a tanulmányi segédletek a szemléltető és a szakképzés céljait szolgáló pedagógiai szakmai eszközök kiválasztásának elvei

A programtantervnek megfelelően a képzési követelményekhez igazodva a szakmai munkaközösségek kiválasztják a központilag kiadott Közoktatási Tankönyvjegyzékből azokat a tankönyveket, segédanyagokat, amelyeket a legmegfelelőbbnek találnak és az oktatás során a leginkább alkalmasak a szükséges ismeretek elsajátításához. Figyelemmel kísérjük a tanulói és oktatói visszajelzéseket, a megjelenő új tankönyveket, rendszeresen részt veszünk tankönyvbemutatókon, és ha szükséges, változtatunk, kipróbálunk új eszközöket.

5.2 Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Lásd 3.9 pont.

5.3 A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

Lásd 3.10. pont.

5.4 Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

5.4.1 Projektoktatás

A projektoktatás a tanári módszertani szabadság keretében alkalmazható eljárás. Eszköze a tehetség kibontakoztatásának, de a tanulási kudarcok leküzdésének is. A projektoktatás során egy összetett, komplex, tantárgyi vagy gyakran a mindennapi életből származó téma kerül feldolgozásra. A projekt módszer egy sajátos tanulási egység, amelynek középpontjában egy probléma áll. A feladat a probléma megválasztásán és megoldásán túl a lehető legtöbb vonatkozásnak és összefüggésnek a feltárása, amely a való világban az adott problémához kapcsolódik. A végrehajtandó feladat sokszínűsége biztosítja a közös alkotáshoz való hozzájárulás sokféleségét, ezzel segíti a foglalkoztatók által kiemelten igényelt szociális kompetenciák, így az együttműködés, a kreativitás és kommunikáció fejlesztését. Minden külön módszertani erőfeszítés nélkül lehetővé teszi, hogy a résztvevők a korábbi élményeik, tapasztalataik, tehetségük és ambícióik szerint válasszanak részfeladatot. A projektoktatás a hagyományos tantermi oktatás kiegészítő elemeként is alkalmazható. A projekt módszer átlép a hagyományos oktatáson, az iskola hagyományos időkeretein, falain, életközeli problémákból indít, és minden résztvevő mindenféle tapasztalatára épít. A projekt módszer a tanulói tevékenységek tudatos tervezését igényli. A tervezés két fő szinten történik: az első az egész folyamatra vonatkozik, amely során meghatározott ismeretekhez és képességekhez kívánjuk eljuttatni a tanulókat. A másik szint az egyes projektek megtervezését jelenti, amelyhez az oktatói motiváció és segítség tudatos jelenléte szükséges. A végrehajtandó feladat sokszínűsége biztosítja a közös alkotáshoz való hozzájárulás sokféleségét. A feladatválasztás történhet osztályközösségi szinten, munkaközösségi szinten, több tanulócsoporthoz bevonásával. A témaválasztás lehet tanulói, vagy pedagógus kezdeményezésére. A projekt időtartama 1-6 hétre tervezendő. Iskoláinkban tantárgyon belüli, tantárgyközi, technikai, környezetvédelmi és versenyfelkészítést segítő projektekre van lehetőség.

A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és az oktatók közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

A szakmapolitika fontos eleme, hogy a projekt alapú oktatás jelenjen meg elsősorban az ágazati alapképzés részeként.

Cél, hogy a projekt munka szervesen beépüljön technikumban a 9-10. (közismereti tartalom nélküli képzés estén a 13. évfolyam első félévében), szakképző iskolában a 9. évfolyam szakmai tananyagába. A 2020/2021 tanévben minden ágazatban, legalább egy-egy projektterv kerül kidolgozásra, ezt a gyakorlatot a következő tanévekben is folytatni fogjuk.

A tervezés során a szakmai képzés új alapidokumentumaiból (képzési és kimeneti követelmények, programterv) kell kiindulni, az alapján kell megtervezni, a projekt tartalmát, az elsajátítandó ismereteket, készségeket és attitűdöket.

Annak érdekében, hogy a későbbiekben egy-egy ágazatban több projektet is ki lehessen dolgozni, megfelelő órászámmal, keret jelleggel a szakmai tantervekbe óratervébe beépítjük a Projekt munka lehetőségét. Ez ágazatonként eltérő, de a rendelkezésre álló időkeret 10-30 %-ában időtartamban tervezzük azt.

A projekt munka során egy komplex feladatot kell megoldani, aminek időtartama, előre meghatározott végeredménye és sikerkritériuma is van.

A projekt tervezése során az a legfontosabb, hogy egyértelmű legyen, hogy melyek azok az ismeretek, készségek és attitűdök, amelyeket lefed a feladat. A projekteket a Miskolci Szakképzési Centrum által összeállított Projekt munka sablon felhasználásával tervezzük.

5.4.2 Kooperatív oktatás

Kooperatív csoportmunka során a csoport tagjai a feladatokat egymással kapcsolatot teremtve oldják meg. A csoportok összetétele heterogén, a csoporton belüli szerepek egyértelműek világosak. Tudatos a szerepvállalás, ezáltal minden tag felelősséget tud vállalni a csoportban és a feladatmegoldásban betöltött szerepéért. Így a csoport munkája tartalmassá és rendezetté válik.

A csoporton belüli munkamegosztás ebben a formában lehetővé teszi, hogy a tanulók ne azonos minőségű munkát végezzenek, hanem a jobb közös teljesítmény érdekében a munkát részeire bontva dolgozzanak és képességeik alapján, akár már önállóan differenciáljanak.

A tanulók közötti együttműködési képesség fejlesztése érdekében törekszünk a kooperatív oktatásra.

5.4.3 Tantárgytömbösítés

Az eredményes szakmai vizsgára és érettségi vizsgára való felkészítés érdekében egyes szakmai tárgyak és az érettségi tárgyak esetén tantárgytömbösítést alkalmazhatunk.

5.4.4 Digitális oktatás

Iskolánkban komplex online felületet biztosítunk a digitális és online oktatás szervezéséhez. Ezen felületen oktatóink saját felhasználójukkal classroomokat tudnak létrehozni oktatott csoportjaik számára. Oktatóinknak ezen a felületen oktatótestületi levelezőlistát működtetünk, ahol a szükséges információkat megkapják és elérhetik folyamatosan. Oktatóink tantárgyaik oktatása során komplexen használják a digitális oktatás és a személyes jelenlét nyújtotta lehetőségeket.

Ezen felületen túl a KRÉTA rendszerét, illetve az oktatói közösség ajánlásával és elfogadásával rendszeresített egyéb prezentációs és számonkérő felületeket is használunk. Az elfogadott applikációk és programok listája minden tanévben, a honlapon van közzétéve, a digitális oktatás házirendjével egyetemben.

5.4.4.1 Iskolánk digitális/online oktatására vonatkozó elvek:

A szakmai programunkban és Házirendünkben rögzítettek a Digitális/Online oktatásban is érvényesek.

1. Digitális/Online oktatás esetén is napirend/rendszer szerint oktatunk.
2. Online oktatás esetén a napi feladatokat délelőtt 9:30-ig a tanárok közzéteszik.
3. A feladatok elvégzésének határideje pontosan, egyértelműen van meghatározva. A határidő vége nem eshet este 20 óra és reggel 8 óra közé.
4. Az online órátartást vagy dolgozat íratást legalább 48 órával előtte jelezzük az osztálynak, csoportnak.
5. A beadandó feladatok kiadása egyértelműen van meghatározva, megfelelő mintafeladat megadásával.
6. A feladatok mennyiségének arányosnak kell lenni az elvárható tanulási idővel.
7. A tananyagot megtanítjuk, elmagyarázzuk. Ennek formája változatos lehet (online óra, közvetített videó, hang file, prezentáció, egyéb online tananyag ... stb).
8. Az érdemjegyek minőségi és mennyiségi elveinél is érvényesülnek a szakmai programban rögzített szabályok.

5.4.5 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló, a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a képzésben résztvevő fogyatékkal élő személy esetében a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program

Intézményünkben a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók oktatása- nevelése integrált formában történik a többi tanulóval együtt.

A tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a jogszabályi előírások szerint, illetve külön fejlesztési terv alapján történik. A pedagógusok és a gyógypedagógus együttes közreműködésével alakítják ki a tanulók leghatékonyabb tanulási módszereit, formáit, eszközeit. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazottaknak megfelelően történik.

Intézményünkben azok a tanulók nyernek felvételt, akik a szakértői vélemény szerint integráltan oktathatók. A tanulók társaikkal együtt végzik az iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. A diákok számára nagyon fontosak és hatékonyak az egyéni és kiscsoportos megsegítések.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások figyelembevételével, speciális szakemberek igénybevételével történik.

A tanulók fejlesztése céljából létrehozott eszköz és módszertár folyamatos bővítése által a tanulók sokrétű fejlesztést kaphatnak a tanév elején elkészített fejlesztési tervek alapján.

A fejlesztési feladatok meghatározása és dokumentálása a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben meghatározottak szerint történik. Az SNI illetve BTMN tanulók csoportokra osztását követően egyéni fejlesztési terv alapján a tanórák befejezését követően fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

5.4.5.1 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók

A tanulókat képességük szerint csoportokba osztjuk, ezt követően az elkészült egyéni fejlesztési tervek alapján szakemberek segítségével elkezdjük a tantárgyi felzárkóztatásra és készségfejlesztésre irányuló kötelező foglalkozásokat.

A tanulási hatékonyság fejlesztése mellett az iskolában működő szociális hálózat segítségével komplex fejlesztésben részesülhetnek a diákok. A tanulók, szaktanárok segítségével kiscsoportos foglalkozásokon vesznek részt, ezáltal sikeresen felzárkózhatnak, lemaradásukat pótolhatják, megerősítésben, egyénhez igazított segítségnyújtásban részesülhetnek.

A készségfejlesztésüket szakember végzi, erre a célra kialakított helységben, akár egyénre szabottan is. A fejlesztés dokumentálása az elektronikus naplóban történik.

Fejlődésükről a szülők a törvényi előírásoknak megfelelően két alkalommal tájékoztatást kapnak az elektronikus naplón keresztül, továbbá bármikor kérhetnek a szakemberektől konzultációs időpontot.

5.4.5.2 Sajátos nevelési igényű tanulók

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 2011. CXC törvényben meghatározott sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.

A kötelező egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások külön csoportbeosztás szerint képességnek megfelelően történik gyógypedagógus irányításával.

Az óraszámok megállapítása a 2011. CXC törvény 6. számú mellékletében meghatározottak szerint történik. A foglalkozások vezetése a belíven kívül az elektronikus naplóban is rögzítésre kerülnek. A szülők minden tanévben két alkalommal tájékoztatást kapnak a gyermekeik fejlődéséről az elektronikus naplón keresztül.

A tanulók fejlesztését fogyatékosági típusnak megfelelő egyéni fejlesztési terv alapján a szakértői véleményben meghatározott fejlesztési területekre vonatkozóan végezzük, figyelembe véve a tanulók egyéni szükségleteit, akadályaik leküzdését és új funkciók kialakítását lehetővé téve.

A foglalkozásokat külön erre a célra kialakított helységben fejlesztőszobában végezzük, folyamatosan bővülő speciális eszközökkel, módszerekkel.

Intézményünkben elsősorban az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanulók nyernek felvételt. A tanulók többnyire olvasási, írási, helyesírási, számolási, tanulásmódszertani, figyelemhiány, hiperaktivitás tüneteit, hiányait mutatják. A magatartás zavarai is előfordulnak, mely

esetben az intézményben működő pszichológust is bevonjuk a hatékonyabb segítőnyújtás érdekében. A szakszolgálatokkal hatékonyan együttműködünk, így jól kiépült segítségnyújtó hálózattal rendelkezünk.

Szakemberek segítségével felmérjük a tanulók aktuális fejlettségi szintjét. Igény, és a hatékonyabb eredmény elérése érdekében folyamatosan kapcsolatot tartunk a szülőkkel. Megismerjük a tanuló erősségeit, gyengeségeit és az erősségekre építve a gyengeségek folyamatos fejlesztésével igyekszünk a sikerélmény biztosítását elérni, mely által a tanulók a szakmájukban és a magánéletükben is megállják majd a helyüket.

6 EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

6.1 A program célkitűzése

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy az intézményünkben eltöltött időben minden diák részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az iskolánk mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Az egészségfejlesztés és annak egyik megvalósulási formája a korszerű egészségnevelés a tanuló és a szülő részvételével az egészségi állapot erősítésére, fejlesztésére szolgál.

A mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek elsődlegesen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek,
- a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi és környezeti higiéné (jelenlegi járványügyi helyzetre különös tekintettel)

területére terjednek ki.

További egészségnevelési feladatok:

- higiénés magatartásra nevelés,
- egészséges mozgásfejlődés biztosítása,
- betegségek elkerülésére, egészség megóvására nevelés
- krízis prevenció,
- harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés,
- Családi életre, társsá-, szülővé válásra nevelés.

Az egészségfejlesztés során figyelembe vesszük a gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait. Iskolánkban az átfogó prevenció programoknak kiemelt jelentősége van. Arra törekszünk, hogy a teljes körű egészségfejlesztési program koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon valósuljon meg.

Az iskolánkban folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek, tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra.

6.2 A program megvalósításának feltételei

6.2.1 A program megvalósításának iskolán belüli személyi feltételei

Egészségfejlesztő csoport tagjai:

- Iskola igazgatója (vagy megbízottja)
- Osztályfőnöki munkaközösség vezetője,
- Osztályfőnökök,
- Testnevelők,
- Iskola-egészségügyi szolgálat (iskolaorvos – védőnő),
- Iskolapszichológus
- Iskolai szociális segítő
- Iskolarendőr
- Diákönkormányzatot segítő pedagógus
- Egészségügyi szakmai tárgyakat oktatók

A legjobb program sem lehet eredményes a kollégák segítsége nélkül. A szakszerű és az iskola konkrét helyzetét vevő iskolai egészségstratégia megvalósítása elképzelhetetlen a tantestület együttműködése nélkül.

6.2.2 Iskolán kívüli személyi feltételek, kapcsolatok:

- Miskolc MJV Városi Önkormányzata
- Miskolci Szakképzési Centrum,
- Iskolaorvos, védőnő,
- Szülői munkaközösség,
- Gyermekjóléti szolgálatok (nevelési tanácsadók, családsegítők),
- BAZ megyei Kormányhivatal egészségfejlesztési szakemberei,
- Rendvédelmi szervek,
- Kábítószerügyi egyeztető fórumok (drogambulancia)
- Magyar Vöröskereszt

6.2.3 A program megvalósításának tárgyi feltételei:

- Jól felszerelt tornaterem és sportpálya,
- Kulturált étkezde saját konyhával,
- Iskolaorvosi rendelő,
- Jól felszerelt, világos osztálytermek, szaktantermek, laboratóriumok,
- Iskolai stúdió,
- Az elsősegélynyújtás oktatás szimulációs egységei
- Audiovizuális eszközök,
- Könyvtár,
- Büfé.

6.3 A program megvalósításának szinterei

6.3.1 Tanórai keretek, elsősorban:

- természettudományos órák, különösen biológia és egészségtan,
- osztályfőnöki órák,
- nyelvi órák,
- testnevelés óra
- iskolegészségügyi team által tartott egészségnevelő előadások.

6.3.2 Tanórán kívüli keretek:

- nem sportjellegű tevékenységek (egészségnap, DÖK-nap, rendezvények),
- mindennapos testmozgás, tömegsport,
- elsősegélynyújtás szakkör
- elsősegélynyújtás interaktív előadás

- Szemere kupák (a DSE szervezésében),
- sportnap, tanár-diák mérkőzések,
- természetjárás osztálykirándulás keretein belül.

6.3.4 Egyéb lehetőségek:

6.3.4.1 Iskola egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő, asszisztens, iskolafogászat)

Fő feladata a prevenció. Az év eleji- közti szűrésekkel, vizsgálatokkal diagnosztizálni az előforduló tüneteket, problémákat és a szükséges terápia mielőbbi alkalmazása.

Rendszeres konzultáció osztályfőnökkel, szülővel, testnevelővel.

Meghívottként részvétel az egészségnevelést érintő nevelőtestületi értekezleteken, illet osztályfőnöki órákon. Kapcsolattartás háziorvos és iskolaorvos között.

6.3.4.2 Iskolapszichológus

Az iskolapszichológus feladatait a tanulók személyiségfejlesztése, lelki egészségvédelme, továbbá a nevelő-oktató munka hatékonyságának segítése érdekében végzi, közvetlen segítséget nyújt a pedagógusoknak a nevelő-oktató munkához. A gyermekekkel, a tanulókkal közvetlenül, egyéni vagy csoportos foglalkozások keretében közreműködik a gyermekek beilleszkedését, társas kapcsolatait javító és iskolai teljesítményét növelő intézkedésekben, kezeli a tanulóknak a nevelési-oktatási intézménnyel összefüggő személyközi kapcsolati kommunikációs és esetlegesen fellépő teljesítményszorongásos tüneteit.

6.3.4.3 Szülő-nevelő találkozó (fogadóóra)

Iskolánkban rendszeresen zajlanak az osztályok (különösen az első évfolyamok) által szervezett szülő-nevelő találkozók. A meghívott szaktanárok szakmai, pedagógiai észrevételei, értékelései mellett sort lehet keríteni egészségneveléssel kapcsolatos problémák megbeszélésére is.

6.3.4.4 Szülők

A program megvalósításának egyik fontos színtere az *szülők közössége*, hisz a szülők aktív részvétele, tevőleges segítése, együttgondolkodása a siker záloga.

6.3.4.5. Diákönkormányzat

A tanév elején és a tanév közben rendszeres konzultáció a diákok képviselői és a testnevelő oktatók között

a tanévi tömegsportok: - házi bajnokságok és egyéni testmozgásvégzési lehetőségek koordinálása.

6.3.4.6 Iskolai szociális segítő

Az iskolai szociális segítő tevékenység hangsúlya a megelőző és megkereső tevékenységen van, szolgáltatásai pedig döntően a nevelési-oktatási intézményekben valósulnak meg, ezért kulcsfontosságúvá válik a szociális segítő és az intézmény közötti együttműködés.

Az iskolai szociális segítő olyan – iskolában és kollégiumban tevékenykedő – segítő szakember, aki elsődlegesen a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésével, szociális és kommunikációs készségei fejlesztésében, egészségfejlesztésben való közreműködéssel, prevencióval foglalkozik. Aktív résztvevője a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésének, illetve a felmerülő életvezetési, szociális problémák megoldásához nyújt segítséget az iskola diákjainak, igény szerint pedagógusoknak, a nevelő-oktató munkát segítő szakembereknek és más szakembereknek (pl. iskolaorvos, iskolai védőnő, iskolapszichológus, iskolarendőr stb.), valamint szülőknek egyaránt.

6.4 A program megvalósítása

6.4.1 Konkrét állapot felmérés

a) Az intézmény tanulóinak, tanárainak, szülőinek az egészséges életmódhoz való viszonyulásának konkrét kérdőív formában való felmérése, iskolaegészségügyi szolgálat bevonásával (orvosi alkalmassági vizsgálat-beiratkozás-egészségügyi állapotfelmérő lap-anamnézis).

Az oktatói testületnél különös hangsúlyt kap a problémakezelés módszerének vizsgálata, az elsődleges preventív egészségmegőrzés ismeretének tudásszintje,

b) Tanuknál az eltérő korosztályoknak megfelelő szintű és típusú kérdőívek használata 9.-12. évfolyamokon,

c) Iskolaorvosi szűrések-vizsgálatok,

d) Iskolapszichológus,

e) Évente kétszer (ősszel és tavasszal) fizikai állapotfelmérés testnevelésórán (NETFIT)

f) A kapott vizsgálati eredményeket azután rangsoroljuk, illetve súlypontosítjuk és meghatározzuk, kidolgozzuk az elsődleges, illetve másodlagos prevenció feladatokat és módszereket.

6.4.2 Az egyes színtereken tervezett módszerek:

6.4.2.1 Egészségnevelés tanórán

Az iskolánk egészségfejlesztéshez kapcsolódó, a nevelés-oktatás egészét érintő feladatainak színtere minden tanóra, és tanórán kívüli foglalkozás. Az ismeretátadásban kiemelt szerepet kapnak a biológia, természettudományos és idegen nyelvi órák valamint az egészségügyi szakmai tantárgyak.

6.4.2.2. Egészségnevelés az osztályfőnöki óra keretében

Az osztályfőnöki órák tartalmát kötelezően nem határozza meg egyik közneveléssel kapcsolatos törvény ill. szabály sem, ezért ebben a tekintetben nagy az iskola szabadsága és ezzel együtt a felelőssége is. Az órakeret szűkös és a napi, valamint az aktuális problémák megbeszélése mellett helyet kell adni az egészségnevelésnek is. Erre az éves óraszámából 20-25% szeretnénk fordítani, ezzel is jelezve a terület kiemelt fontosságát.

6.4.2.3 Egészségnevelés a testnevelésórán és a sportoktatásban

Testnevelésórán

Célunk megszerettetni és megőrizni a mozgás szeretetét, változatos, hangulatos órávezetéssel sikerélmény biztosításával úgy, hogy ne csak a teljesítmény centrikus oktatás domináljon.

Fenn kell tartani és lehetőség szerint bővíteni kell a differenciált oktatási formákat.

A tanulók önmagukhoz mért fejlődése jelentse az értékelés fő elvét, mind a technikai, mind pedig a kondicionális képességfejlesztés területén, ne az abszolút teljesítményt osztályozzuk.

A könnyített- és gyógytestnevelés órákat külön csoportban szakos ellátással szervezzük, hogy minden diákunk a képességeinek és problémájának legjobban megfelelő fejlesztésben részesülhessen.

Diákjainktól elvárjuk, hogy lehetőségeikhez mérten

- legyenek tisztában a balesetmegelőzős, balesetvédelem és a kölcsönös segítségnyújtás fő elveivel, fontosságával,
- egészséges étkezési szokásokat alakítsanak ki,
- felismerjék a helyes napirend kialakításának fontosságát, és eszerint éljenek,
- tudatosuljon bennük a káros szenvedélyek sportteljesítmény-csökkentő és egészségkárosító hatása.
- növekedjen a fizikai állapotuk az évenkénti NETFIT felmérések során.

Mindennapi testmozgás

Iskolánk a testnevelés órák keretein kívül is számtalan lehetőséget kínál a diákjainak, hogy játéklehetőséget biztosítson nekik, és kielégítse mozgásigényüket. A foglalkozások időpontját minden tanév elején a testnevelők határozzák meg az iskolavezetéssel történő egyeztetés után.

6.4.2.4 Prevenció

Iskolánkban az egészségfejlesztés és környezeti nevelés területén kiemelt szerep jut a prevenció munkának, felmérések készítésének, előadások, rendezvények szervezésének.

A szenvedélybetegségek megelőzésének főbb területei:

6.4.2.5 Táplálkozás

Egészséges ételválasztékot találunk a büfében: több tejtermékkel, péksüteménnyel, gyümölccsel.

Egészséges étkezési-reformétkezésről szóló előadások szervezése folyamatban van.

Sportrendezvényekkel egybekötött gyümölcs, rostos ital, tiszta víz bemutatókat szervezünk.

(DÖK nap)

6.4.2.6 Szexualitás és az AIDS

A 11. évfolyamon iskolaorvosi, védőnői közreműködéssel a lányok részére önvizsgálati mellrák szűrés bevezetése történik, egészségnevelő előadások keretein belül. A fiúk a here daganatos betegségéről, a tünetek korai felismeréséről, önvizsgálatról hallanak védőnői tájékoztatót. A DÖK napon az iskolaorvos meghívására kerül sor a HIV fertőzés, és az AIDS betegségről szóló előadás megtartására.

6.4.2.7 Dohányzás

Iskolánk egész területén tilos a dohányzás.

DÖK, a kortárssegítők, védőnő, egészségnevelő szervezésében időszakonként minden évfolyamon munkáltató feladatokkal többfordulós versenyt szervezünk.

Kórházi látogatások szervezése: (érsebészet; tüdőgondozó, stb.) önkéntesek és kortárs-segítők bevonásával

Előadások szervezése meghívott előadókkal. (DÖK-nap)

A tanári példamutatás kiemelt fontosságú.

A témával foglalkozunk biológia, kémia és fizika órákon, ahol a légzés élet- és egészségtana a tanóra szerves része a tantárgyak közötti kooperáció keretében az egészségnevelés.

6.4.2.8 Drog-prevenció:

A drog-prevencióval kapcsolatos feladatokat az iskolai bűnmegelőzési szakember látja el.

A program koordinátoraként is tevékenykedő kolléga előadások szervezésével, kortárs segítők bevonásával, rendőrségi, ifjúságvédelmi szakemberek segítségével folyamatosan jelen van az osztályok életében.

6.4.2.9 Egyéb függőséget okozó fogyasztási cikkek:

Alkohol, energiatital és kávé.

Sajnos nemcsak iskolánk fiataljaira jellemző, hogy a tanítási hét során felmerülő nehézségek miatt pótszerekhez nyúlnak!

Bár a kávé és az energiatital legális drognak számít, nem lehet a diákok mindennapi itala! Az iskolán belül (büfé kínálat) nem juthatnak ezekhez az élénkítő szerekhez, otthoni, társaságbeli fogyasztásuk bevett napi gyakorlat. Itt a legkisebb a megelőzésben a mozgásterünk, hiszen a szülők, sőt mi tanárok is élünk ezekkel az anyagokkal. Ezért tanórákon, elsősorban a biológia és kémia és egészségügyi tanár szakos kollégák feladata felhívni a figyelmet az izgatószeres használatának „mellékhatásaira”.

Alkohol:

Mivel az iskola területén, az iskolai programokon az alkohol fogyasztása és birtoklása is büntetendő, ezért a tanulók baráti körben, szabadidejükben élnek vele.

Itt feltétlenül szükség van a kortársak segítő megerősítésére: hogy alkohol nélkül is van buli.

A tanórai munka során kiselőadások összeállításával, és prezentációjával inkább magukénak érzik a témát a diákok.

6.4.2.10 Elsősegélynyújtási ismeretek elsajátítása

Tanórákon (sportedző, rendész, szociális ápoló és gondozó) egészségügyi szakos oktató gyakorlat orientált elméleti oktatás során történik.

Tanórán kívül szakkör keretében, elsősegélynyújtási versenyre készülve, kis csoportos interaktív előadások megtartása saját oktatóval zajlik.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának formái a dolgozók (oktatók) számára:

- elméleti és gyakorlati oktatás évente a mindenkor aktuális protokollnak megfelelően
- „Elsősegélynyújtás jegyzet pedagógusok számára” hozzáférhetősége elektronikus és nyomtatott formában

6.4.3 A megvalósítás időintervallumai

Rövid távú (1 év):

A program elindítása felméréssel történik (a tanévet megelőző nyár folyamán orvosi alkalmassági vizsgálat során valamint NETFIT testnevelés órákon). Növekedjen a tömegsportokon való résztvevők száma. Az egészséges táplálkozás feltételeinek megteremtése a büfében.

Kulturált, ízléses évszaknak megfelelő öltözködés. A betegséggel szembeni immunitás növekedjen - a tanári-tanulói hiányzások csökkenjenek!

Járványügyi szempontból a megbetegedések, fertőzések kivédése és elkerülése!

Középtávú (3- 4 év):

A mindennapos testnevelés hatására minden osztályra vonatkozóan. Tanári továbbképzések. A dohányzók számának csökkentése, kortárssegítők számának növelése.

Alkohol problémák számának csökkentése, drog megelőzés.

Hosszú távú (8-10 év):

Átfogó szemléletváltozás.

6.4.4 Összehasonlító értékelés

6.4.4.1 Folyamatértékelés:

A végrehajtás szakaszában hogyan fogadják a diákok, tanárok, szülők ezt a programot, pl. Az egyes rendezvényeken hányan vesznek részt, milyen mértékben sikerül elsajátítani és a gyakorlatban sikeresen alkalmazni az elsősegélynyújtási ismereteket és mennyire lesz hatékony hosszú távon a járvány elleni védekezés.

6.4.4.2 Átfogó éves értékelés:

Az éves munka értékelésekor.

6.4.4.3 Újabb célkitűzések meghatározása:

Az új állapotfelmérés és a középtávú teljesülés tükrében 5-6 évente felülvizsgálat.

7 A SZAKMAI PROGRAM MELLÉKLETEINEK ÉS FÜGGELÉKEINEK RENDJE

7.1 számú melléklet: a kollégiumok szakmai programja

Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium



SZAKMAI PROGRAMJA

Szemere Kollégium (3529 Miskolc, Ifjúság útja
16-20.)

Mezőkövesdi Kollégium (3400 Mezőkövesd,
Damjanich u. 1.)

Diósgyőr-Vasgyári Kollégium (3533 Miskolc,
Téglagyári u. 1-2.)

